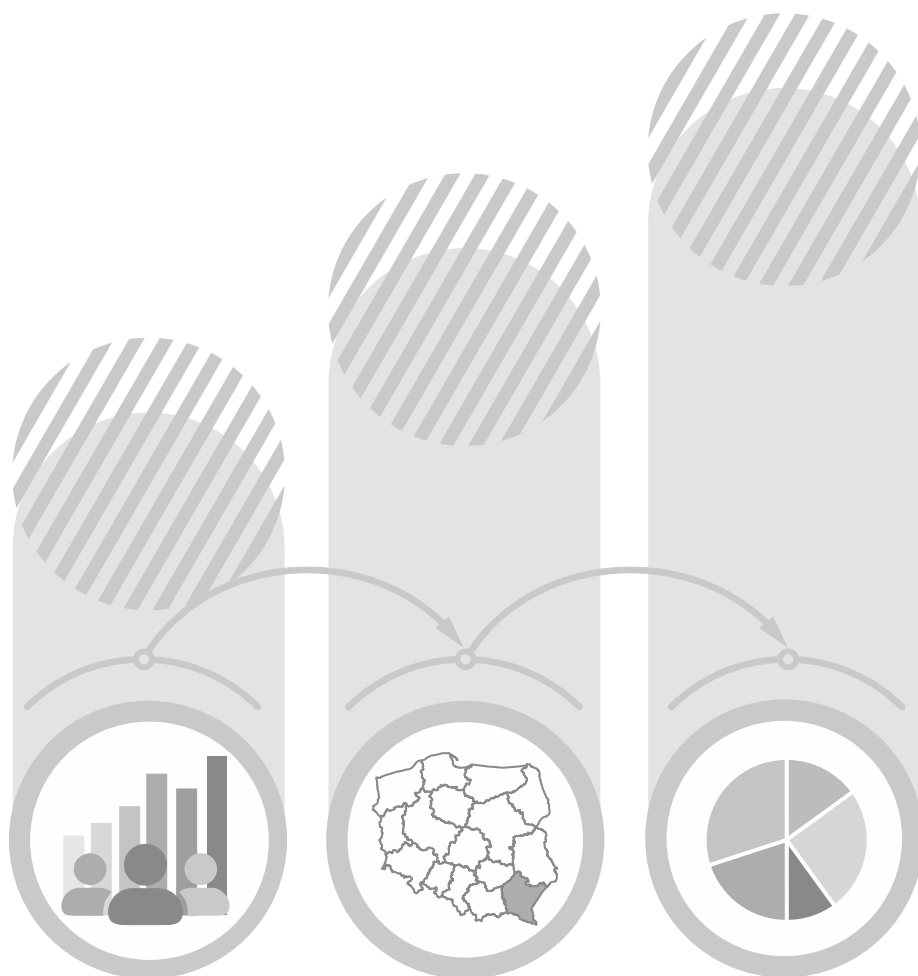

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of podkarpackie voivodship in 2017

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of podkarpackie voivodship in 2017

Urząd Statystyczny w Rzeszowie Statistical Office in Rzeszów

Rzeszów 2018

Opracowanie merytoryczne:

Content-related works:

Urząd Statystyczny w Rzeszowie – Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Rzeszów – Podkarpackie Regional Research Centre

Zespół autorski:

Editorial team:

Wojciech Ingot, Anna Klimek, Andrzej Korab, Urszula Polak, Magdalena Rokita, Krystyna Rubiś, Agnieszka Skarbowska
Irena Trzyna, Maciej Zielański, Bernadeta Ziomek-Niedzielska

Kierujący:

Supervised:

Barbara Błachut

Skład i opracowanie graficzne:

Typesetting and graphics:

Wojciech Ingot

Tłumaczenie:

Translation:

Mirosław Koszela

ISSN 2084-7076

Publikacja dostępna na:

Publication available on website:

rzeszow.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source.

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do Państwa rąk kolejne wydanie „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego”. Publikacja ta prezentuje zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, jak też procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa.

W raporcie przedstawiono szereg zagadnień między innymi z zakresu demografii, pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, zmian w podstawowych obszarach gospodarki narodowej tj. w przemyśle, budownictwie, rolnictwie, handlu, nakładów inwestycyjnych oraz wyników finansowych przedsiębiorstw.

W celu lepszego zobrazowania przestrzennego zróżnicowania poszczególnych zjawisk, wybrane dane ujęto w formie graficznej na wykresach i mapach, a także dodatkowo wzbogacono je tablicami przekrojowymi obrazującymi poziom zjawiska w kraju i województwie.

Uzupełnienie publikacji stanowi aneks tabelaryczny, w którym zawarto wybrane dane o województwie podkarpackim w latach 2010–2017 oraz wybrane dane według miesięcy za lata 2016 i 2017.

Przekazując Państwu niniejsze opracowanie, wyrażam przekonanie, że dostarczy szeregu informacji o województwie podkarpackim oraz będzie stanowić cenne źródło wiedzy o regionie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpiat-Wolan

Rzeszów, maj 2018 r.

Preface

The Statistical Office in Rzeszow is pleased to introduce the next edition of „Report on the socio-economic situation of Podkarpackie Voivodship”. The book presents phenomena important from the point of view of the socio-economic development of the region, as well as processes occurring in the economy in the voivodship.

The report looks at a number of issues concerning demographic situation, labour market, wages and salaries, social benefits, changes in the basic areas of the national economy, i.e. industry, construction, agriculture, trade, investments outlays and financial results of enterprises, among other things.

In order to better illustrate the spatial variety of the various phenomena, selected data were showed graphically on charts and maps, and additionally enriched with cross-sections tables showing the level of phenomena in the country and the voivodship.

The supplement of the publication is a tabular annex which presents selected data on Podkarpackie Voivodship in 2010-2017 and selected data by months for 2016 and 2017.

By presenting this publication, I hope that it will provide a great deal of information on Podkarpackie Voivodship and will be a valuable source of knowledge about the region.

Director
of the Statistical Office
in Rzeszów

Marek Cierpiál-Wolan, PhD

Rzeszów, May 2018

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	<i>4</i>
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	7
<i>Symbols. Major abbreviations</i>	<i>7</i>
Synteza	9
<i>Executive summary</i>	<i>12</i>
Województwo na tle kraju	15
<i>Voivodship compared to the country</i>	<i>15</i>
Województwo na tle pozostałych województw	17
<i>Voivodship compared to other voivodships</i>	<i>17</i>
Podział i powierzchnia województwa	20
<i>Division and area of the voivodship</i>	<i>20</i>
Ludność.	21
<i>Population</i>	<i>21</i>
Rynek pracy	28
<i>Labour market</i>	<i>28</i>
Przeciętne zatrudnienie	28
<i>Average paid employment</i>	<i>28</i>
Bezrobocie rejestrowane	31
<i>Registered unemployment</i>	<i>31</i>
Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności	37
<i>Labour Force Survey</i>	<i>37</i>
Wynagrodzenia	45
<i>Wages and salaries</i>	<i>45</i>
Świadczenia społeczne	49
<i>Social benefits</i>	<i>49</i>
Ceny	54
<i>Prices</i>	<i>54</i>
Rolnictwo	60
<i>Agriculture</i>	<i>60</i>
Warunki agrometeorologiczne	60
<i>Agrometeorological conditions</i>	<i>60</i>
Produkcja roślinna.	63
<i>Crop output</i>	<i>63</i>
Pogłowie zwierząt gospodarskich	64
<i>Livestock</i>	<i>64</i>
Skup produktów rolnych	66
<i>Procurement of agricultural products</i>	<i>66</i>
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	68
<i>Procurement and marketplace prices of agricultural products</i>	<i>68</i>

Spis treści (dok.)

Contents (cont.)

	Str. Page
Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza	70
<i>Gross, final and market agricultural production</i>	<i>70</i>
Przemysł	72
<i>Industry</i>	<i>72</i>
Budownictwo	77
<i>Construction</i>	<i>77</i>
Budownictwo mieszkaniowe	81
<i>Residential construction</i>	<i>81</i>
Rynek wewnętrzny	88
<i>Internal market</i>	<i>88</i>
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	92
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	<i>92</i>
Nakłady inwestycyjne	96
<i>Investment outlays</i>	<i>96</i>
Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-ukraińską	99
<i>Expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad, who crossed polish-ukrainian border</i>	<i>99</i>
Uwagi ogólne	102
<i>General notes</i>	<i>105</i>
Wybrane dane o województwie podkarpackim	107
<i>Selected data on Podkarpackie Voivodship</i>	<i>107</i>
Wybrane dane o województwie podkarpackim według miesięcy	112
<i>Selected data on Podkarpackie Voivodship by months</i>	<i>112</i>

Aneks

Appendix

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak (*)	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>
mln <i>mln</i>	milion <i>million</i>
zł <i>zl</i>	złoty <i>zloty</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece</i>
g	gram <i>gram</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
l	litr <i>litr</i>
ha	hektar <i>hectarer</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>

Ważniejsze skróty (dok.)

Major abbreviations (cont.)

Skrót (dok.) <i>Abbreviation (cont.)</i>	Znaczenie (dok.) <i>Meaning (cont.)</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kpl	komplet <i>set</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece, unit</i>
pkt.	punkt <i>point</i>
p.proc	punkt procentowy <i>percentage point</i>
tabl.	tablica <i>table</i>
dok. <i>cont.</i>	dokończenie <i>continued</i>
r.	rok <i>year</i>

Synteza

Ludność

przyrost naturalny na 1000 ludności	+0,7 prom. r/r	W województwie podkarpackim w 2017 r. utrzymał się dodatni przyrost naturalny. W ciągu roku zmniejszył się współczynnik zawieranych na Podkarpaciu małżeństw.
-------------------------------------	----------------	---

Rynek pracy

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+4,3% r/r	Dynamika wzrostu przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw była wyższa niż przed rokiem. W najwyższym stopniu zatrudnienie wzrosło w zakwaterowaniu i gastronomii oraz w administrowaniu i działalności wspierającej.
bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy	-15,4% r/r	W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a w porównaniu z 2016 r. odnotowano wzrost liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia.
współczynnik aktywności zawodowej	+0,8 p.proc. r/r	Według wyników uzyskanych na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2017 roku zanotowano wzrost aktywności zawodowej w ujęciu rocznym. Współczynnik aktywności zawodowej w województwie podkarpackim wyniósł 56,8%.
wskaźnik zatrudnienia	+1,7 p.proc. r/r	Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2017 roku wyniósł 52,6% i zwiększył się w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.
stopa bezrobocia	-1,7 p.proc. r/r	Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2017 roku wyniosła 7,3% i obniżyła się w stosunku do notowanej przed rokiem.

Wynagrodzenia

przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	+5,5% r/r	Tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw było najwyższe na przestrzeni ostatnich ośmiu lat. Płace wzrosły niemal we wszystkich sekcjach. Jednak pod względem wysokości przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w naszym województwie zajmowało przedostatnie miejsce w kraju i stanowiło 82,8% średniego wynagrodzenia w kraju.
---	-----------	--

Świadczenia społeczne

przeciętna miesięczna emerytura brutto wypłacana przez ZUS +2,7% r/r

W 2017 r. zanotowano niewielki spadek w skali roku przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów, przy czym osób pobierających świadczenia z ZUS było więcej, natomiast świadczeniobiorców KRUS – nieco mniej niż w 2016 r. W ujęciu rocznym zwiększyła się przeciętna miesięczna emerytura i renta zarówno z ZUS, jak i z KRUS.

Ceny

ceny towarów i usług konsumpcyjnych +2,1% r/r

W 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż przed rokiem o 2,1%. Najwyższy wzrost cen towarów i usług nastąpił w grupie transport, żywność i napoje bezalkoholowe, oraz w zakresie edukacji. Spadek cen odnotowano w grupie artykułów związanych z odzieżą i obuwiem.

Rolnictwo

Wyższa niż przed rokiem była produkcja zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi), rzepaku i rzepiku, ziemniaków i buraków cukrowych. W odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się pogłowie owiec, zmniejszyło się natomiast pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost skupu ziarna pszenicy, ziemniaków i mleka. Mniej niż przed rokiem skupiono żyta i żywca rzeźnego (w wadze żywej). W 2017 r. odnotowano wzrost cen skupu podstawowych produktów rolnych. Na targowiskach wzrosły ceny zbóż.

Przemysł

produkcja sprzedana przemysłu +10,5% r/r

Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu ukształtowało się na wyższym poziomie niż w 2016 r. i pod względem dynamiki wzrostu uplasowało nasze województwo na 3. miejscu w kraju. Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu był rezultatem wysokiego wzrostu produkcji w sekcji przetwórstwo przemysłowe, które stanowiło 95,8% wartości sprzedaży ogółem.

Budownictwo

produkcja sprzedana budownictwa	+24,3% r/r
produkcja budowlano-montażowa	+25,5% r/r

Po głębokich spadkach notowanych przed rokiem, w 2017 r. znacząco wzrosła zarówno produkcja sprzedana budownictwa, jak i sprzedaż produkcji budowlano-montażowej. Produkcja zwiększyła się we wszystkich działach budownictwa, najwięcej w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków.

Budownictwo mieszkaniowe

mieszkania oddane do użytkowania	+3,3% r/r
wydane pozwolenia na budowę lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym	+13,3% r/r

W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się liczba i powierzchnia ogółem mieszkań oddanych do użytkowania, liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz ilość rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

sprzedaż detaliczna	-2,8% r/r
sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych	+43,4% r/r
sprzedaż hurtowa w jednostkach hurtowych	+40,2% r/r

Po trzech latach wzrostu sprzedaż detaliczna ukształtowała się na niższym poziomie niż przed rokiem. Wzrosła natomiast sprzedaż hurtowa zarówno w jednostkach handlowych, jak i hurtowych.

Wyniki finansowe

przychody z całokształtu działalności	+6,7% r/r
koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	+8,8% r/r

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych były mniej korzystne niż uzyskane rok wcześniej. Niższe były zarówno wskaźniki rentowności, jak i wskaźniki płynności finansowej.

Nakłady inwestycyjne

nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących	+10,9% r/r
---	------------

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw mających siedzibę na terenie województwa podkarpackiego wzrosły w stosunku do poprzedniego roku (o 10,9%). Wyższa niż w 2016 r. była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych (o 44,7%), przy większej liczbie nowych inwestycji (o 346 jednostek).

Executive summary

Population

natural increase per 1000 population	+0.7 prom. points y/y	In 2017, in Podkarpackie Voivodship a positive population growth continued. During the year, the ratio of marriages contracted in Podkarpackie decreased.
--------------------------------------	-----------------------	---

Labour market

average paid employment in the enterprise sector	+4.3% y/y	The growth rate of average monthly employment in the enterprise sector was higher than a year before. In the highest degree, employment increased in accommodation and gastronomy as well as in administration and support activities.
unemployed persons registered in powiat labour offices	-15.4% y/y	Compared to previous year, there was a decrease in the total number of registered unemployed persons and an increase in the number of job offers.
activity rate	+0.8 perc. points y/y	According to the results obtained on the basis of the Labour Force Survey (LFS), in the fourth quarter of 2017 an increase in professional activity was recorded compared to the corresponding period of the previous year. The activity rate in Podkarpackie Voivodship amounted to 56.8%.
employment rate	+1.7 perc. points y/y	The employment rate in the fourth quarter of 2017 amounted to 52.6% and increased in relation to the corresponding period of the previous year.
unemployment rate	-1.7 perc. points y/y	The unemployment rate according to LFS in the fourth quarter of 2017 amounted to 7.3% and decreased in relation to the one recorded a year earlier.

Wages and salaries

average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector	+5.5% y/y	The growth rate of wages and salaries in the enterprise sector was the highest in the last eight years. Wages have increased in almost all sections. However, in terms of amount, the average monthly gross wage and salary in our voivodship ranked second to last in the country and accounted to 82.8% of the average wage and salary in the country.
---	-----------	--

Social benefits

average monthly gross retirement pension paid by ZUS +2.7% y/y

In 2017, there was a slight drop in the average monthly number of retirees and pensioners, with a higher number of person receiving benefits from ZUS, and slightly lower number of KRUS beneficiaries, compared to 2016. The average monthly retirement and other pension both from ZUS and KRUS were higher than a year before.

Prices

prices of consumer goods and services +2.1% y/y

In 2017, the prices of consumer goods and services were higher by 2.1%. than a year before. The highest increase in prices of goods and services occurred in the group of transport, food and non-alcoholic beverages, and in the field of education. The fall in prices was recorded in the group of articles related to clothing and footwear.

Agriculture

The production of basic cereals (including cereal mixed), rape and turnip rape, potatoes and sugar beet was higher than a year ago. The number of sheep increased and the population of cattle, pigs and poultry decreased compared to the previous year. There was an increase in the purchase of grains of wheat, potatoes and milk in relation to the previous year. The procurement of rye and animals for slaughter (in live weight) was lower than in 2016. In 2017, the purchase prices of basic agricultural products increased. Cereal prices increased at marketplaces.

Industry

sold production of industry +10.5% y/y

The growth rate of sold production of industry was at a higher level than in 2016 and in terms of growth dynamics ranked our voivodship third in the country. The increase in sold production of industry was the result of a high increase in production in the section of manufacturing, which constituted 95.8% of the total value of sales.

Construction

sold production of construction	+24.3% y/y	After deep decreases recorded a year ago, in 2017 both the sold production of construction and the sales of construction and assembly production increased significantly. Production increased in all construction sectors, most in entities whose main activity is the construction of buildings.
construction and assembly production	+25.5% y/y	

Residential construction

dwellings completed	+3.3% y/y	In comparison to the previous year, there was an increase in the number and total area of dwellings completed, the number of dwellings which received construction permits or were registered with a construction project as well as in the number of constructions started. The average useful floor area of 1 dwelling completed was lower than last year.
construction permits issued or registrations with a construction project	+13.3% y/y	

Internal market

retail sales	-2.8% y/y	After three years of growth, retail sales were at a lower level than last year. On the other hand, wholesale sales increased in both commercial and wholesale units.
wholesale sales in commercial units	+43.4% y/y	
wholesale in wholesale units	+40.2% y/y	

Financial results

revenues from total activity	+6.7% y/y	The financial results of non-financial enterprises were less favorable than those obtained a year earlier. Both profitability ratios and liquidity ratios were lower.
costs of obtaining revenues from total activity	+8.8% y/y	

Investment outlays

investment outlays for new property objects and improvement of existing ones	+10.9% y/y	Investment outlays of the surveyed enterprises located in Podkarpackie Voivodship increased in relation to the previous year (by 10.9%). The cost estimate of investments started was by 44.7% higher than a year ago, with a larger number of new investments (higher by 346 units).
--	------------	---

Województwo na tle kraju Voivodship compared to the country

Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r.
Table 1. Selected national and voivodship data in 2017

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Polska <i>Poland</i>	Woj. podkarpackie <i>Podkarpackie Voivodship</i>
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of the total area (as of 31 XII)</i>	123	119
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,02	1,22
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	0,04	-0,84
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % <i>Activity rate according to LFS^a in %</i>	56,4	56,5
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %: <i>Employment rate according to LFS^a in %</i>	53,7	51,8
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % <i>Unemployment rate according to LFS^a in %</i>	4,9	8,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in zł</i>	4530,47	3750,01
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS in zł</i>	2072,44	1811,81
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł</i>	1200,00	1177,41
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2016 = 100) w % <i>Price index of consumer goods and services (2016 = 100) in %</i>	102,0	102,1
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2016 r. ^b w ha <i>Average area of agricultural land in a farm in 2016^b in ha</i>	10,31	4,43
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Cattle^c per 100 ha of agricultural land in heads</i>	42,0	15,7
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Pigs per^c 100 ha of agricultural land in heads</i>	77,7	30,1

a Przeciętne w roku. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata.
c Stan w czerwcu.

a Average in a year. b Data based on the sample survey of farm structure carried out every 3 years. c As of June.

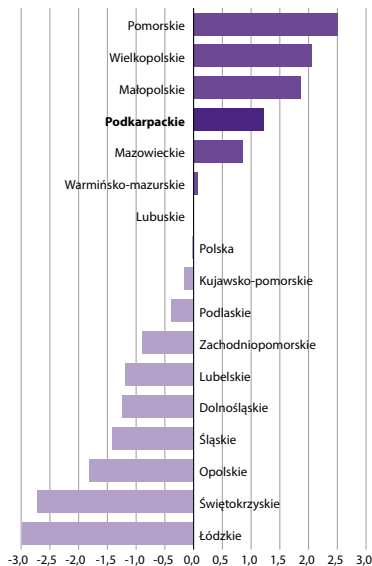
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r. (dok.)
 Table 1. Selected national and voivodship data in 2017 (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Polska <i>Poland</i>	Woj. podkarpackie <i>Podkarpackie Voivodship</i>
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł <i>Sold production of industry (current prices) per 1 average employed person in industry in zł</i>	510575	354771
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł <i>Sold production of industry (current prices) per 1 average employed person in construction in zł</i>	494193	359744
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	4,6	3,8
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Entities of the national economy in the REGON register per 10 thous. population (as of 31December)</i>	1121	803
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. (as of 31 December)</i>	24	10
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of profitable enterprises in the total number of surveyed entities in %</i>	81,0	84,4
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicator in non-financial enterprises in %</i>	94,8	95,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2016 = 100, ceny bieżące) w % <i>Indices of investment outlays in enterprises (2016 = 100, current prices) in %</i>	104,4	110,9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2015 r. w zł <i>Gross domestic product (current prices) per capita in 2015 in zł</i>	46792	33176

Województwo na tle pozostałych województw Voivodship compared to other voivodships

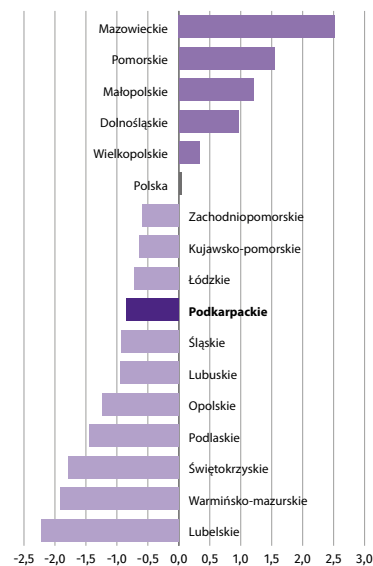
Wykres 1. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.**

Chart 1. *Natural increase per 1000 population in 2017*

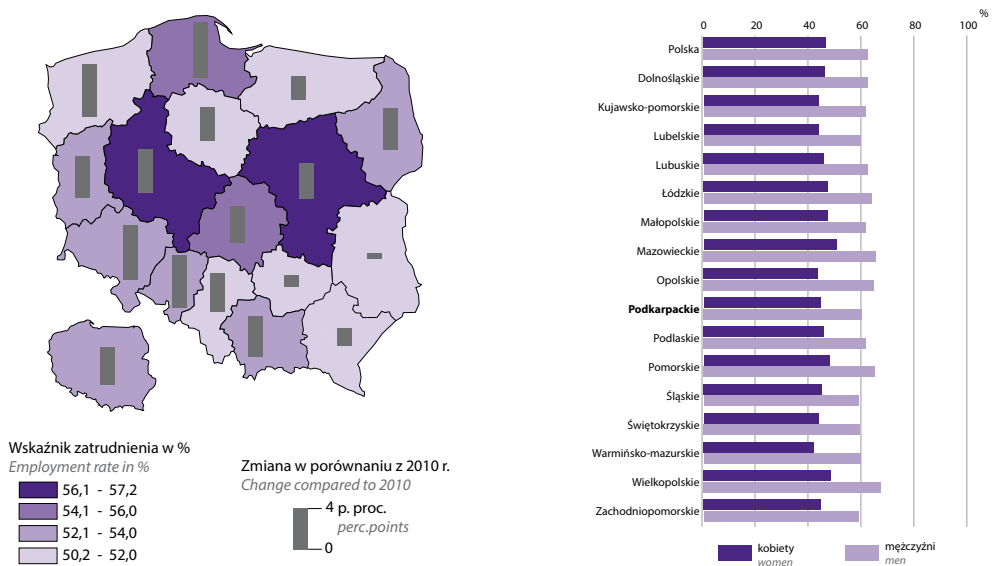
Wykres 2. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.**

Chart 2. *Internal and external net migration for permanent residence per 1000 population in 2017*

Wykres 3. **Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2017 r.**

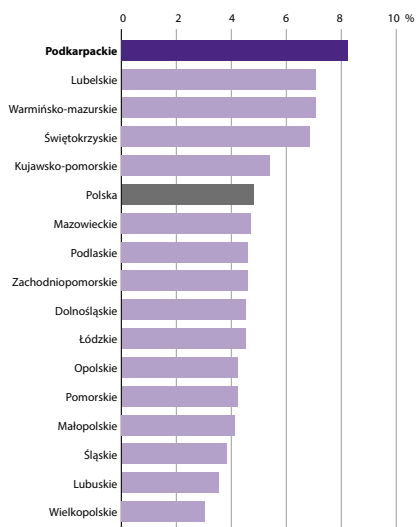
Chart 3. *Employment rate by LFS^a in 2017*

^a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2017 r.

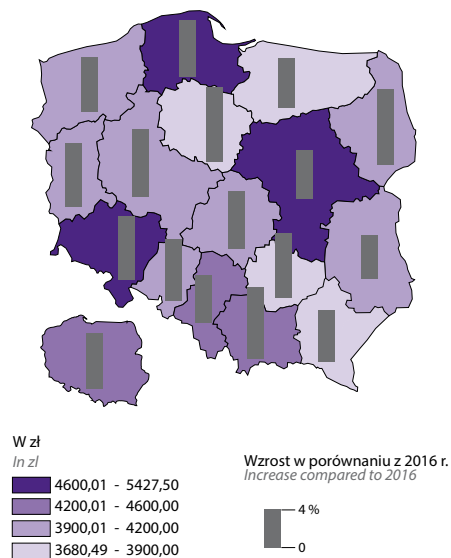
Chart 4. *Unemployment rate by LFS^a in 2017*

a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

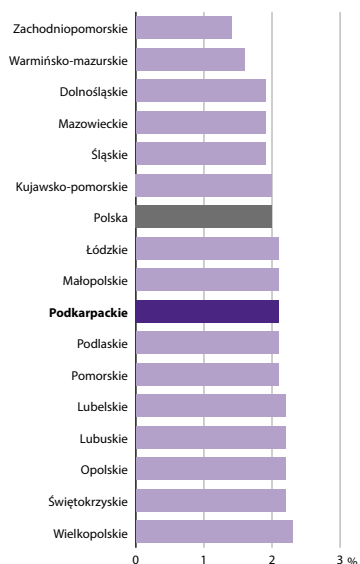
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.

Chart 5. *Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2017*

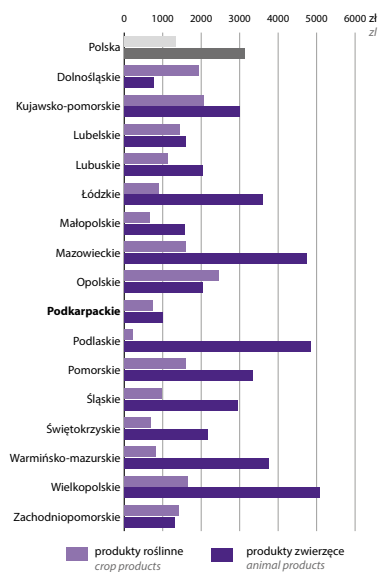
Wykres 6. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2017 r.

Chart 6. *Price indices of consumer goods and services in 2017*

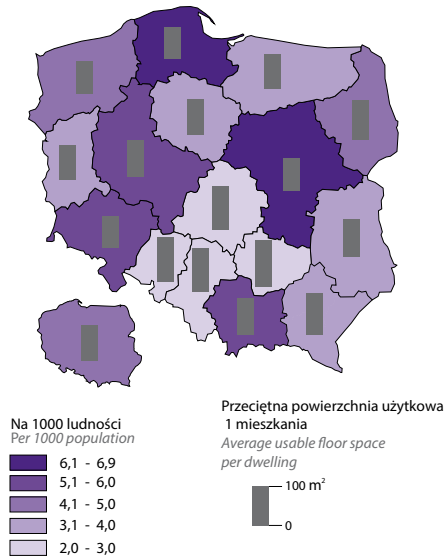
Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 użytków rolnych w 2017 r.

Chart 7. *Value of procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land in 2017*

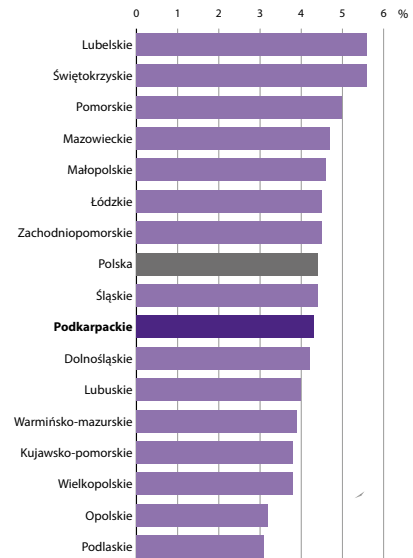
Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkownika w 2017 r.

Chart 8. Dwellings completed in 2017

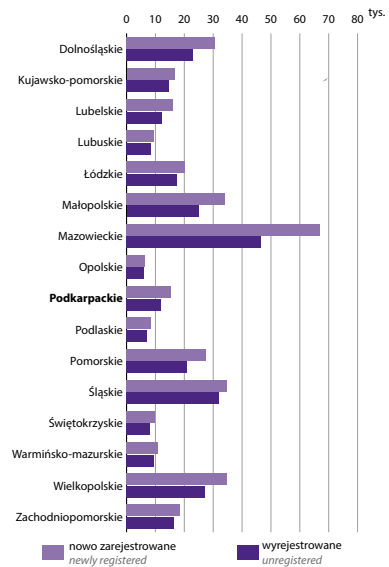
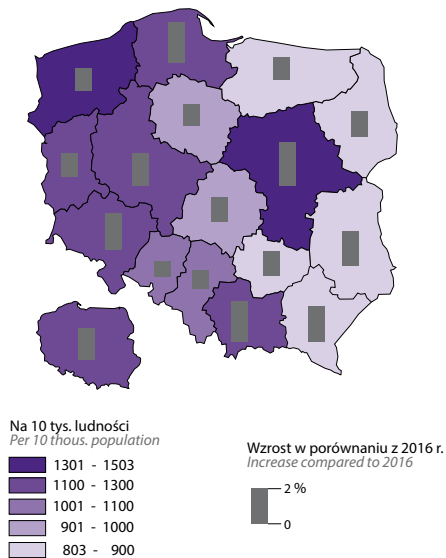
Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2017 r.

Chart 9. Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises in 2017

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2017 r.

Chart 10. Entities of the national economy in REGON^a register in 2017

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W ciągu roku; w podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

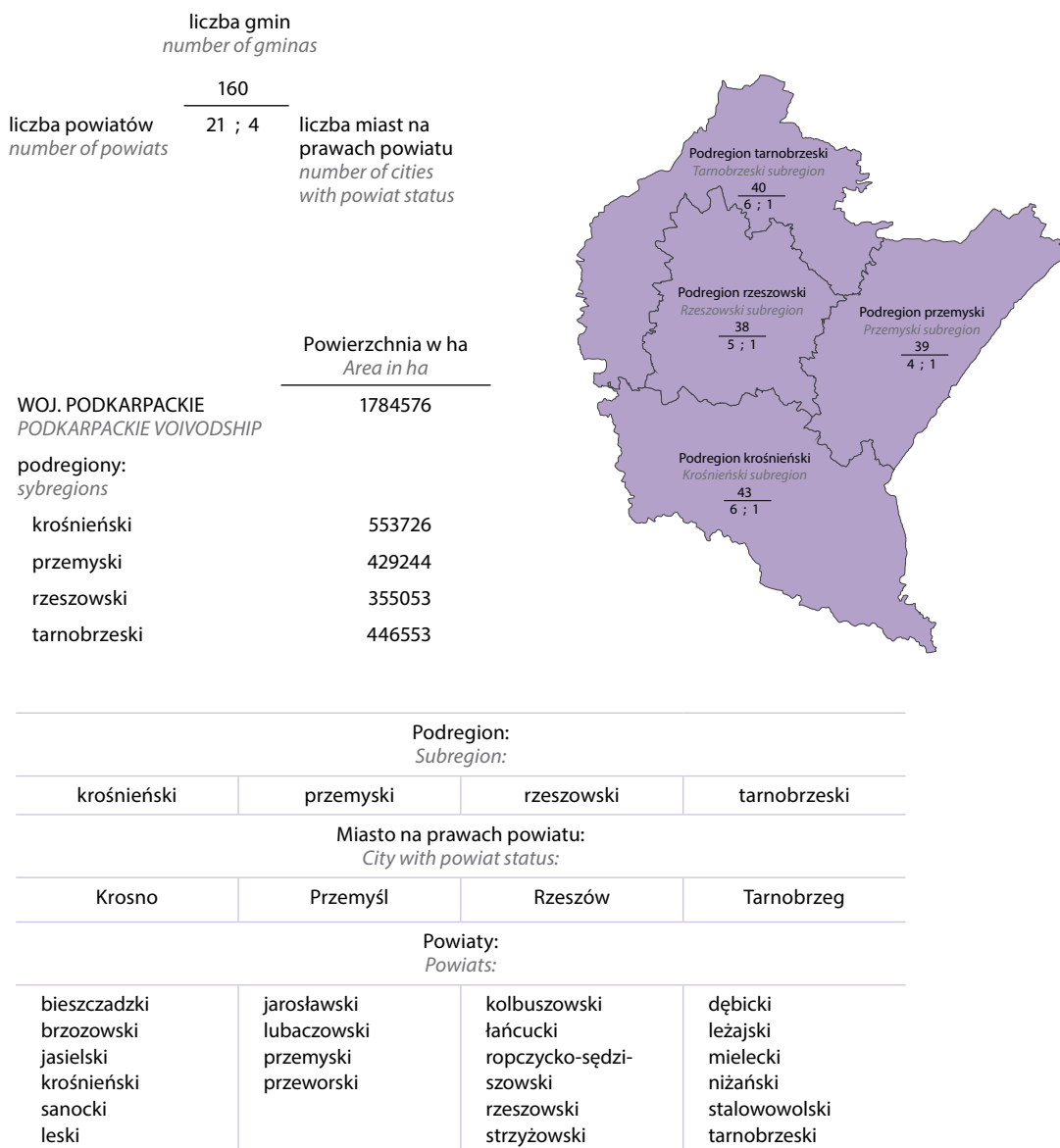
a Excluding persons tending private farms in agriculture. b During the year; according to the voivodships - excluding entities for which the information on address of the seat/place of residence does not occur in the REGON register.

Podział i powierzchnia województwa

Division and area of the voivodship

Podział województwa podkarpackiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS)¹ w 2017 r.

Division of Podkarpackie Voivodship according to the nomenclature of territorial units for statistical purposes (NTS)¹ in 2017

¹ Stan w dniu 31 XII. NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

¹ As of 31 December. NTS includes 5 levels: 3 levels of the main territorial division of the country and additionally 2 non-administrative levels - regions (NTS 1) grouping voivodship level units, and subregions (NTS 3) grouping from a few to a dozen of powiats within the voivodship

Ludność Population

W województwie podkarpackim w 2017 r. liczba ludności w stosunku do roku ubiegłego zwiększyła się. Współczynnik urodzeń żywych był wyższy od współczynnika zgonów, co przełożyło się na utrzymanie dodatniego przyrostu naturalnego. W porównaniu z rokiem 2016 zmniejszył się współczynnik zawieranych w województwie małżeństw. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w 2017 r. było ujemne.

W województwie podkarpackim w końcu 2017 r. liczba ludności wyniosła 2129,1 tys. osób i w stosunku do 2016 r. wzrosła o 1482 osoby, natomiast w porównaniu z 2010 r. zwiększyła się o 1190 osób. Ludność wiejska w 2017 r. stanowiła 58,8%, a miejska 41,2% ogółu. Nie zmieniły się proporcje ludności według płci; w dalszym ciągu mężczyźni stanowią 49,0% ogółu ludności województwa podkarpackiego (kobiety 51,0%).

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

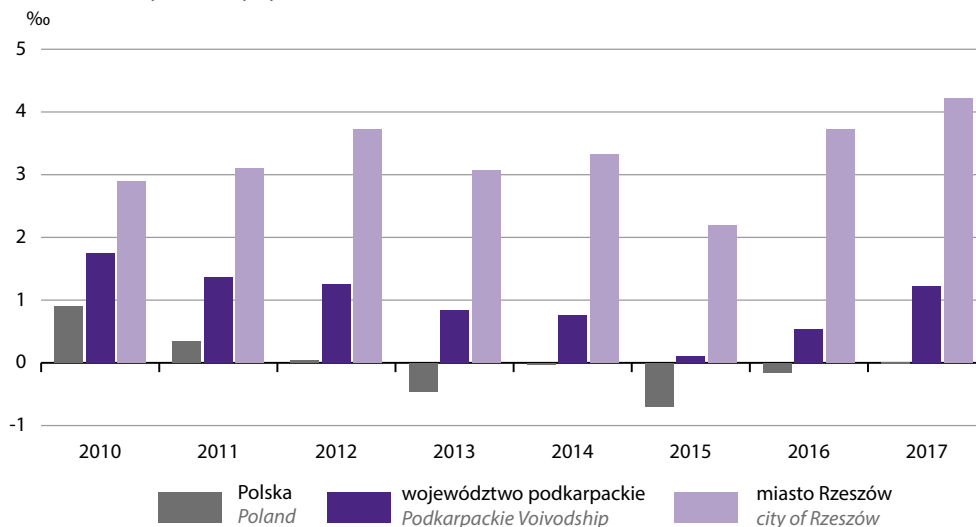
Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

W województwie podkarpackim w 2017 r. zanotowano 21927 urodzeń żywych, tj. o 1665 więcej niż przed rokiem i o 63 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 10,3‰ (w kraju 10,5‰) i był wyższy od notowanego w 2016 r. (9,5‰) natomiast w stosunku do 2010 r. nie uległ zmianie. Wśród podkarpackich powiatów najwyższe wartości współczynnika urodzeń żywych odnotowano w powiecie ropczycko-sędziszowskim (12,1‰), Rzeszowie (11,9‰) oraz powiecie łańcuckim (11,8‰), najmniejsze natomiast w Tarnobrzegu (7,6‰).

Wykres 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Chart 11. Natural increase per 1000 population

W 2017 r. w województwie podkarpackim zmarło 19327 osób, tj. o 224 osoby więcej niż przed rokiem, i o 1039 więcej niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wyniósł 9,1‰, co oznacza, że na 1000 ludności przypadało 9,1 zgonów (w Polsce 10,5). Wskaźnik ten był wyższy o 0,1 p. promilowego od notowanego w 2016 r. Liczba zgonów przypadająca na 1000 mieszkańców w miastach wyniosła 8,7, a na wsi – 9,4. Wśród zmarłych osób przeważali mężczyźni, którzy w 2017 r. stanowili 51,9%.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**
Table 2. *Population based on balances*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>			
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	38517	38427	38422
w tym kobiety <i>of which females</i>	19869	19835	19834
Miasta <i>Urban areas</i>	23448	23149	23126
Wieś <i>Rural areas</i>	15068	15278	15297
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII</i>			
w tysiącach <i>in thousand</i>	38530	38433	38434
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	123	123	123
w tym kobiety <i>of which females</i>			
w tysiącach <i>in thousand</i>	19877	19840	19840
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	107	107	107
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousand</i>	23429	23129	23109
w % <i>in %</i>	60,8	60,2	60,1
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousand</i>	15101	15304	15324
w % <i>in %</i>	39,2	39,8	39,9

Tabl. 2.
Table 2.

Ludność na podstawie bilansów (dok.)
Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	2127	2127	2128
w tym kobiety <i>of which females</i>	1086	1085	1086
Miasta <i>Urban areas</i>	883	877	877
Wieś <i>Rural areas</i>	1244	1250	1251
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII</i>			
w tysiącach <i>in thousand</i>	2128	2128	2129
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	119	119	119
w tym kobiety <i>of which females</i>			
w tysiącach <i>in thousand</i>	1086	1086	1086
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	104	104	104
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousand</i>	882	876	876
w % <i>in %</i>	41,5	41,2	41,2
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousand</i>	1246	1252	1253
w % <i>in %</i>	58,5	58,8	58,8

W 2017 r. zarejestrowano 72 zgony niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia) tj. o 19 mniej niż w roku poprzednim i o 43 mniej niż w 2010 r.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynnik zgonów niemowląt (liczony jako liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) w 2017 r. przyjął wartość 3,3‰. W analogicznym okresie 2016 r. kształtował się na poziomie 4,5‰, natomiast w 2010 r. – 5,2‰.

Ludność województwa podkarpackiego cechuje dodatni poziom przyrostu naturalnego, tj. różnicy między liczbą urodzeń żywych i zgonów. W 2017 r. kształtował się on na poziomie 2600, podczas gdy rok wcześniej wyniósł 1159, a w 2010 r. – 3702.

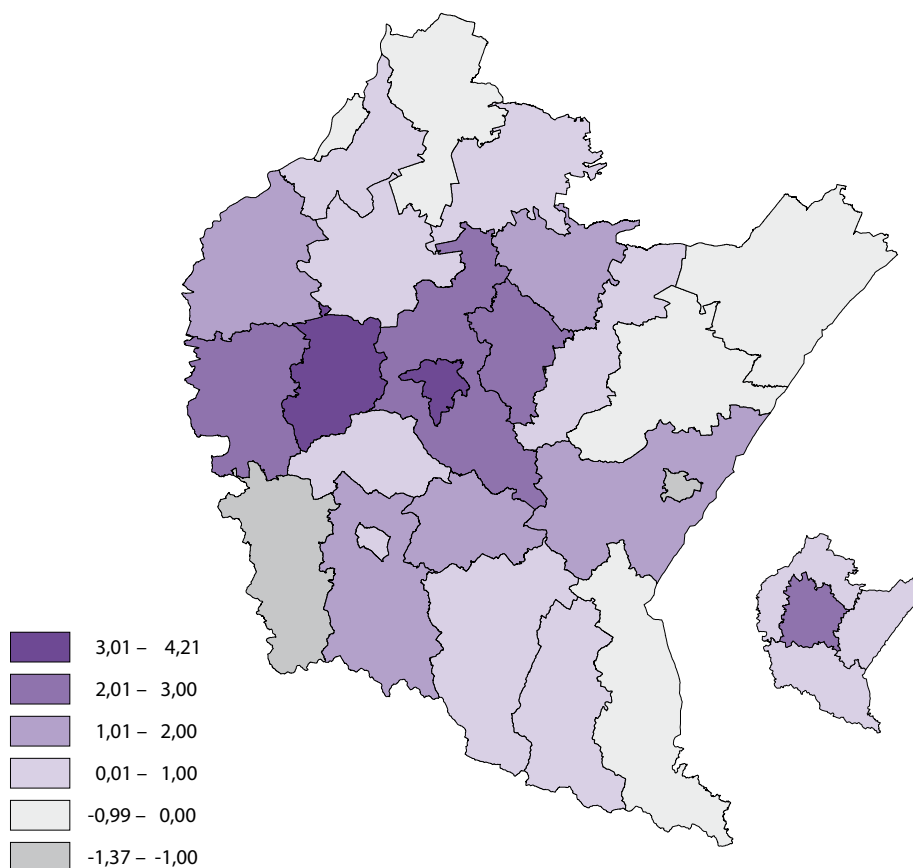
Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 30 VI.

Współczynnik przyrostu naturalnego w 2017 r. osiągnął wartość 1,2‰ i był wyższy niż w roku 2016 (0,5‰), i niższy niż w 2010 (1,7‰). W 2017 r. województwo podkarpackie uplasowało się na 4. miejscu w kraju pod względem przyrostu naturalnego na 1000 ludności. Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach.

W 2017 r. w 18 powiatach województwa podkarpackiego przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyjmował wartości dodatnie, przy czym najwyższe w Rzeszowie (4,2‰), powiatach ropczycko-sędziszowskim (3,6‰) oraz dębickim i rzeszowskim (po 2,4‰). Najniższe wartości współczynnika przyrostu naturalnego odnotowano w Przemyślu (-1,4‰), powiecie jasielskim (-1,1‰) oraz w Tarnobrzegu (-1,0‰).

Wykres 12 Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Chart 12. *Natural increase per 1000 population in Podkarpackie Voivodship by subregions and powiats in 2017*

W podkarpackich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2017 r. zarejestrowano 10988 nowo zawartych małżeństw, tj. o 126 mniej niż przed rokiem, i o 2225 mniej niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw wyniósł 5,2‰ wobec 6,2‰ w 2010 r. Na wsi wskaźnik ten wyniósł 5,3‰ i był wyższy niż w mieście (4,9‰). We wszystkich analizowanych okresach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie podkarpackim, niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
 Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>			
Małżeństwa <i>Marriages</i>	5,93	5,03	5,01
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,73	9,95	10,46
Zgony <i>Deaths</i>	9,83	10,10	10,48
w tym niemowląt ^a <i>of which infants^a</i>	4,98	3,98	3,99
Przyrost naturalny ^b <i>Natural increase^b</i>	0,90	-0,15	-0,02
Saldo migracji wewnętrznych <i>Internal net migration</i>	x	x	x
Saldo migracji zagranicznych <i>International net migration</i>	-0,05	0,04	0,04
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Małżeństwa <i>Marriages</i>	6,21	5,23	5,16
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,34	9,53	10,31
Zgony <i>Deaths</i>	8,60	8,98	9,08
w tym niemowląt ^a <i>of which infants^a</i>	5,23	4,49	3,28
Przyrost naturalny ^b <i>Natural increase^b</i>	1,74	0,54	1,22
Saldo migracji wewnętrznych <i>Internal net migration</i>	-0,93	-0,96	-1,01
Saldo migracji zagranicznych <i>International net migration</i>	0,02	0,19	0,17

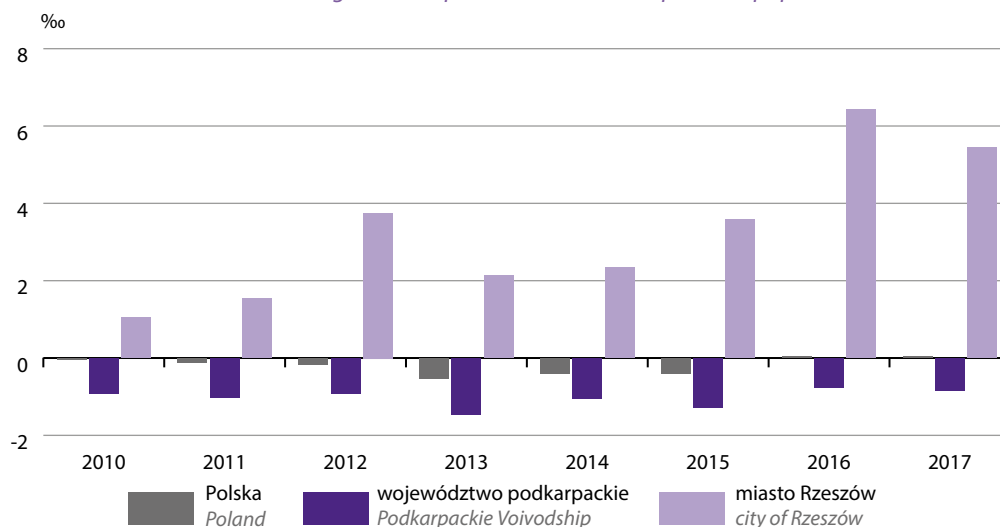
a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.
 a Children under the age of 1. Per 1000 live births. b Difference between the number of live births and deaths in a given period.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)
 Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
MIASTO RZESZÓW CITY OF RZESZÓW			
Małżeństwa Marriages	6,45	5,03	4,74
Urodzenia żywe Live births	10,32	11,55	11,90
Zgony Deaths	7,41	7,83	7,69
w tym niemowląt ^a of which infants ^a	6,50	4,16	3,11
Przyrost naturalny ^b Natural increase ^b	2,90	3,73	4,21
Saldo migracji wewnętrznych Internal net migration	1,10	6,02	4,98
Saldo migracji zagranicznych External net migration	-0,06	0,42	0,47

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.
 a Children under the age of 1. Per 1000 live births. b Difference between the number of live births and deaths in a given period.

Wykres 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności
 Chart 13. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

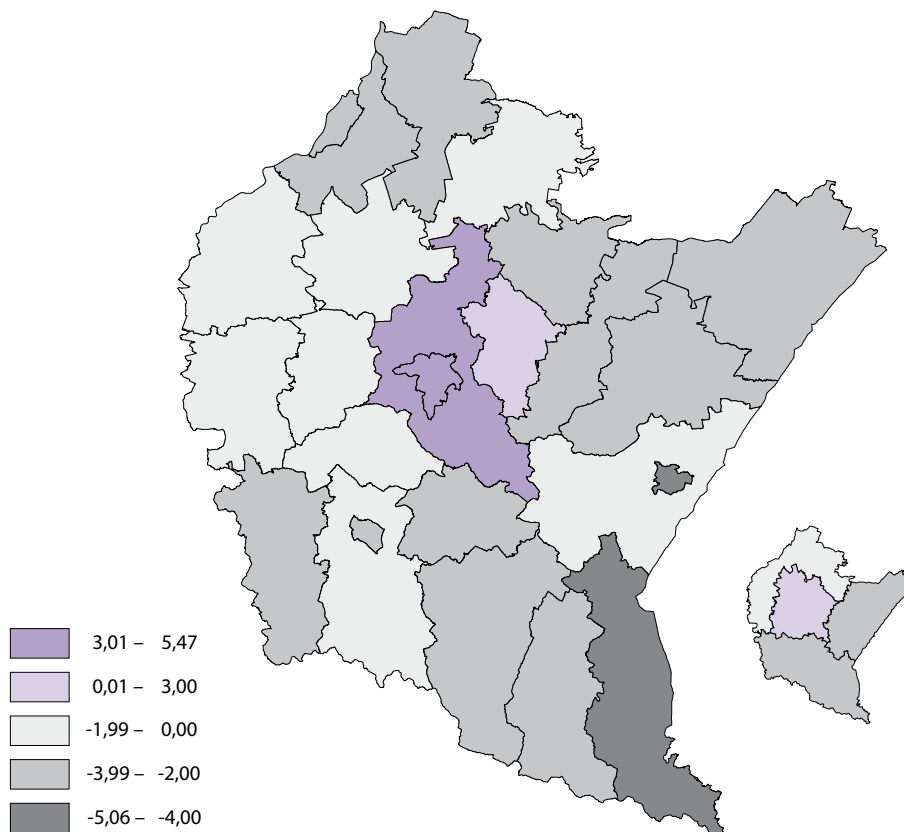

W 2017 r. w województwie podkarpackim saldo migracji stałej ludności było ujemne (taką sytuację notuje się w województwie już od wielu lat). W wyniku migracji liczba ludności Podkarpacia zmniejszyła się w 2017 r. o 1777 osób, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wynosi minus 0,8 (w kraju 0,0). Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie.

W województwie podkarpackim z pobytu stałego za granicę w 2017 r. wymeldowało się 606 osób (w Polsce – 11888 osób), a zameldowało się 969 osób (w Polsce 13324 osoby).

Wykres 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Chart 14. *Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Podkarpackie Voivodship by subregions and powiats in 2017*

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie podkarpackim według powiatów w okresie styczeń-grudzień 2017 r. należy stwierdzić, iż przyjęło ono wartości dodatnie jedynie w powiecie rzeszowskim, Rzeszowie, oraz powiecie łańcuckim.

Rynek pracy

Labour market

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

W województwie podkarpackim w 2017 r. sytuacja na rynku pracy uległa poprawie w stosunku do poprzedniego roku. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wszystkich kwartalnych okresach narastających wzrosło w stosunku do analogicznych okresów ub. roku i tempo wzrostów było wyższe od notowanego przed rokiem.

W 2017 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim ukształtowało się na poziomie 235,8 tys. osób i było wyższe w odniesieniu do 2016 r. o 4,3%, podczas gdy przed rokiem wzrosło o 1,0%. W kraju przeciętne zatrudnienie wyniosło 6017,1 tys. osób i zwiększyło się w skali roku o 4,5% (wobec wzrostu o 2,8% przed rokiem).

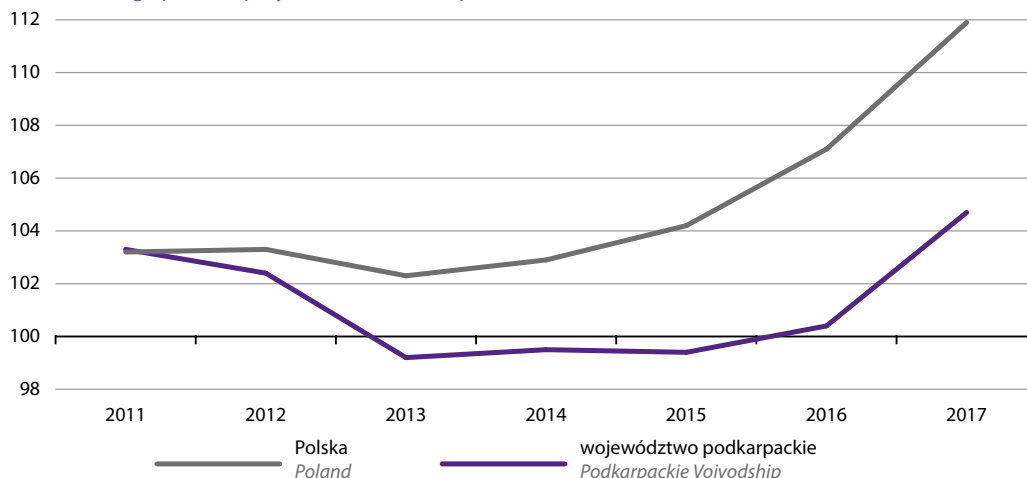
Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4.
Table 4.

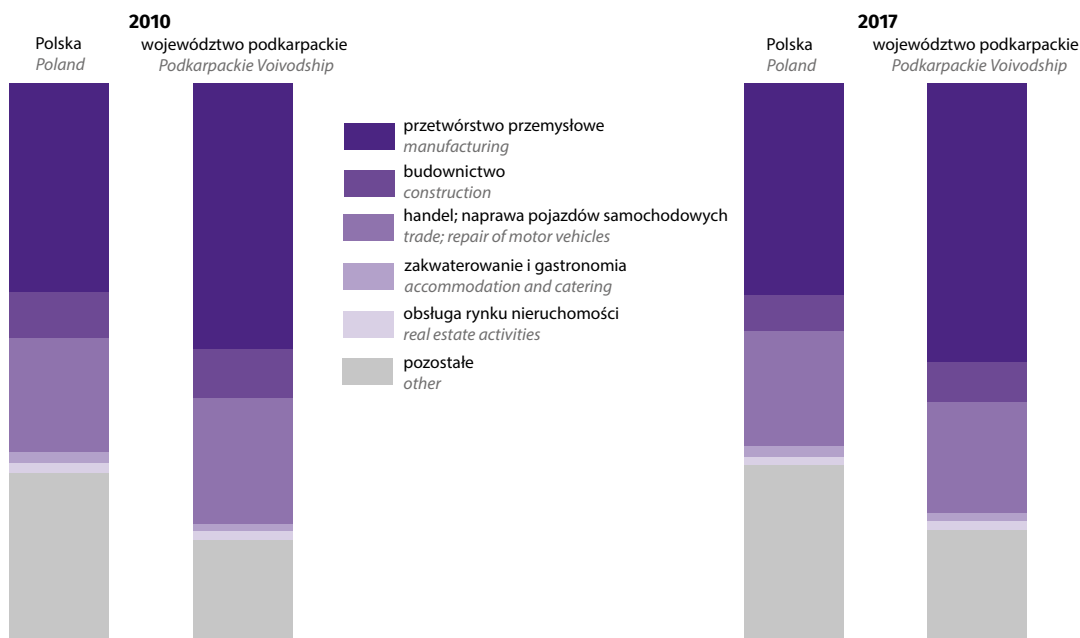
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Average paid employment in the enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017		
			w tysiącach in thousand		2010=100
Polska Poland	5372,6	5760,2	6017,1	111,9	104,5
Województwo podkarpackie Podkarpackie Voivodship	225,2	226,1	235,8	104,7	104,3
miasto Rzeszów city of Rzeszów	47,0	40,5	41,4	88,0	102,3

W 2017 r. pod względem ilości osób zatrudnionych województwo podkarpackie zajęło 9. miejsce w kraju, (podobnie jak rok wcześniej), natomiast wskaźnik dynamiki do poprzedniego roku uplasował województwo na dziesiątym miejscu. Udział przeciętnego zatrudnienia w województwie podkarpackim wyniósł 3,9% zatrudnienia Polski i pozostał na poziomie ubiegłego roku.

Wykres 15. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw 2010 = 100Chart 15. *Indices of average paid employment in the enterprise sector 2010 = 100*

W województwie podkarpackim największe zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw od wielu lat występuje w przetwórstwie przemysłowym oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych. W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 117,6 tys. osób, co stanowiło 49,9% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, a jego udział zmniejszył się w odniesieniu do poprzedniego roku o 0,5 p. proc. W sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych zatrudnienie wyniosło 47,0 tys. osób, a udział tej sekcji stanowił 19,9% ogółu zatrudnionych i był wyższy o 0,2 p. proc. w stosunku do 2016 r.

Wykres 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007Chart 16. *Structure of average paid employment by sections of PKD 2007*

Tabl. 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim
Table 5. Average paid employment in the enterprise sector in Podkarpackie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017				w tys. <i>in thous.</i>
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>								
Ogółem <i>Total</i>	100,6	101,2	101,4	101,0	103,6	103,3	103,9	104,3	235,8
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	102,0	102,9	103,5	103,4	103,5	102,4	102,8	103,1	127,4
w tym: <i>of which:</i>									
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	102,3	103,1	103,8	103,6	103,5	102,5	102,9	103,2	117,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>	101,2	103,4	103,6	107,4	101,9	101,0	101,2	98,1	5,3
Budownictwo <i>Construction</i>	94,6	95,2	93,8	92,8	97,2	96,6	99,8	101,8	16,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	99,9	100,0	99,5	98,4	103,8	105,0	104,9	105,6	47,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	101,9	103,0	101,5	100,7	109,9	110,2	111,8	112,3	10,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	105,2	105,8	106,0	106,5	119,9	117,8	121,6	120,4	3,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	99,4	98,9	99,0	101,0	101,5	103,2	103,7	104,0	3,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	94,5	93,4	93,6	93,1	106,1	104,8	106,2	107,1	3,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	100,9	100,5	102,8	102,3	118,1	118,7	119,1	118,1	12,2

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Excluding divisions: Scientific research and development as well as Veterinary activities

W 2017 r. największy wzrost zatrudnienia odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 20,4%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 18,1%). W transporcie i gospodarce magazynowej zatrudnienie w skali roku wzrosło o 12,3%, a wzrosty w tej sekcji notowane były nieprzerwanie od 2011 roku. Po spadkach w 2016 r. zatrudnienie wzrosło w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,1%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,6%). W mniejszym stopniu zatrud-

nienie wzrosło w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,0%). W przetwórstwie przemysłowym, które jest najliczniejszą sekcją zatrudnienie wzrastało od czterech lat i w 2017 r. zwiększyło się o 3,2%. Natomiast w budownictwie po raz pierwszy od 2013 roku przeciętne zatrudnienie nieznacznie wzrosło (o 1,8%). Spadek zatrudnienia wystąpił m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 1,9%).

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

W końcu 2017 r. w województwie podkarpackim polepszyła się sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zmniejszenie stopy bezrobocia rejestrowanego. Wzrosła natomiast liczba zgłoszonych ofert zatrudnienia.

W końcu 2017 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa podkarpackiego wyniosła 91,0 tys. osób i była mniejsza od zanotowanej przed rokiem (o 16,6 tys. osób, tj. o 15,4%). W kraju na koniec 2017 r. liczba bezrobotnych była niższa w stosunku do roku poprzedniego o 19,0%.

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia Stan w dniu 31 XII

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
POLSKA POLAND			
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	1954,7	1335,2	1081,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered ^a unemployed persons in thous.	3042,0	2169,8	1914,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Unemployed persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	2979,8	2398,0	2168,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Unemployed persons per job offer	83	21	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	12,4	8,2*	6,6

a W ciągu roku.
a During the year.

**Tabl. 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)
Stan w dniu 31 XII**

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP			
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	142,3	107,6	91,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered ^a persons in thous.	174,5	149,4	133,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	174,2	165,4	149,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Unemployed persons per job offer	148	51	50
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Unemployment rate in %	15,4	11,5*	9,7
MIASTO RZESZÓW CITY OF RZESZÓW			
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	8,2	7,9	6,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered ^a persons in thous.	11,5	8,8	7,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	10,7	9,3	8,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Unemployed persons per job offer	26	14	17
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Unemployment rate in %	7,6	6,6*	5,6

a W ciągu roku.
a During the year.

W województwie podkarpackim w końcu 2017 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, zanotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach, w tym największy w Krośnie (o 29,1%), a najmniejszy w powiecie ropczycko-śędziszowskim (o 4,3%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

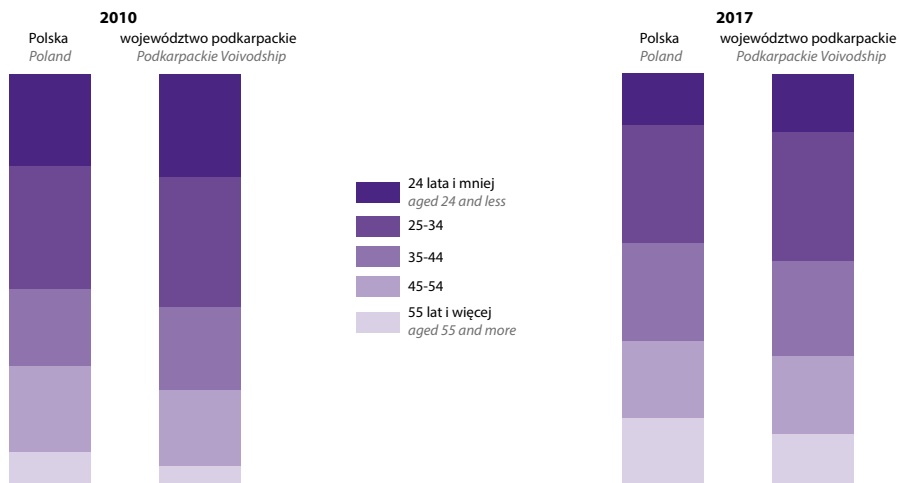
Bez prawa do zasiłku pozostawało w końcu 2017 r. 78,7 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 86,5% (przed rokiem – 87,4%). Mieszkańcy wsi stanowili 62,9% ogólnej liczby bezrobotnych (przed rokiem – 63,0%). W końcu 2017 r. w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety, które stanowiły 53,4% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 48,6 tys. i w porównaniu z końcem 2016 r. zmniejszyła się o 13,8%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,0 p. proc.

W ogólnej liczbie bezrobotnych 16,6% (rok wcześniej 17,3%) stanowiły osoby dotychczas niepracujące. Wśród bezrobotnych posiadających staż pracy, największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy 1-5 lat – 28,3% (27,8%) i ze stażem pracy do 1 roku – 24,4% (23,9%).

Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu 2017 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat oraz od 35 do 44 lat. Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu 2017 r. wyniósł odpowiednio: 30,4% i 22,7%. Osoby w wieku od 18 do 24 lat stanowiły 14,0% bezrobotnych, od 45 do 54 lat – 18,4%, a powyżej 54 lat – 14,5%.

Wykres 17. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku
Stan w dniu 31 XII

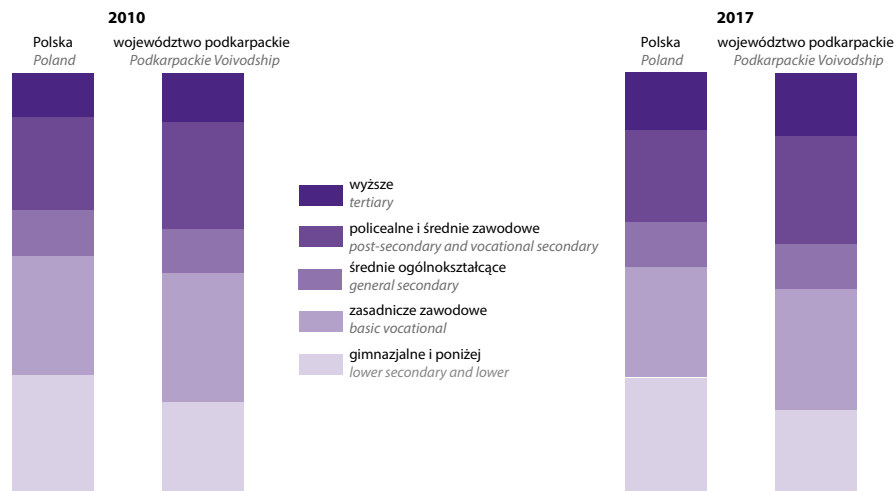
Chart 17. *Structure of registered unemployed persons by age*
As of 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (28,7%) oraz średnie zawodowe i policealne (25,5%) (przed rokiem odpowiednio 29,1% i 25,4% ogółu bezrobotnych). Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało 20,0%, szkoły wyższe ukończyło 15,1% bezrobotnych, a licea ogólnokształcące – 10,7%.

Wykres 18. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia
Stan w dniu 31 XII

Chart 18. *Structure of registered unemployed persons by educational level*
As of 31 XII

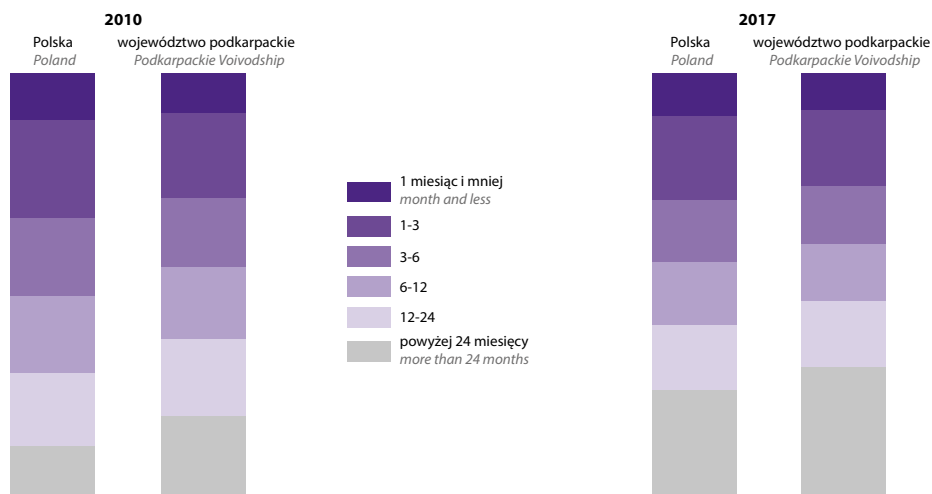

W końcu 2017 r. bezrobotni poszukujący pracy ponad rok stanowili 46,2%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r., zwiększył się o 1,0 p. proc. Osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca w końcu 2017 r. stanowiły 8,8% bezrobotnych (podobnie jak przed rokiem),

od 1 do 3 miesięcy – 18,0% (17,6%), od 3 do 6 miesięcy – 13,7% (14,1%), natomiast od 6 do 12 miesięcy – 13,3% (w końcu 2016 r. – 14,3%).

**Wykres 19. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a
Stan w dniu 31 XII**

Chart 19. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a
As of 31 XII

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
a Intervals were shifted upward

Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą m.in. długotrwale bezrobotni (tzn. pozostający bez pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy), których udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2017 r. wyniósł 60,0% i w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zmniejszył się o 0,3 p. proc. W porównaniu z końcem 2016 r. wzrósł udział osób powyżej 50 roku życia (z 23,4% do 23,9%), a zmalał osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat (z 15,1% do 14,0%).

**Wykres 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII**

Chart 20. Registered unemployment rate
As of 31 XII

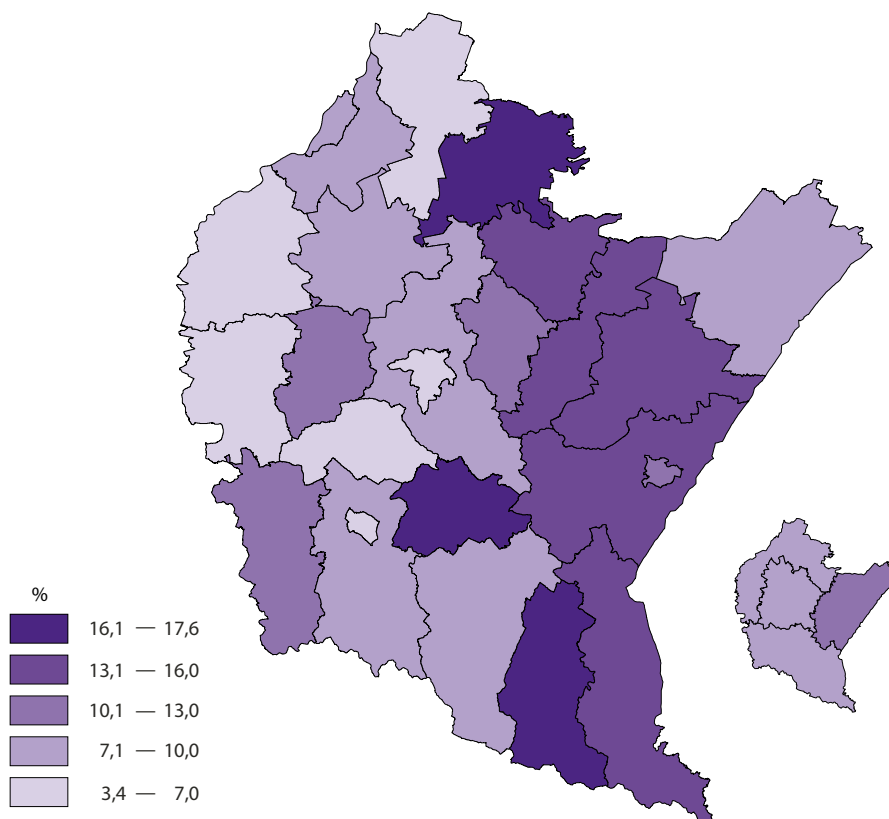
Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy województwa podkarpackiego w końcu 2017 r. stanowili 9,7% (rok wcześniej – 11,5%) cywilnej ludności aktywnej zawodowo. W kraju stopa bezrobocia wyniosła 6,6%, wobec 8,2% przed rokiem. W Rzeszowie omawiany wskaźnik wyniósł 5,6% i był o 1,0 p. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wykres 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Chart 21. Registered unemployment rate in Podkarpackie Voivodship by subregions and powiats in 2017 As of 31 XII

Spadek stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach województwa podkarpackiego, z czego największy w powiecie leskim i łańcuckim (po 2,9 p. proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością tego wskaźnika w powiatach wyniosła 14,2 p. proc., a w skali roku zmniejszyła się o 1,5 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie leskim i niżańskim (po 17,6%), natomiast najniższą w Krośnie (3,4%) oraz powiecie mieleckim i Rzeszowie (po 5,6%).

Tabl. 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie podkarpackim
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in Podkarpackie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (end of period):</i>								
w tys. osób <i>in thous. persons</i>	125,0	108,0	105,4	107,6	105,9	92,0	90,3	91,0
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	89,3	89,6	89,1	87,1	84,7	85,2	85,6	84,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed persons (inflow):</i>								
w tys. osób <i>in thous. persons</i>	40,2	31,3	38,4	39,6	34,7	28,2	35,3	35,0
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	100,3	99,7	92,7	87,6	86,5	90,2	91,9	88,4
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls (outflow):</i>								
w tys. osób <i>in thous. persons</i>	38,7	48,3	40,9	37,4	36,4	42,2	37,0	34,3
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	101,7	95,1	93,7	93,7	94,1	87,3	90,4	91,6
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tys. osób <i>Unemployment flow (inflow – outflow) in thous. persons</i>	1,5	-17,0	-2,6	2,1	-1,6	-13,9	-1,7	0,7
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (end of period) in %</i>	13,3	11,7	11,4	11,5*	11,2	9,9	9,7	9,7

W 2017 r. w województwie podkarpackim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 133,2 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 16,2 tys., tj. o 10,8%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł 82,9% i zmniejszył się w stosunku do 2016 r. (o 0,8 p. proc.).

Jednocześnie z ewidencji bezrobotnych w ciągu 2017 r. skreślono 149,8 tys. osób, tj. o 9,4% mniej niż przed rokiem. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 80,0 tys. osób (wobec 85,6 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 1,6 p. proc. (do 53,4%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie podkarpackim w ciągu całego 2017 r. miały do dyspozycji 75,8 tys. ofert pracy, tj. o 4,7% więcej niż rok wcześniej. W końcu roku na 1 ofertę pracy przypadało 50 bezrobotnych (wobec 51 osób przed rokiem).

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności

Labour Force Survey

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2017 roku w województwie podkarpackim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- zanotowano wzrost aktywności zawodowej (bez względu na płeć oraz miejsce zamieszkania),
- zwiększył się udział osób pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej; wyższy wzrost odnotowano w populacji kobiet oraz wśród mieszkańców wsi,
- nastąpił spadek bezrobocia; zmniejszyła się liczba bezrobotnych, jak również spadła stopa bezrobocia (niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania),
- zmniejszyła się liczba biernych zawodowo; znacząco wśród kobiet oraz mieszkańców wsi,
- znacznie zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi; zarówno w populacji mężczyzn oraz kobiet, jak również wśród mieszkańców miast i wsi.

Populacja aktywnych zawodowo, którą tworzą pracujący oraz bezrobotni w województwie podkarpackim (na podstawie BAEL¹) w IV kwartale 2017 roku liczyła 930 tys. osób i zwiększyła się o 1,1% w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku, a zmalała o 0,9% w stosunku do IV kwartału 2010 roku. W Polsce liczba aktywnych zawodowo w analizowanym kwartale 2017 roku wyniosła 17173 tys. osób i była (o 0,7%) mniejsza niż przed rokiem, natomiast zwiększyła się nieznacznie (o 0,1%) w odniesieniu do ostatniego kwartału 2010 roku.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach z wyjątkiem osób przebywających poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy i więcej.

Na Podkarpaciu znaczący wpływ na wzrost liczby aktywnych zawodowo w skali roku miała przede wszystkim wyższa liczba pracujących – 862 tys. osób (tj. o 3,0% więcej niż przed rokiem).

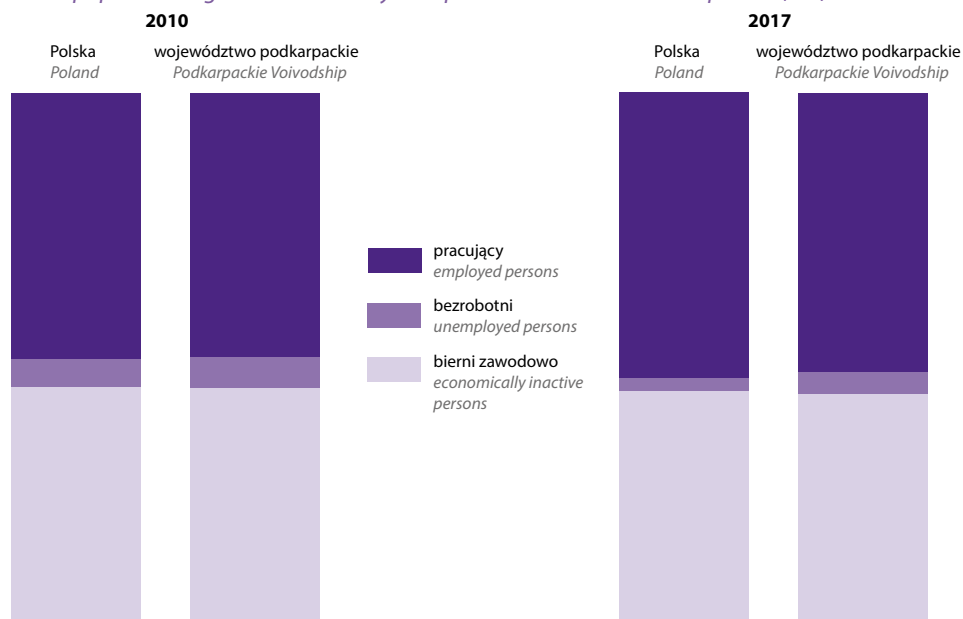
W IV kwartale 2017 roku wśród osób aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy wsi (59,7%) oraz mężczyźni (55,4%).

W strukturze ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w analizowanym okresie w porównaniu z sytuacją sprzed siedmiu lat, w województwie podkarpackim odnotowano wzrost udziału liczby pracujących o 2,8 p. proc. (wobec 3,5 p. proc. w kraju) oraz spadek udziału liczby bezrobotnych o 1,7 p. proc. (wobec 2,7 p. proc. w kraju). Zmniejszył się także udział osób biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności z 44,2% w IV kwartale 2010 roku do 43,2% w IV kwartale 2017 roku (w kraju spadek o 0,8 p. proc. – z 44,6% do 43,8%).

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011.

¹ The presented LFS results were generalized on the basis of population balances compiled on the basis of NSP 2011.

Wykres 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale (BAEL)
 Chart 22. Structure of population aged 15 and over by occupational status in the 4th quarter (LFS)

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
 Table 8. Economic activity of the population^a aged 15 and over in the 4th quarter

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
POLSKA POLAND			
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thous.	17153	17286	17173
pracujący employed persons	15557	16328	16404
bezrobotni unemployed persons	1597	958	769
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thous.	13826	13410	13402
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	55,4	56,3	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	50,2	53,2	53,7
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,3	5,5	4,5

a Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

a Due to the rounding made while generalizing the results of the sample survey of Labour Force Survey (LFS), sums of components may differ from the amount given in the item "total".

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale (dok.)
 Table 8. Economic activity of the population^a aged 15 and over in the 4th quarter (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP			
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thous.	938	920	930
pracujący employed persons	837	837	862
bezrobotni unemployed persons	100	83	68
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thous.	744	723	708
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	55,8	56,0	56,8
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	49,8	50,9	52,6
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	10,7	9,0	7,3

a Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

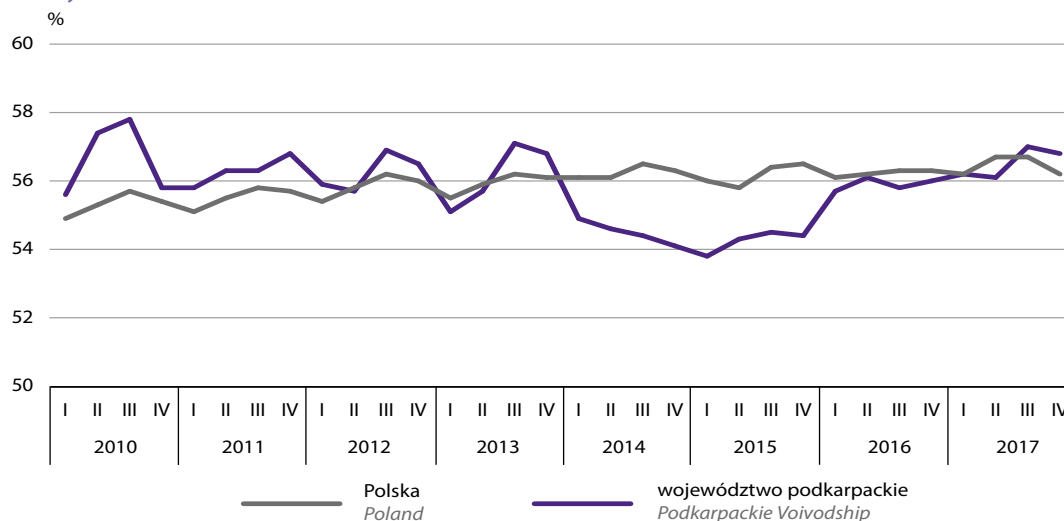
a Due to the rounding made while generalizing the results of the sample survey of Labour Force Survey (LFS), sums of components may differ from the amount given in the item "total".

W omawianym okresie w naszym województwie współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,8% (wobec 56,2% w kraju). Oznacza to, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, prawie 57 osób było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało. Województwo podkarpackie w IV kwartale 2017 roku zajmowało 5. pozycję wśród województw pod względem wartości tego miernika (przed rokiem 7. pozycja).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wykres 23. Współczynnik aktywności zawodowej

Chart 23. Activity rate

Współczynnik ten zwiększył się zarówno w porównaniu z IV kwartałem 2016 roku, jak i z IV kwartałem 2010 roku (odpowiednio o 0,8 p. proc. i o 1,0 p. proc.). W analizowanym okresie wartość tego współczynnika była wyższa dla mężczyzn (64,8%) niż dla kobiet (49,2%). Na wsi współczynnik osiągnął nieco wyższą wartość niż w mieście (57,1% wobec 56,5%).

W IV kwartale 2017 roku najwyższym poziomem aktywności zawodowej w województwie charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata, dla których współczynnik wyniósł 86,1% (wobec 87,0% w kraju). Najniższą aktywnością zawodową cechowała się grupa osób w wieku 55 lat i więcej, dla której współczynnik kształtował się na poziomie 26,7% (wobec 25,5% w kraju).

Uwzględniając poziom wykształcenia, najwyższą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym. Na każde 100 osób mających wyższe wykształcenie 79 osób (w kraju 80 osób) było aktywnych zawodowo. Najniższym współczynnikiem aktywności zawodowej odznaczały się osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego. Na każde 100 osób z takim wykształceniem 15 osób (w kraju 17 osób) było aktywnych zawodowo.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

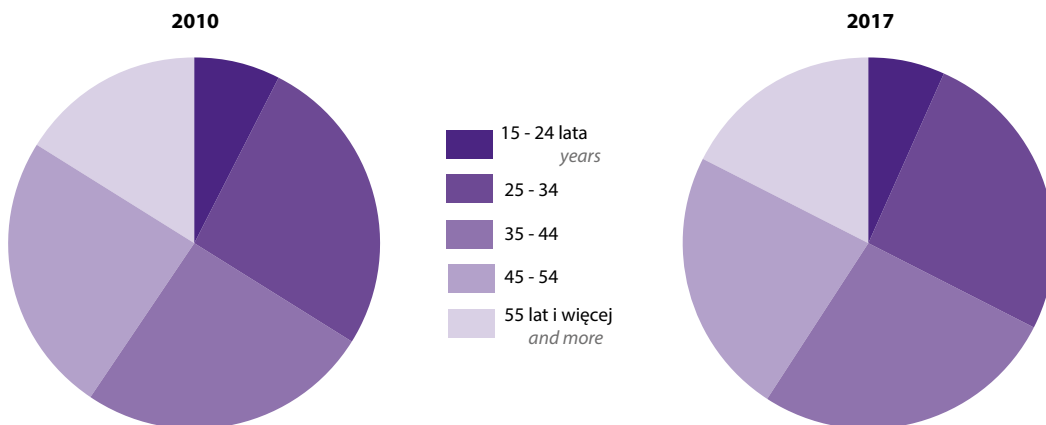
- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - * do 3 miesięcy,
 - * powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

W IV kwartale 2017 roku populacja pracujących w województwie podkarpackim (na podstawie BAEL) wyniosła 862 tys. osób i stanowiła 92,7% aktywnych zawodowo oraz 5,3% ogółu pracujących w kraju. Wśród pracujących większość stanowili mieszkańcy wsi (59,4%) oraz mężczyźni (55,1%). Populacja pracujących zwiększyła się zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do IV kwartału 2010 roku (po 3,0%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących na Podkarpaciu największy udział w omawianej populacji miały osoby w wieku 35-44 lata (26,7%), najmniejszy zaś osoby w wieku 15-24 lata (6,8%).

Wykres 24. Struktura pracujących według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL
 Chart 24. Structure of employed persons by age in Podkarpackie Voivodship in the 4th quarter by LFS

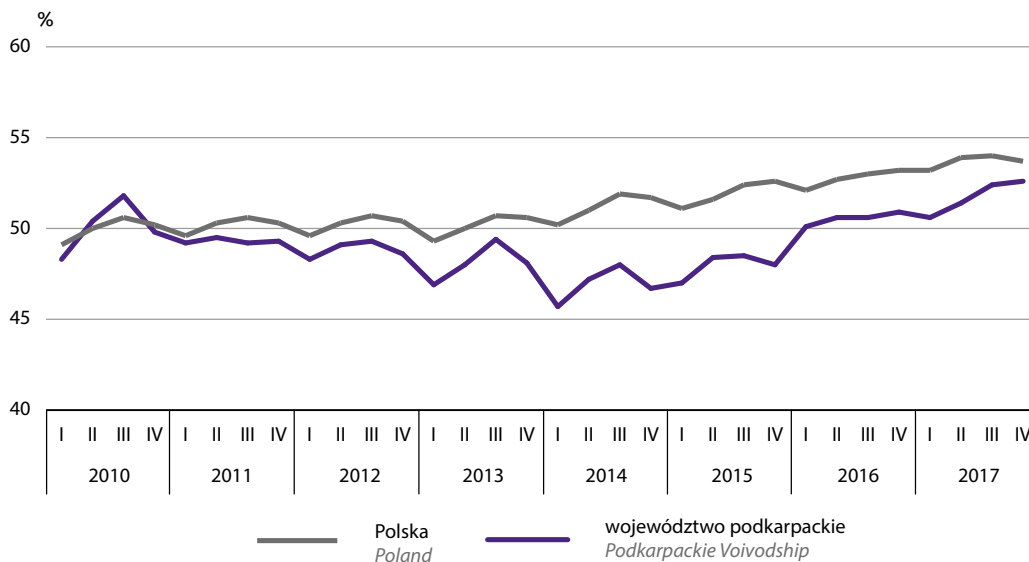
Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie podkarpackim w IV kwartale 2017 roku wyniósł 52,6% i osiągnął najwyższą wartość spośród ośmiu analizowanych lat. Oznacza to, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, przypadało 53 osoby pracujące. Wśród 16 województw, podkarpackie zajmowało 9. pozycję (przed rokiem 11. pozycja - 50,9%) pod względem wartości omawianego wskaźnika, a w porównaniu z krajem miernik ten był niższy o 1,1 p. proc.

W odniesieniu do IV kwartału 2016 roku nastąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia o 1,7 p. proc. a w skali ostatnich siedmiu lat o 2,8 p. proc. (w skali kraju miernik ten wzrósł odpowiednio o 0,5 p. proc. i o 3,5 p. proc.).

Wykres 25. Wskaźnik zatrudnienia

Chart 25. Employment rate

Ze względu na poziom wykształcenia, w IV kwartale 2017 roku najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym, zarówno w naszym województwie (76,4%),

jak i w kraju (78,6%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (odpowiednio 12,5% w województwie i 14,7% w kraju). Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (47,4% w województwie oraz 47,6% w kraju).

Bezrobotni na podstawie BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

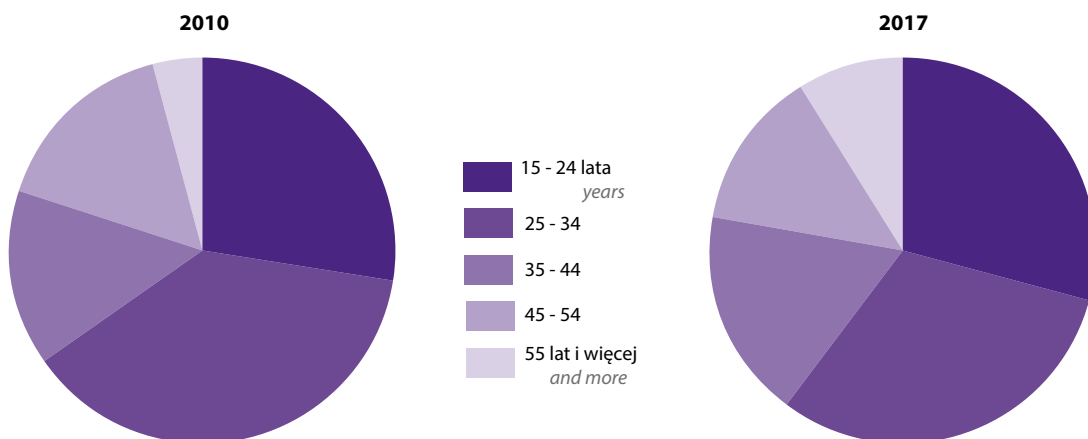
Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2017 roku na Podkarpaciu wyniosła 68 tys. osób i zmniejszyła się zarówno w ujęciu rocznym (o 18,1%), jak również w stosunku do IV kwartału 2010 roku (o 32,0%). W analizowanym okresie w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych większość stanowili mieszkańcy wsi – 63,2% oraz mężczyźni – 58,8%.

W Polsce liczba bezrobotnych (na podstawie danych BAEL) wyniosła 769 tys. osób i zmniejszyła się zarówno w stosunku do analogicznego okresu 2016 roku, jak i do IV kwartału 2010 roku (odpowiednio o 19,7% i o 51,8%).

W podziale według wieku najbardziej zagrożoną bezrobociem grupą w naszym województwie, w IV kwartale 2017 roku były osoby w wieku 25-34 lata (30,9%), natomiast najmniej zagrożoną grupą były osoby w wieku 55 lat i więcej (8,8%).

Wykres 26. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL

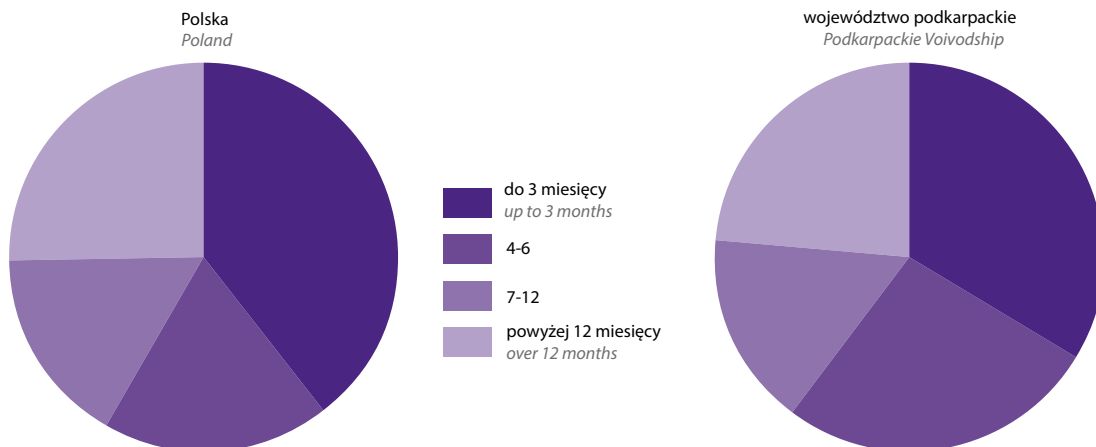
Chart 26. Structure of unemployed persons by age in Podkarpackie Voivodship in the 4th quarter by LFS

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w omawianym okresie w naszym województwie wyniósł 10,5 miesiąca (wobec 10,7 miesiąca w kraju).

W analizowanym okresie na Podkarpaciu liczba osób, które poszukiwały pracy dłużej niż rok wyniosła 16 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 23,5% (przed rokiem 27,7%). W kraju w omawianym kwartale bezrobotni długotrwale szukający pracy stanowili 25,2% ogólnej liczby bezrobotnych (przed rokiem 26,6%).

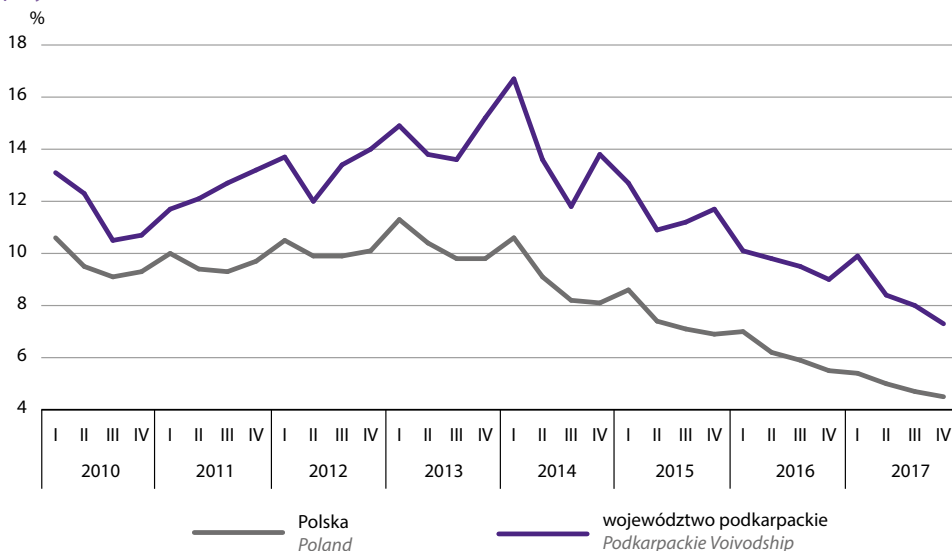
Wykres 27. Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2017 r. według BAEL
 Chart 27. Structure of unemployed persons by duration of job search in the 4th quarter 2017 by LFS

Stopa bezrobocia według BAEL w województwie podkarpackim w IV kwartale 2017 roku wyniosła 7,3% i należała do najniższych od 2010 roku. Oznacza to, że wśród aktywnych zawodowo prawie co czternaśta osoba była bez pracy. Wskaźnik ten dla województwa podkarpackiego był wyższy o 2,8 p. proc. od wskaźnika ogólnokrajowego i pod względem wartości tego miernika nasze województwo znalazło się na 14. miejscu w kraju (16. pozycja w analogicznym okresie 2016 roku).

Wykres 28. Stopa bezrobocia

Chart 28. Unemployment rate

W województwie podkarpackim stopa bezrobocia zmniejszyła się (o 1,7 p. proc.) w skali roku, spadek (o 3,4 p. proc.) odnotowano także w porównaniu z sytuacją sprzed siedmiu lat. W omawianym okresie w populacji mężczyzn wskaźnik ten wyniósł – 7,8%, a w populacji kobiet – 6,7%.

Najwyższą stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (15,2%), a najniższą z wykształceniem wyższym (3,8%).

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały już pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

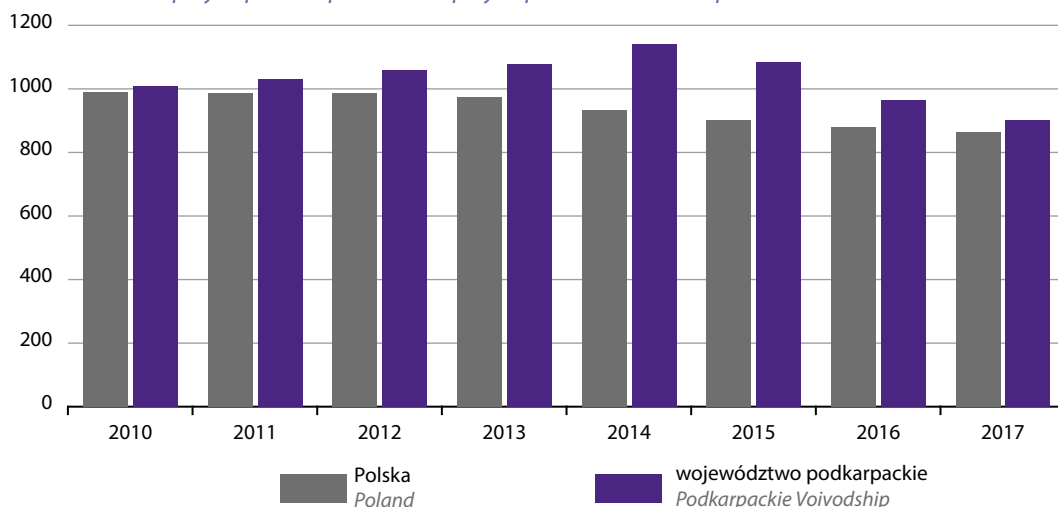
W analizowanym okresie zbiorowość biernych zawodowo w województwie podkarpackim liczyła 708 tys. osób i stanowiła 43,2% (w kraju 43,8%) ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat. Liczba biernych zawodowo uległa zmniejszeniu w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 roku o 2,1% (w kraju o 0,1%), jak również w porównaniu z IV kwartałem 2010 roku o 4,8% (w kraju o 3,1%). Wśród biernych zawodowo w województwie podkarpackim przeważały kobiety (60,5%) oraz mieszkańcy wsi (59,0%).

Przyczyny nieposzukiwania pracy wśród biernych zawodowo w województwie podkarpackim w IV kwartale 2017 roku to między innymi:

- posiadanie uprawnień emerytalnych (50,4%),
- nauka i uzupełnianie kwalifikacji (19,9%),
- choroba lub niesprawność (11,2%),
- inne powody osobiste lub rodzinne (7,8%),
- zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy (3,0%).

Wykres 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

Chart 29. Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter

W omawianym okresie, zarówno w województwie podkarpackim, jak również w kraju w odniesieniu do obu porównywanych okresów znacznie zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi. W naszym województwie w IV kwartale 2017 roku na 1000 osób pracujących przypadało 900 osób niepracujących, podczas gdy rok wcześniej – 963 osoby, a w IV kwartale 2010 roku – 1008 osób. W skali kraju w analizowanym okresie oraz w IV kwartale 2016 i 2010 roku na 1000 osób pracujących przypadało mniej osób niepracujących niż w naszym województwie (odpowiednio: 864 osoby, 880 osób i 991 osób).

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim w 2017 r. było wyższe niż przed rokiem i był to najwyższy wzrost płac od 2010 roku. Również w kolejnych okresach narastających odnotowano większe wzrosty płac niż przed rokiem. W porównaniu z 2016 r. zwiększył się ogółem czas przepracowany i przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017		
			w złotych <i>in zlotys</i>		2010=100
Polska <i>Poland</i>	3434,62	4277,03	4530,47	131,8	105,9
Województwo podkarpackie <i>Podkarpackie Voivodship</i>	2777,74	3555,89	3750,01	135,1	105,5
miasto Rzeszów <i>city of Rzeszów</i>	3405,12	4328,06	4544,25	133,7	105,0

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. ukształtowało się na poziomie 3750,01 zł i było o 5,5% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,6% w 2016 r.). W Polsce wyniosło 4530,47 zł i wzrosło o 5,9% w porównaniu z poprzednim rokiem (przed rokiem wzrosło o 3,8%). Pod względem wysokości płac nasze województwo plasuje się na dalekim piętnastym miejscu w kraju z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem brutto niższym o 1677 zł od województwa mazowieckiego, które zajmuje pierwsze miejsce w tym rankingu, a o 780 zł niższym od średniej krajowej.

Przeciętne wynagrodzenie brutto (z wypłatami z zysku) to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wzrost wynagrodzeń, w porównaniu z 2016 r., wystąpił niemal we wszystkich badanych sekcjach, w tym największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 12,6%). Nieco mniejszy wzrost odnotowano m.in. w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 7,4%), przetwórstwo przemysłowe (o 6,0%), transport i gospodarka magazynowa (o 5,6%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 4,0%), a także obsługa rynku nieruchomości oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (po 3,9%). W jednej sekcji płace ukształtowały się na niższym poziomie niż przed rokiem.

W 2017 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyższe od średniej wojewódzkiej wystąpiło w ośmiu sekcjach na 15 badanych. W pozostałych sekcjach płace były niższe, z tego najniższe odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (2498,68 zł). W sekcji przetwórstwo przemysłowe, które jest najliczniejszą sekcją pod względem ilości osób zatrudnionych, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3909,44 zł i było wyższe o 159 zł od średniej dla województwa.

Tabl. 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim

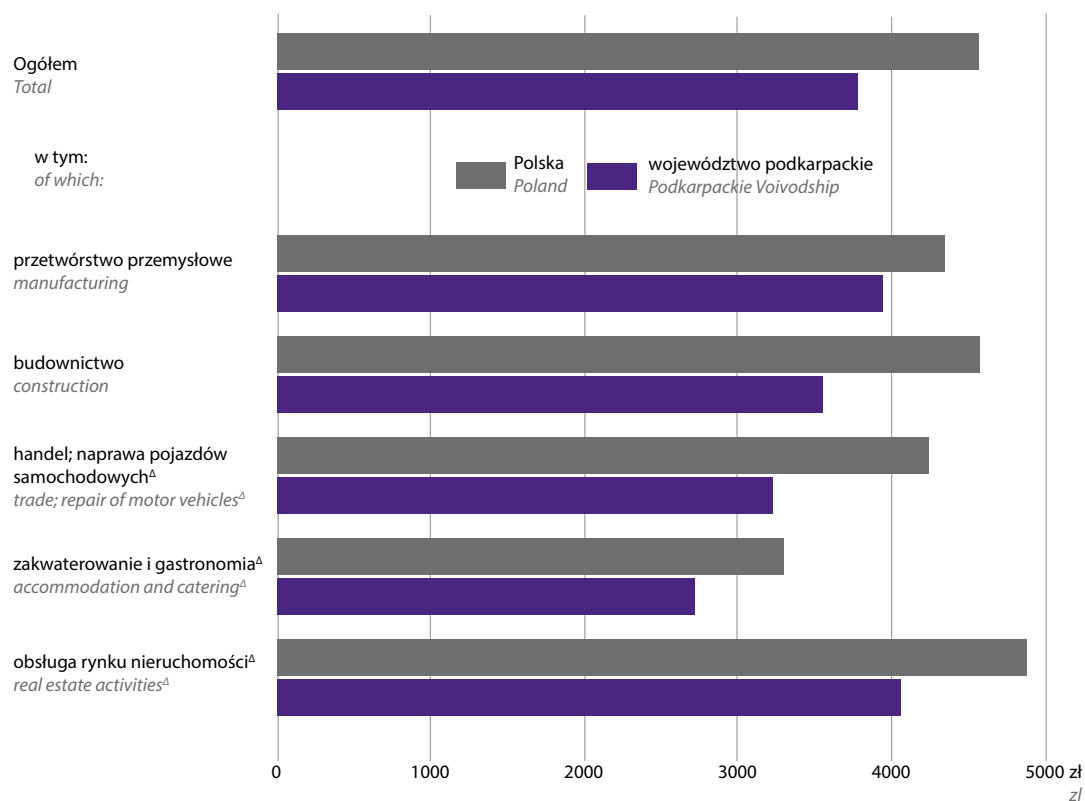
Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Podkarpackie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017				w zł <i>in zł</i>
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>								
Ogółem <i>Total</i>	104,2	104,7	104,8	104,6	105,2	104,9	105,3	105,5	3750,01
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	104,3	104,3	104,8	104,9	105,7	105,6	105,7	105,9	3952,34
w tym: <i>of which:</i>									
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	104,5	104,5	105,0	105,1	105,5	105,5	105,7	106,0	3909,44
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>	103,8	103,8	103,9	103,8	103,7	104,3	103,9	104,0	3774,52
Budownictwo <i>Construction</i>	105,6	103,9	104,1	103,7	100,9	103,0	103,5	103,7	3523,19
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	106,4	107,8	105,9	105,3	105,9	105,8	107,4	107,4	3200,26
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103,4	103,2	104,4	103,6	106,1	105,3	104,7	105,6	3225,15
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	105,1	115,3	115,4	113,4	108,7	99,0	102,4	102,8	2694,32
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	101,1	102,4	102,9	103,1	106,6	103,9	104,0	103,9	4028,33
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	104,8	105,5	104,4	104,5	101,1	103,4	103,1	103,9	4813,66
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	106,4	106,9	106,3	106,0	113,0	112,4	112,4	112,6	2498,68

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Excluding divisions: Scientific research and development as well as Veterinary activities

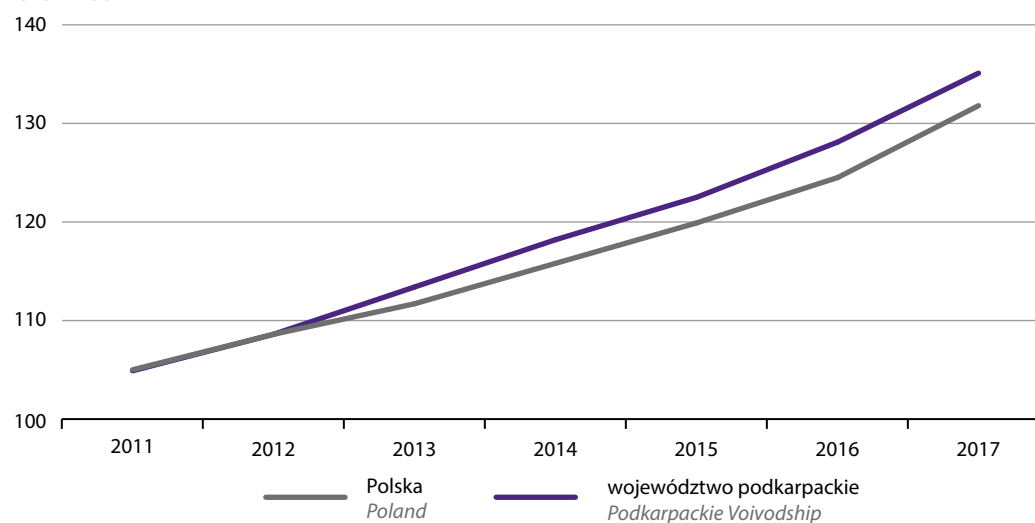
Wykres 30. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2017 r.

Chart 30. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2017

Wykres 31. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw 2010 = 100

Chart 31. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector 2010 = 100

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie podkarpackim przepracowali ogółem 409,0 mln godzin, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 203,6 mln godzin (49,8% ogółu), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 81,6 mln godzin (20,0%) oraz budownictwo – 29,1 mln godzin (7,1%), natomiast najmniej w pozostałej działalności usługowej – 0,9 mln godzin (0,2%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. wyniósł 145 godzin i w odniesieniu do ubiegłego roku obniżył się o 1 godzinę.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w okresie tym ukształtowało się na poziomie 25,95 zł i w porównaniu z 2016 r. odnotowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 1,58 zł (o 6,5%). W województwie w dwóch znaczących sekcjach, tj. przetwórstwie przemysłowym oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych wynagrodzenie godzinowe ukształtowało się odpowiednio na poziomie 27,09 zł i 22,11 zł.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie podkarpackim w 2017 r. zanotowano niewielki spadek w skali roku przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów, przy czym osób pobierających świadczenia z ZUS było więcej, natomiast świadczeniobiorców KRUS – nieco mniej niż w 2016 r. W ujęciu rocznym zwiększyła się przeciętna miesięczna emerytura i renta zarówno z ZUS, jak i z KRUS.

W 2017 r. na Podkarpaciu przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 451,3 tys. osób i była niższa niż w ubiegłym roku o 0,2% oraz w odniesieniu do odnotowanej w 2010 r. – o 4,4%. Zmiany w tym zakresie nastąpiły także w skali kraju – w omawianym roku świadczenia otrzymało 8533,5 tys. osób, tj. o 0,3% więcej niż w roku ubiegłym, a o 3,8% mniej niż w 2010 r.

Tabl. 11.
Table 11.

Świadczenia społeczne

Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2016=100
POLSKA POLAND					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: Average monthly number of retirees and pensioners in thous.:	8866,0	8507,2	8533,5	96,2	100,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a receiving benefits paid by ZUS ^a	7491,4	7312,8	7358,2	98,2	100,6
rolników indywidualnych farmers	1374,7	1194,4	1175,3	85,5	98,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS ^a in zł	1588,95	2018,48	2072,44	130,4	102,7
w tym emerytura of which retirement pension	1698,35	2131,70	2182,45	128,5	102,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and pension of farmers in zł	954,68	1182,83	1200,00	125,7	101,5
w tym emerytura of which retirement pension	996,18	1210,30	1221,69	122,6	100,9

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

^a Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ as well as to payments of agricultural benefits from the MND, the MIA, and the MJ (not included in voivodship).

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)
Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017		
			w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		2010=100
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.:</i>	472,2	452,0	451,3	95,6	99,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by ZUS^a</i>	380,8	378,6	380,4	99,9	100,5
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	91,4	73,4	70,9	77,6	96,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS^a in zł</i>	1351,01	1755,86	1811,81	134,1	103,2
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1472,22	1876,36	1927,28	130,9	102,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and pension of farmers in zł</i>	925,13	1156,19	1177,41	127,3	101,8
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	958,17	1186,20	1202,10	125,5	101,3

a łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ as well as to payments of agricultural benefits from the MND, the MIA, and the MJ (not included in voivodship).

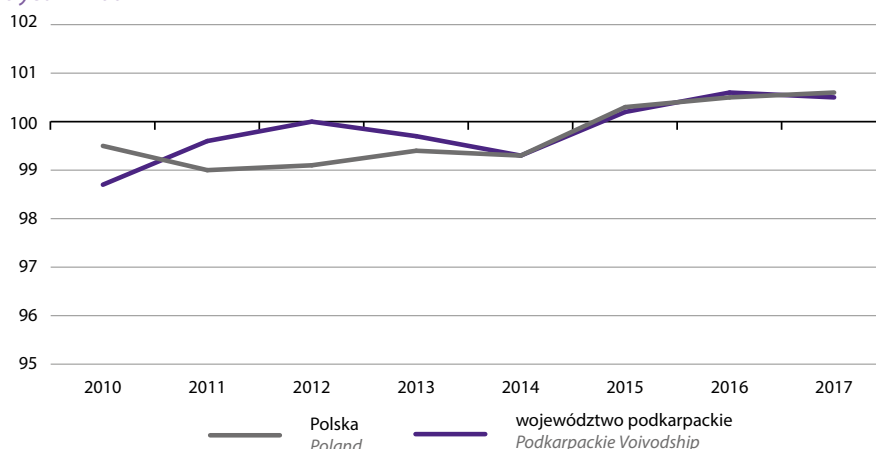
W 2017 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe na Podkarpaciu w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 5,3% i pozostał na poziomie roku poprzedniego. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa podkarpackiego stanowili 5,2%, natomiast KRUS 6,0% pobierających świadczenia.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi)** dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2017 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 380,4 tys. osób, tj. o 0,5% więcej niż przed rokiem i o 0,1% mniej niż w 2010 r. W skali roku wśród świadczeniobiorców ZUS zmniejszyła się przeciętna liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 7,2%) oraz liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,4%). Zwiększyła się natomiast przeciętna liczba osób pobierających emeryturę – o 2,2%. W 2017 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (69,9% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (13,1%).

Wykres 32. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia - wypłacane przez ZUS
- wypłacane przez ZUS
Rok poprzedni = 100

Chart 32. Indices of average monthly number of retirees and pensioners receiving benefits - paid by ZUS
 Previous year = 100

Tabl. 12.
 Table 12.

Świadczenia społeczne w województwie podkarpackim
 Social benefits in Podkarpackie Voivodship

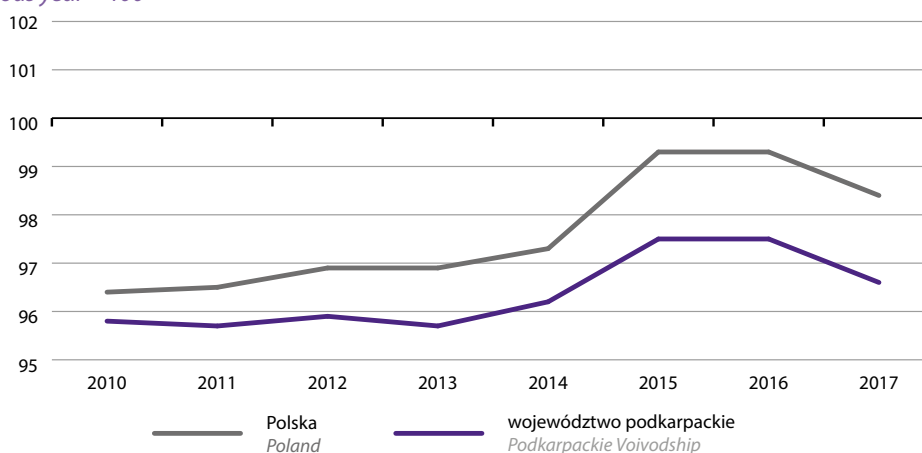
Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thous.	452,3	452,2	452,1	452,0	451,3	450,8	450,3	451,3
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	100,1	100,1	100,1	100,1	99,8	99,7	99,6	99,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS receiving benefits paid by ZUS	377,8	378,2	378,4	378,6	379,5	379,3	379,1	380,4
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	100,4	100,5	100,5	100,6	100,4	100,3	100,2	100,5
rolników indywidualnych farmers	74,4	74,0	73,7	73,4	71,9	71,5	71,2	70,9
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	98,4	98,1	97,7	97,5	96,6	96,6	96,5	96,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly gross retirement and other pension in zł:								
wypłacana przez ZUS paid by ZUS	1745,45	1749,24	1752,54	1755,86	1778,74	1789,33	1796,73	1811,81
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	103,2	102,5	102,2	102,0	101,9	102,3	102,5	103,2
rolników indywidualnych farmers	1153,97	1155,59	1156,05	1156,19	1164,89	1173,07	1175,47	1177,41
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	101,8	100,7	100,5	100,5	100,9	101,5	101,7	101,8

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Emerytury i renty rolnicze w 2017 r. pobierało 70,9 tys. osób (o 3,4% mniej niż przed rokiem i o 22,4% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku zaobserwowano spadek w przypadku osób otrzymujących: emerytury – o 4,0%, renty z tytułu niezdolności do pracy – o 1,3% oraz z renty rodzinne – o 0,9%. Wśród świadczeniobiorców KRUS, podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 76,9%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,4% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wykres 33. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia - rolników indywidualnych
Rok poprzedni = 100

Chart 33. *Indices of average monthly number of retirees and pensioners receiving benefits - farmers*
Previous year = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych), uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

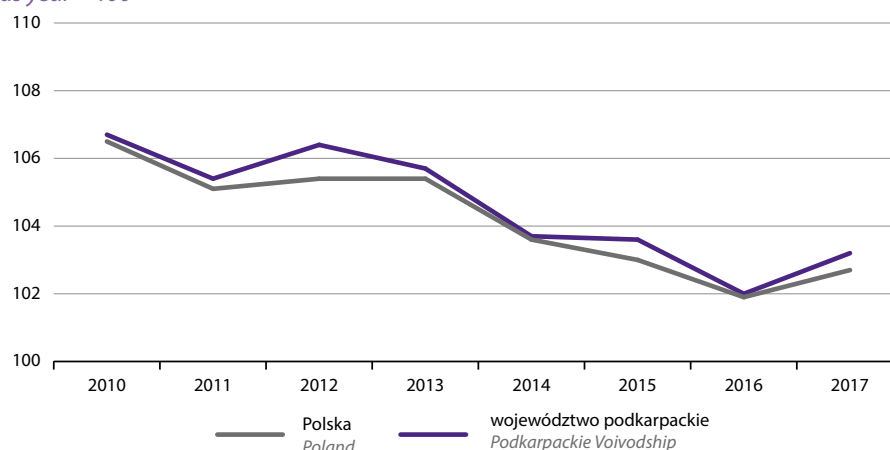
W województwie podkarpackim w 2017 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1811,81 zł i była wyższa o 3,2% niż przed rokiem (w kraju wzrosła o 2,7%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1177,41 zł i zwiększyło się o 1,8% w ciągu roku (w kraju wzrosła o 1,5%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Na Podkarpaciu więcej wrosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS. W ostatnim roku różnica wynosiła 1,4 p. proc. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń w największym stopniu zwiększyła się renta z tytułu niezdolności do pracy wypłacana przez ZUS zarówno w województwie (o 4,7%), jak i w kraju (o 3,0%). W świadczeniach wypłacanych przez KRUS największy wzrost odnotowano w przypadku renty rodzinnej (o 10,2%) w województwie oraz w kraju (o 8,8%).

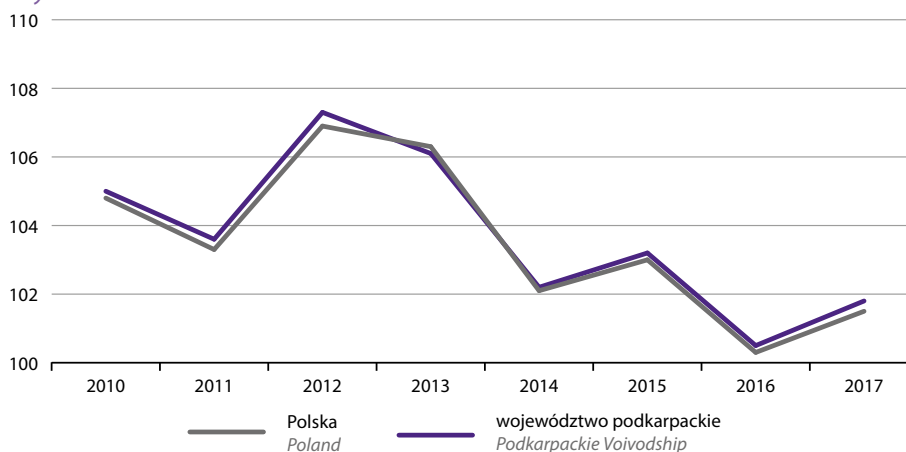
Wykres 34. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto - wypłacanej przez ZUS
Rok poprzedni = 100

Chart 34. *Indices of average monthly gross retirement and other pensions - paid by ZUS*
Previous year = 100

Wykres 35. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto - rolników indywidualnych
Rok poprzedni = 100

Chart 35. *Indices of average monthly gross retirement and other pensions - farmers*
Previous year = 100

W 2017 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS, województwo zajmowało ostatnie miejsce w kraju, natomiast pod względem świadczeń pobieranych przez rolników indywidualnych uplasowało się na czternastym miejscu. W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano jednak mniejsze odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (o 1,7% przy rentach z tytułu niezdolności do pracy oraz o 1,6% przy rentach rodzinnych i emeryturach), natomiast porównując wypłaty z ZUS (renta z tytułu niezdolności do pracy były niższa od średniej krajowej o 14,5%, renta rodzinna – o 13,8%, natomiast emerytura – o 11,7%).

W województwie podkarpackim w 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż przed rokiem. Ceny konsumpcyjne wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim w większym stopniu niż w skali kraju. Wzrost cen nastąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w zakresie transportu, żywności i napojów bezalkoholowych i edukacji.

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim w 2017 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 2,1% (w Polsce ceny były wyższe niż przed rokiem o 2,0%).

W województwie najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 5,0%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,7%), oraz w zakresie edukacji (o 1,6%). Mniej niż w poprzednim roku płacono za odzież i obuwie (o 4,5%). Podobne tendencje obserwowano w skali kraju, gdzie zanotowano jednak nieco większy spadek cen odzieży i obuwia oraz mniejszy wzrost w sektorze związanym z transportem.

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych rok poprzedni = 100

Table 13. Price indices of consumer goods and services previous year = 100

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>		
POLSKA <i>POLAND</i>			
Ogółem <i>Total</i>	102,6	99,4	102,0
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,7	100,8	104,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	105,3	100,7	101,0
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	96,2	95,6	94,8
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	103,3	99,4	101,6
Zdrowie <i>Health</i>	102,9	99,2	101,2
Transport <i>Transport</i>	106,2	95,4	103,8
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	99,7	98,1	101,4
Edukacja <i>Education</i>	102,7	100,8	101,2

**Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
rok poprzedni = 100**

Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)
previous year = 100

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>		
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Ogółem <i>Total</i>	103,2	99,1	102,1
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,8	100,3	104,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	105,2	100,8	101,0
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	100,7	96,5	95,5
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	103,6	98,7	101,0
Zdrowie <i>Health</i>	101,9	99,2	100,6
Transport <i>Transport</i>	107,5	95,4	105,0
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	101,6	97,9	101,3
Edukacja <i>Education</i>	102,5	101,3	101,6

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Wykres 36. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych Rok poprzedni = 100

Chart 36. Price indices of consumer goods and services
Previous year = 100

W 2017 r., największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w IV kwartale, (o 2,4%), w tym najbardziej zdrożały żywność i napoje bezalkoholowe (o 6,2%) oraz ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 2,0%). We wszystkich kwartałach obserwowano wzrost cen towarów i usług niemal we wszystkich kategoriach. Wyjątkiem była grupa artykułów związana z odzieżą i obuwie, która odnotowywała spadki cen (największy w I kwartale – o 4,7%).

W I kwartale notowano najwyższy w ciągu roku wzrost cen w zakresie transportu (o 112,6%), który jednak nie utrzymał tendencji rosnącej w pozostałych kwartałach.

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim analogiczny okres roku poprzedniego = 100

Table 14. Price indices of consumer goods and services in Podkarpackie Voivodship corresponding period of the previous year=100

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	98,7	98,7	98,9	100,1	102,1	101,9	101,9	102,4
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	99,6	99,8	100,5	101,3	103,4	104,1	104,9	106,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	100,3	101,0	100,8	101,3	101,1	100,5	101,5	101,1
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	97,0	96,5	96,0	96,4	95,3	95,4	95,5	95,9
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	98,6	98,3	98,7	99,3	100,4	100,8	101,0	102,0
Zdrowie <i>Health</i>	99,7	100,4	98,7	98,2	100,7	100,0	100,3	101,3
Transport <i>Transport</i>	92,7	93,1	94,1	101,8	112,6	105,3	101,6	101,2
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	98,9	97,6	97,4	97,5	99,4	102,2	101,9	101,7
Edukacja <i>Education</i>	100,9	101,0	101,3	102,1	101,7	101,8	101,7	101,4

W grudniu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie podkarpackim więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% - za 200 g. (o 33,1%), cebulę (o 26,4%), ziemniaki (o 18,5%), oraz kurczęta patroszone – za 1 kg (o 14,6%). Mniej niż przed rokiem płacono za cukier (o 16,4%). Wśród usług konsumpcyjnych wzrosła opłata wizyty u lekarza specjalisty (o 3,4%).

Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017	
	w złotych <i>in zlotys</i>			XII 2016=100
POLSKA <i>POLAND</i>				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0.5 kg</i>	2,08	2,21	2,31	104,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	5,96	6,45	7,11	110,2
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg <i>Pork, boneless (centre loin) – per 1 kg</i>	13,68 ^a	14,61 ^a	17,30	100,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	21,65	24,96	26,26	105,2
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l</i>	2,67	2,78	2,78	100,0
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g</i>	4,27	4,90	6,75	137,8
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,25	1,76	2,01	114,2
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,43	0,98	1,13	115,3
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per kg</i>	2,94	3,17	2,62	82,6
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,64	3,57	3,60	100,8
Garnitur męski 2 - częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. (w 2010 r. z elanowełny – za 1 kpl.) <i>Men's suit, fabric of wool - per set (in 2010 of polyester staple fibres and cotton – per set)</i>	467,17	658,97	665,00	100,9
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	164,09	199,02	202,07	101,5
Proszek do prania – za 300 g (w 2010 za 400 g) <i>Washing powder – per 300 g (in 2010 per 400 g)</i>	4,43	5,45	5,48	100,6
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	17,89	21,79	21,69	99,5
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim <i>Single ticket for intra-urban bus</i>	2,23	2,71	2,71	100,0
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	15,23	19,02	19,58	102,9
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	69,63	93,93	100,85	107,4

^a Mięso wieprzowe z kością.
a Pork, bone in.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017	
	w złotych in zlotys			XII 2016=100
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0.5 kg</i>	2,01	2,04	2,12	103,9
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	6,02	6,22	7,13	114,6
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg <i>Pork, boneless (centre loin) – per 1 kg</i>	14,29 ^a	14,22 ^a	17,22	99,4
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	19,01	22,60	24,06	106,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l</i>	2,56	2,90	2,89	99,7
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g</i>	4,06	5,11	6,80	133,1
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,15	1,40	1,77	126,4
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,52	0,92	1,09	118,5
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per kg</i>	2,84	3,17	2,65	83,6
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,54	3,72	3,95	106,2
Garnitur męski 2 - częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. (w 2010 r. z elanowełny – za 1 kpl.) <i>Men's suit, fabric of wool - per set (in 2010 of polyester staple fibres and cotton – per set)</i>	543,30	860,75	848,25	98,5
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	162,74	184,99	179,24	96,9
Proszek do prania – za 300 g (w 2010 za 400 g) <i>Washing powder – per 300 g (in 2010 per 400 g)</i>	4,25	5,37	5,50	102,4
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	18,02	22,39	22,23	99,3
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim <i>Single ticket for intra-urban bus</i>	2,02	2,36	2,36	100,0
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	13,18	15,00	15,17	101,1
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	58,33	86,67	89,58	103,4

a Mięso wieprzowe z kością.
a Pork, bone in.

Rolnictwo *Agriculture*

Warunki agrometeorologiczne *Agrometeorological conditions*

Siewy zbóż ozimych przeprowadzono na ogół w optymalnym terminie agrotechnicznym, pomimo występującego lokalnie przesuszenia gleby. Notowane w październiku opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia gleby korzystnie wpływając na procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin. Utrzymująca się w listopadzie 2016 r. wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza podtrzymywała wegetację i zapewniła dość dobre warunki dla wschodów, wzrostu i rozwoju ozimin, zwłaszcza późno zasianych. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu roślin. W końcowej fazie rozwoju rośliny były na ogół dostatecznie wyrosnięte i rozkrzewione. W grudniu 2016 r nie odnotowano dużych spadków temperatur powietrza.

Styczeń 2017 r. pod względem termicznym był chłodny, poniżej normy o ponad 3°C. W pierwszej połowie miesiąca notowano spadki temperatury powietrza, przy powierzchni gruntu dochodzące nawet do -25°C. Występująca w tym okresie dość gruba pokrywa śnieżna chroniła przed nadmiernym wychłodzeniem wierzchniej warstwy gleby, zapobiegając stratom w zasiewach upraw ozimych. W pierwszej dekadzie lutego również było dość mroźnie, ale pokrywa śnieżna chroniła rośliny przed uszkodzeniami mrozowymi. W drugiej połowie lutego temperatura powietrza stopniowo wzrastała co pozwoliło na powolne topnienie śniegu.

W trzeciej dekadzie marca nastąpiło ruszenie wegetacji roślin ozimych. Pod koniec marca rozpoczęto siewy zbóż jarych. Kwietniowe chłodne dni z opadami deszczu spowalniały tempo wzrostu i rozwoju roślin. W drugiej dekadzie kwietnia odnotowano przymrozki, lokalnie nawet do -5°C, które spowodowały straty w uprawach sadowniczych zwłaszcza moreli, brzoskwiń, czereśni oraz jabłoni odmian wczesnych. Druga fala przymrozków wystąpiła na przełomie pierwszej i drugiej dekady maja, powodując uszkodzenia kwitnących drzew i krzewów owocowych oraz niektórych upraw. W trzeciej dekadzie maja wyraźne ocieplenie przyspieszyło tempo wzrostu i rozwoju roślin.

Ciepłe dni w czerwcu sprzyjały wegetacji roślin, pomimo występującego lokalnie niedostatecznego uwilgotnienia gleby. Lipiec był na ogół ciepły, słoneczny z niewielkimi opadami deszczu. Lokalnie pod koniec lipca notowano znaczne przesuszenie gleby. Zbiór zbóż rozpoczęto w trzeciej dekadzie lipca.

Pierwsza i druga dekada sierpnia była słoneczna i upalna, z lokalnymi burzami. Na początku trzeciej dekady ochłodziło się i wystąpiły niewielkie opady deszczu. Zbiór zbóż odbywał się w okresie upalnej, słonecznej pogody. Dobre warunki wilgotnościowe sprzyjały siewom rzepaku ozimego i wykonywaniu podorywek.

Wrzesień był na ogół chłodny i deszczowy. Poprawę pogody odnotowano dopiero pod koniec miesiąca. Ze względu na opady deszczu utrudniony był zbiór ziemniaków i siew zbóż ozimych. Dobra wilgotność gleby sprzyjała wegetacji rzepaku ozimego, kiełkowaniu i wschodom zasianych zbóż ozimych. Pogoda w październiku sprzyjała wegetacji ozimin, lecz nadmierne uwilgotnienie gleby i opady deszczu utrudniały zbiór kukurydzy i buraków cukrowych oraz wykonywanie prac polowych. Zbyt duża ilość opadów pod koniec miesiąca spowodowała powstanie zastoisk wody w obniżeniach terenu oraz na glebach zwięzłych i nieprzepuszczalnych. Warunki pogodowe w listopadzie pozwoliły na dokończenie zbioru buraków cukrowych i wykonaniu orok zimowych. W grudniu nie odnotowano znacznych spadków temperatur powietrza.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa
 Table 16. Selected data on agriculture

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
POLSKA POLAND			
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi basic cereals with cereal mixed	35,1	37,8	40,0
rzepak i rzepik rape and agrimony	23,6	27,0	29,5
ziemniaki ^a potatoes ^a	219	286	279
buraki cukrowe sugar beets	484	665	679
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. ^b (stan w czerwcu): Livestock per 100 ha of agricultural land in heads ^b (as of June):			
bydło cattle	38,6	40,8	42,0
trzoda chlewna pigs	102,6	74,7	77,7
owce sheep	1,8	1,6	1,8
drób kurzy poultry	1031,5	1162,3	1215,0
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	59,84	62,02	66,44
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	42,12	51,73	54,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kind) per dt	50,86	52,27	52,46
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle (excluding calves) for slaughter per kg	4,56	5,91	6,35
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per kg	3,89	4,68	5,05
mleko krowie za 1 l cows' milk per l	1,07	1,11	1,39
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	64,91	75,11	78,86
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	48,58	59,33	63,23
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kind) per dt	98,51	96,02	87,43
prosię na chów za 1 szt. piglet per head	130,20	154,62	183,96

a łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.
 a Including growing in kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
 Table 16. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP			
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi basic cereals with cereal mixed	31,9	32,7	34,9
rzepak i rzepik rape and agrimony	22,0	24,9	24,2
ziemniaki ^a potatoes ^a	217	252	265
buraki cukrowe sugar beets	385	788	677
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. ^b (stan w czerwcu): Livestock per 100 ha of agricultural land in heads ^b (as of June):			
bydło cattle	18,7	15,2	15,7
trzoda chlewna pigs	48,6	29,1	30,1
owce sheep	3,1	3,1	3,3
drób kurzy poultry	974,0	937,4	974,9
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	54,07	56,83	62,89
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	35,23	46,26	52,59
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kind) per dt	43,48	35,85	42,15
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle (excluding calves) for slaughter per kg	4,55	5,88	6,37
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per kg	3,86	4,53	5,08
mleko krowie za 1 l cows' milk per l	0,90	1,07	1,34
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	71,27	76,40	82,22
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	52,12	59,87	69,04
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kind) per dt	108,76	93,30	91,13
prosię na chów za 1 szt. piglet per head	129,65	166,02	156,67

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.
 a Including growing in kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census.

Produkcja roślinna

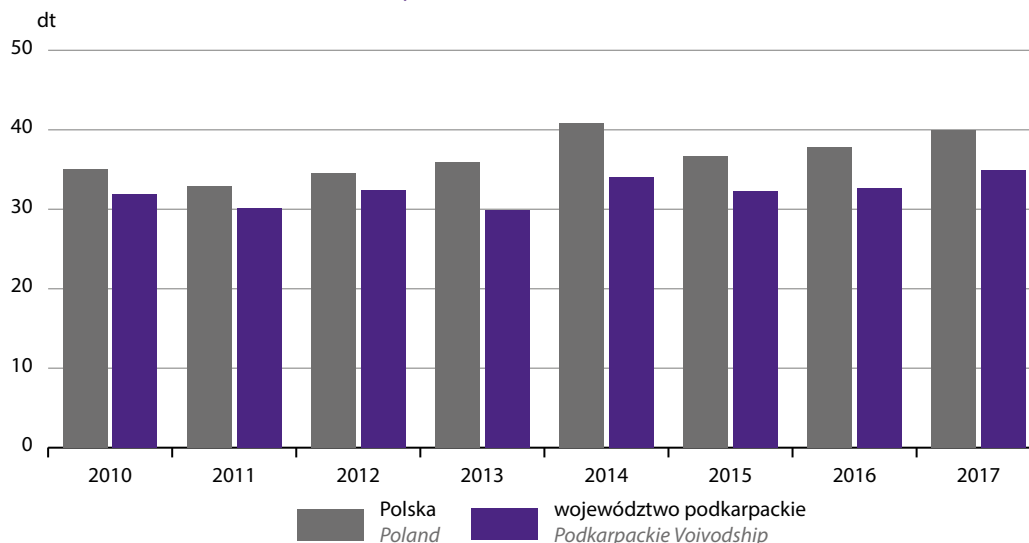
Crop output

W województwie podkarpackim w 2017 r. uzyskano wyższą niż przed rokiem produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku, ziemniaków oraz buraków cukrowych. O wyższym poziomie produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i ziemniaków zadecydowały wyższe wydajności z jednostki powierzchni oraz większa powierzchnia uprawy. W przypadku rzepaku i rzepiku oraz buraków cukrowych na zwiększenie produkcji miała wpływ większa powierzchnia uprawy, a niższe było plonowanie.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2017 r. wyniosła 199,5 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 3,7%, a w porównaniu z powierzchnią z 2010 r. zmniejszyła się o 1,4%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2017 r. osiągnęły poziom 34,9 dt z 1 ha i były wyższe o 6,7% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2016 r., i wyższe o 9,4% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2010 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były niższe o 12,7%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi kształtowały się na poziomie 697,3 tys. ton i były wyższe o 10,8% niż przed rokiem, i wyższe (o 7,9%) niż w 2010 r. Zwiększenie produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w odniesieniu do roku poprzedniego było wynikiem wyższego plonowania wszystkich gatunków zbóż o czym zadecydowały lepsze niż przed rokiem warunki wilgotnościowe w okresie wegetacji.

Wykres 37. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

Chart 37. Yields of basic cereals with cereal mixed per 1 ha

W 2017 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w województwie wynosiła 22,5 tys. ha i zwiększyła się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 14,1%), jak i w stosunku do 2010 r. (o 39,9%). Uzyskane z 1 ha powierzchni plony – 24,2 dt były niższe (o 2,8%) od uzyskanych w roku poprzednim, a wyższe w odniesieniu do 2010 r. (o 10,0%). Zbiory rzepaku i rzepiku przy zwiększonym areale uprawy i niższej wydajności z 1 ha były wyższe od notowanych przed rokiem (o 11,2%) i wyniosły 54,6 tys. ton. W porównaniu z 2010 r. zbiory rzepaku i rzepiku były o 54,5% wyższe.

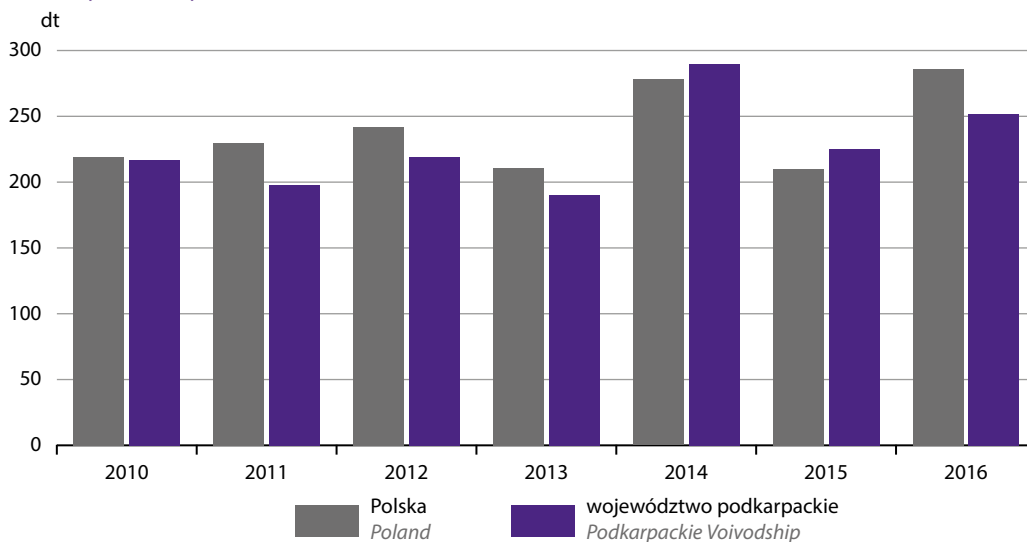
W województwie podkarpackim powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2017 r. wyniosła 4,5 tys. ha i była większa niż rok wcześniej (o 23,4%), a w relacji do 2010 r. zmniejszyła się o 0,2%. Omawiany rok był mniej korzystny pod względem warunków agrometeorologicznych dla wzrostu korzeni w okresie wegetacji buraków cukrowych, plony tej uprawy osiągnęły poziom 677 dt/ha i były niższe (o 14,1%) od uzyskanych w 2016 r., a w odniesieniu do 2010 r. były o 75,8% wyższe. Ocenia się, że zbiory buraków

cukrowych wyniosły 305,9 tys. ton i były wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 6,1%, i wyższe w relacji z 2010 r. o 75,5%.

Szacuje się, że powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2017 r. wyniosła 27,7 tys. ha i była większa o 13,6% niż przed rokiem. W omawianym roku średni plon ziemniaków z 1 ha wyniósł 265 dt i był wyższy od uzyskanego w roku ubiegłym o 5,2%. Plony ziemniaków uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były niższe o 5,0%. Produkcja ziemniaków w województwie w 2017 r. wyniosła 733,2 tys. ton i była o 19,3% wyższa niż w 2016 r.

Wykres 38. Plony ziemniaków^a z 1 ha

Chart 38. Yields of potatoes^a per 1 ha

a łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych.
a Including growing in kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock

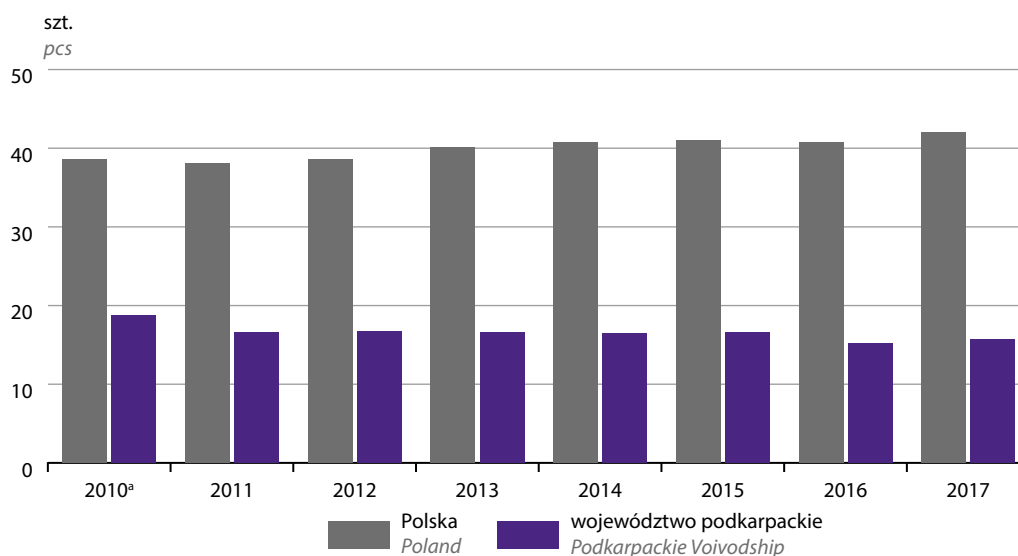
W odniesieniu do roku poprzedniego w województwie podkarpackim zwiększyło się pogłowie owiec, zmniejszyło się natomiast pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu.

Pogłowie bydła w 2017 r. (stan w czerwcu) w województwie liczyło 89,2 tys. szt., co stanowiło 1,5% pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z 2016 r. liczebność stada zmniejszyła się o 0,3% (w Polsce było większe o 3,4%), w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 21,6% (w kraju odnotowano wzrost o 7,0%). W ogólnym pogłowie bydła 53,3% stanowiły krowy (dla Polski odsetek ten wyniósł 38,7%).

Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku, w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 39. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych Stan w czerwcu

Chart 39. Cattle per 100 ha of agricultural land
As of June

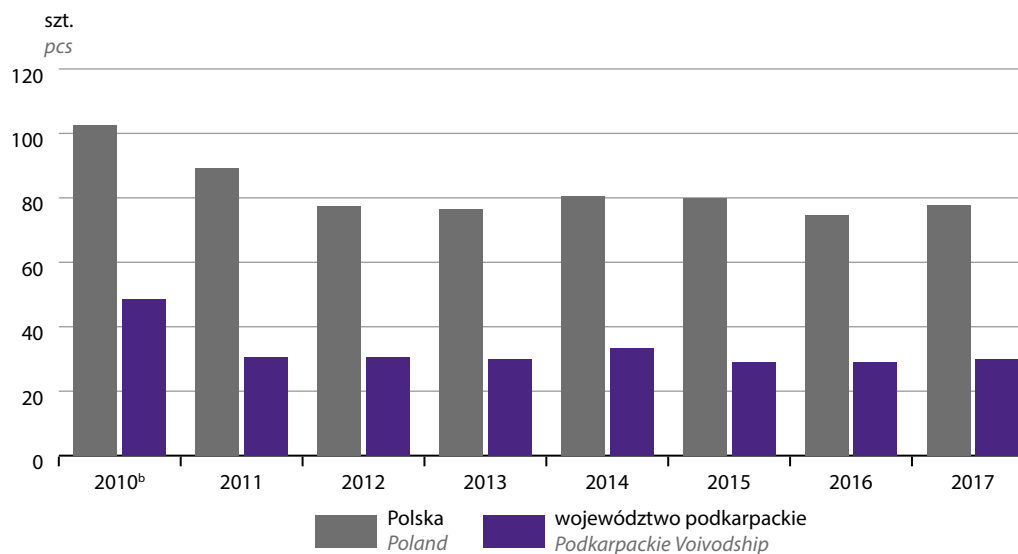

a Powszechny Spis Rolny 2010 według stanu w dniu 30 VI.
a The Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

Pogłowie trzody chlewnej w 2017 r. według stanu w czerwcu ukształtowało się na poziomie 170,9 tys. szt. (w tym 17,5 tys. szt. tj. 10,3% stanowiły lochy). W porównaniu z 2016 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 0,3% (w Polsce odnotowano wzrost o 4,5%). W porównaniu z 2010 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 42,3% (w kraju zmniejszyło się o 25,5%). Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowym pogłowie trzody w 2017 r. wyniósł 1,5%.

Wykres 40. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych Stan w czerwcu^a

Chart 40. Pigs per 100 ha agricultural land
As of June^a

a W latach 2011-2013 – stan w końcu lipca. b Powszechny Spis Rolny 2010 według stanu w dniu 30 VI.
a In 2011-2013 – as of the end of July. b The Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

W 2017 r. stado owiec (według stanu w czerwcu) liczyło 18,8 tys. szt., co stanowiło 7,2% pogłowia krajowego. W porównaniu z 2016 r. pogłowie owiec zwiększyło się o 1,7% (w Polsce odnotowano wzrost o 9,2%). Porównując stan stada owiec z 2010 r., odnotowano jego spadek w województwie o 1,0%, a w kraju utrzymało się na tym samym poziomie.

Pogłowie drobiu ogółem w czerwcu 2017 r. liczyło 5891,1 tys. sztuk, a jego udział stanowił 3,0% pogłowia w Polsce. W porównaniu z 2016 r. jego liczebność w województwie zmniejszyła się o 0,3% (w kraju wzrosło o 5,2%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. pogłowie drobiu w województwie, było mniejsze o 11,6%, a w kraju wzrosło o 13,3%.

W województwie podkarpackim drób kurzy stanowił 94,1% drobiu ogółem, a jego pogłowie w 2017 r. wyniosło 5541,4 tys. sztuk. Było ono większe w porównaniu z rokiem poprzednim (o 0,5%), a w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyło się o 6,7%.

Skup produktów rolnych

Procurement of agricultural products

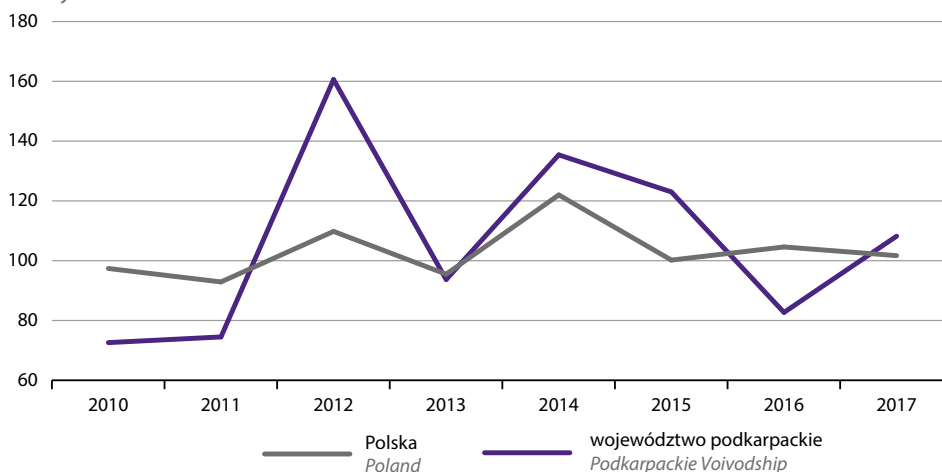
W 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w województwie podkarpackim odnotowano wzrost skupu ziarna pszenicy, ziemniaków i mleka. Mniej niż przed rokiem skupiono żyta i żywca rzeźnego (w wadze żywej).

W 2017 r. skupiono 158,1 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego). Skup był większy w odniesieniu do roku poprzedniego (o 8,2%), i większy w porównaniu z 2010 r. (o 67,0%). W kraju skup był większy zarówno od uzyskanego w roku poprzednim (o 1,7%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 26,7%). Skup zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) województwa podkarpackiego stanowił 1,5% skupu ogólnokrajowego. W 2017 r. w województwie skupiono 136,6 tys. ton pszenicy. Skup pszenicy był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim (o 8,8%), a w odniesieniu do 2010 r. był wyższy (o 75,5%) i stanowił 1,8% skupu w kraju. Żyta skupiono 4,0 tys. ton, tj. mniej niż rok temu (o 23,3%) i mniej w porównaniu z 2010 r. (o 54,6%).

Wykres 41. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

Chart 41. Indices of basic consumption and feed cereals procurement (including cereal mixed, excluding sowing seed)
Previous year = 100

W omawianym roku odnotowano wzrost skupu ziemniaków w porównaniu z 2016 r. (o 3,1%), a w odniesieniu do 2010 r. skup ziemniaków był prawie 3-krotnie większy i w 2017 r. kształtował się na poziomie 39,1 tys. ton. Skup ziemniaków w województwie podkarpackim stanowił 2,1% skupu ogólnokrajowego. W kraju odnotowano spadek skupu ziemniaków (o 3,3%) w porównaniu z poprzednim rokiem, a w odniesieniu do 2010 r. skup ziemniaków był o 59,1% większy.

W 2017 r. skupiono 79,9 tys. ton żywca rzeźnego w wadze żywej (co stanowiło 1,3% skupu ogólnokrajowego), tj. o 14,4% mniej niż przed rokiem i o 13,1% mniej niż w 2010 r. W kraju odnotowano wzrost skupu o 4,1% w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r. (o 42,9%).

Wykres 42. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)
Rok poprzedni = 100

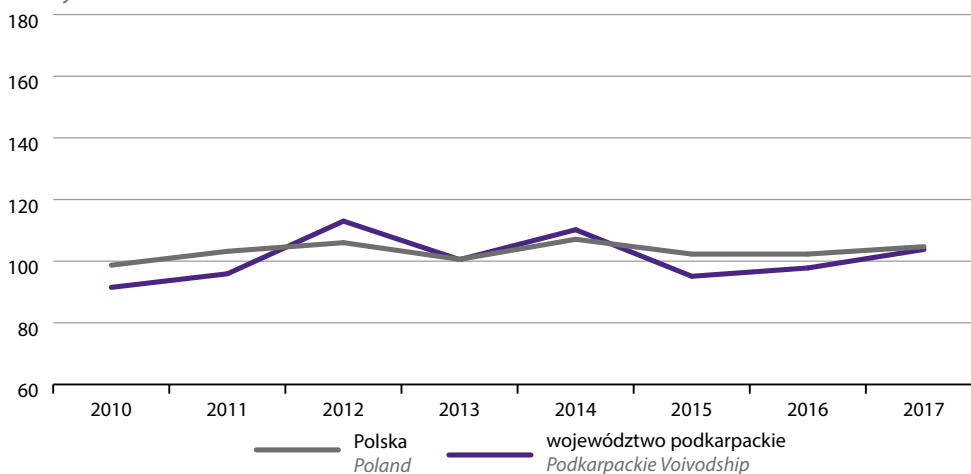
Chart 42. *Indices of total animals for slaughter procurement (in live weight)*
Previous year = 100

W ciągu 2017 r. skupiono 35,3 tys. ton żywca wieprzowego w wadze żywej, tj. mniej o 12,4% niż rok wcześniej i mniej niż w 2010 r. (o 8,6%). Skup żywca wołowego w 2017 r. ukształtował się na poziomie 8,4 tys. ton i był mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim (o 9,9%), i mniejszy w odniesieniu do 2010 r. o (32,6%).

Wykres 43. Dynamika skupu mleka krowiego
Rok poprzedni = 100

Chart 43. *Indices of cows' milk procurement*
Previous year = 100

Mniej (o 18,0%) niż przed rokiem skupiono żywca drobiowego. W 2017 r. skupiono 33,6 tys. ton tego surowca. W porównaniu z 2010 r. skup żywca drobiowego był o 11,8% mniejszy.

W województwie podkarpackim w 2017 r. skupiono 117,4 mln litrów mleka (co stanowiło 1,0% ogółu mleka skupionego w kraju). Skup mleka w województwie był większy w porównaniu ze skupem z roku poprzedniego (o 3,8%), i większy niż siedem lat wcześniej (o 16,0%). W kraju skupiono więcej mleka w porównaniu ze skupem sprzed roku, jak i z 2010 r. (odpowiednio o 4,7% i o 29,1%).

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

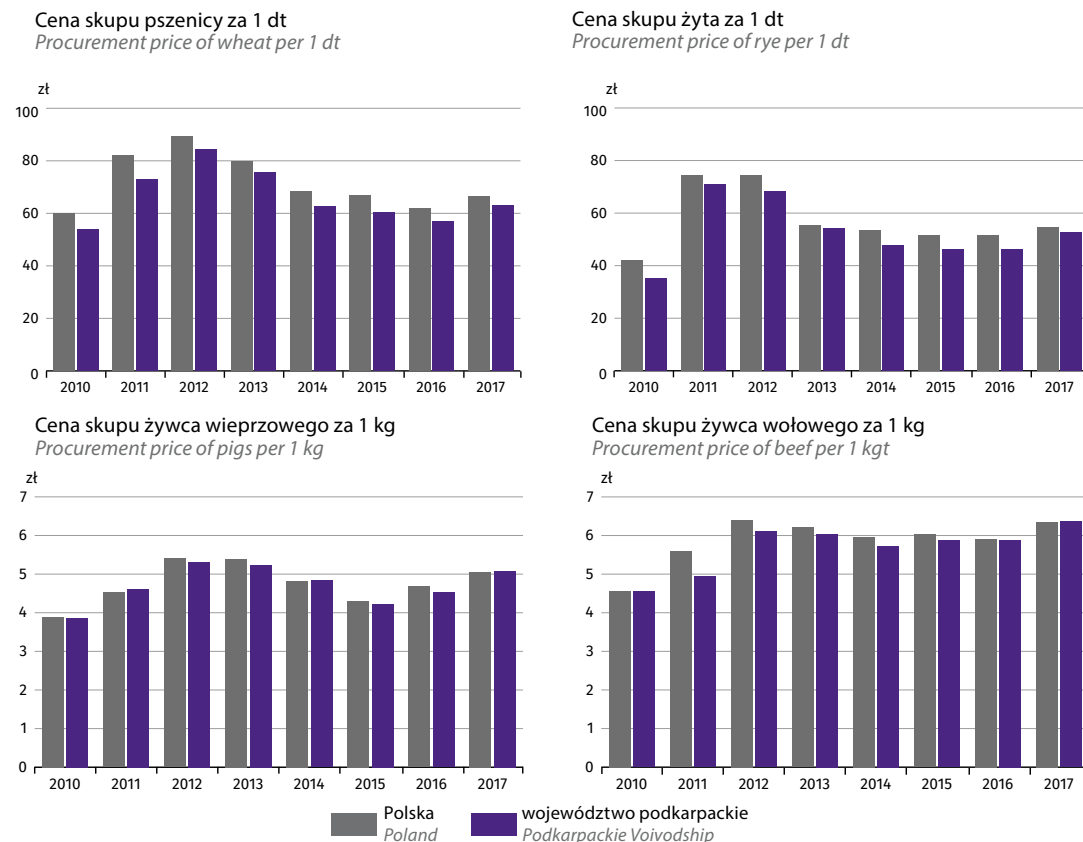
Procurement and marketplace prices of agricultural products

W 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost cen skupu podstawowych produktów rolnych. Na targowiskach wyższe niż przed rokiem były ceny zbóż, a niższe były ceny ziemniaków i prosięcia na chów.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2017 r. wyniosła 62,89 zł za 1 dt (w kraju – 66,44 zł) i była o 10,7% wyższa niż przed rokiem, i o 16,3% wyższa w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 82,22 zł (w kraju – 78,86 zł) i cena ta była wyższa zarówno w porównaniu z ceną z 2016 r. (o 7,6%), jak i w porównaniu z ceną uzyskaną w 2010 r. (o 15,4%).

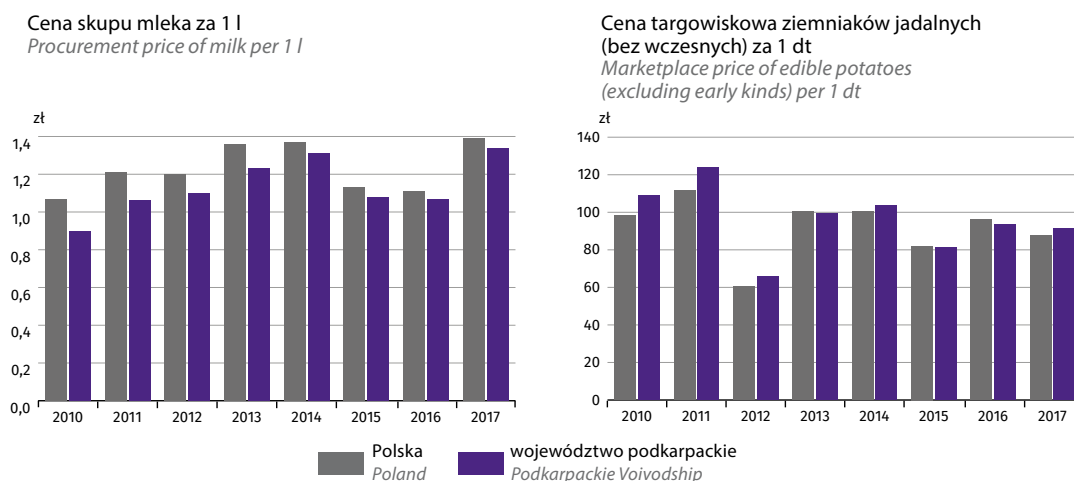
Wykres 44. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

Chart 44 Procurement and marketplace prices of agricultural products

Wykres 44. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach (dok.)

Chart 44. Procurement and marketplace prices of agricultural products (cont.)

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Cena skupu żyta w omawianym roku ukształtowała się na poziomie 52,59 zł za 1 dt (w kraju – 54,67 zł) i była wyższa (o 13,7%) w porównaniu z ceną uzyskaną w 2016 r. i o 49,3% wyższa niż 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta była wyższa niż rok wcześniej (o 15,3%), a w odniesieniu do ceny uzyskanej sprzed siedmiu lat była wyższa o 32,5% osiągając w 2017 r. poziom 69,04 zł (w Polsce – 63,23 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach

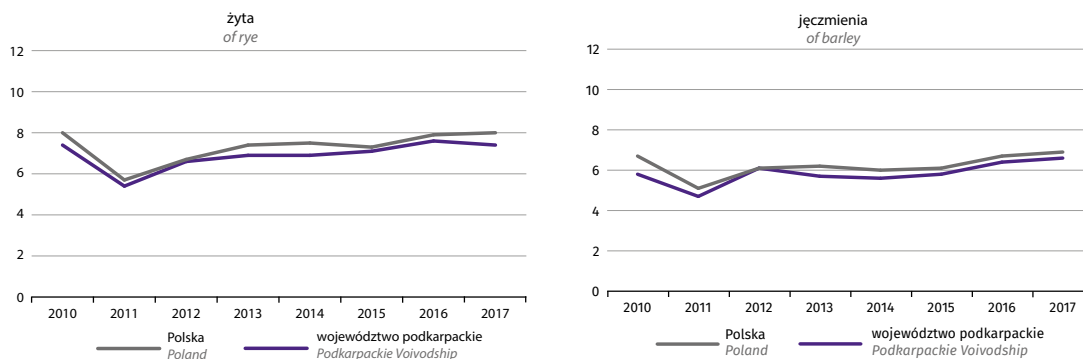
W 2017 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 42,15 zł za 1 dt (w kraju – 52,46 zł), tj. o 17,6% więcej niż przed rokiem i o 3,1% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 91,13 zł za 1 dt, tj. o 2,3% niższym w stosunku do zanotowanego w 2016 r. i o 16,2% niższym niż w 2010 r. W Polsce cena ziemniaków w 2017 r. wyniosła 87,43 zł za 1 dt.

Cena skupu żywca wołowego w 2017 r. wyniosła 6,37 zł za 1 kg (w kraju – 6,35 zł) i zwiększyła się zarówno w stosunku do ceny uzyskanej w roku poprzednim (o 8,3%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 40,0%).

W omawianym roku za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono średnio 5,08 zł (w kraju 5,05 zł), tj. o 12,1% więcej niż w roku poprzednim i o 31,6% więcej niż w 2010 r.

W 2017 r. relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta utrzymała się na poziomie z 2010 r., a pogorszyła się w odniesieniu do roku poprzedniego. W badanym roku w województwie podkarpackim relacja ta ukształtowała się na poziomie 7,4 (wobec 7,6 w 2016 r.), podobnie i w kraju utrzymała się na poziomie sprzed siedmiu lat – 8,0 wobec 7,9 w 2016 r. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w 2017 r. polepszyła się zarówno w odniesieniu do 2016 r. jak i do 2010 r. i wyniosła 6,6 (wobec 6,4 w 2016 r. i 5,8 w 2010 r.), a w kraju wyniosła 6,9 (wobec 6,7 w roku poprzednim i w 2010 r.).

Wykres 45. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych
 Chart 45. *The relation of procurement prices of pigs for slaughter to market prices*

Cena skupu żywca drobiowego w województwie w 2017 r. osiągnęła poziom 3,96 zł za 1 kg (w kraju – 3,69 zł) i była o 8,5% wyższa w porównaniu z notowaną w roku poprzednim, i o 21,5% wyższa niż w 2010 r. W 2017 r. za 1 litr mleka płacono w skupie 1,34 zł (w kraju – 1,39 zł), tj. o 25,2% więcej niż przed rokiem, i o 48,9% więcej w odniesieniu do 2010 r.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural production

W 2016 r. w województwie podkarpackim odnotowano zwiększenie globalnej produkcji rolniczej w odniesieniu do 2015 r. (w cenach stałych) o czym zadecydowała wyższa wartość zarówno produkcji roślinnej, jak i produkcji zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano również w produkcji końcowej i towarowej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Globalna produkcja rolnicza w 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyła się o 8,3%, o czym zadecydowała o 12,0% wyższa niż rok wcześniej produkcja roślinna. W produkcji zwierzęcej odnotowano wzrost o 3,4%. Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji w 2016 r. wyniósł 2,4% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 2,8%, a zwierzęcej – 2,0%. W 2016 r. produkcja globalna w kraju była wyższa (o 6,8%) w porównaniu z rokiem poprzednim. Odnotowano wzrost w produkcji roślinnej o 10,9% i wzrost w produkcji zwierzęcej o 2,9%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w 2016 r., w województwie podkarpackim 52,0% stanowiła produkcja zwierzęca, natomiast na produkcję roślinną przypadało 48,0%. Wartość produkcji końcowej w 2016 roku w porównaniu z rokiem poprzednim była o 11,6% wyższa, wskutek wzrostu produkcji roślinnej (o 21,0%). Wartość produkcji zwierzęcej była o 4,2% wyższa niż przed rokiem

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej wyniósł odpowiednio 2,1% i 1,9%.

Przemysł Industry

Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim w 2017 r. było wyższe niż w ub. roku. Przez dwa ostatnie lata, we wszystkich kwartalnych okresach narastających dynamika była wyższa niż w analogicznych okresach ub. roku. Wzrosło również przeciętne zatrudnienie, a także wydajność pracy w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie podkarpackim w 2017 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 45194,3 mln zł i była (w cenach stałych) o 10,5% wyższa od uzyskanej w poprzednim roku (w 2016 r. wzrosła o 10,2%). Biorąc pod uwagę okresy kwartalne, po wysokim wzroście produkcji w I kwartale (o 10,5%), w kolejnych dwóch kwartałach 2017 r. tempo wzrostu wyhamowało, natomiast w IV kwartale przyspieszyło do 18,0%. W kraju produkcja sprzedana w 2017 r. była o 6,5% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,1% w 2016 r.).

Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17.
Table 17.

Przemysł Industry

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	945306,9	1236375,4	1352954,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	83,0	86,9	87,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	2442,2	2566,7	2649,9

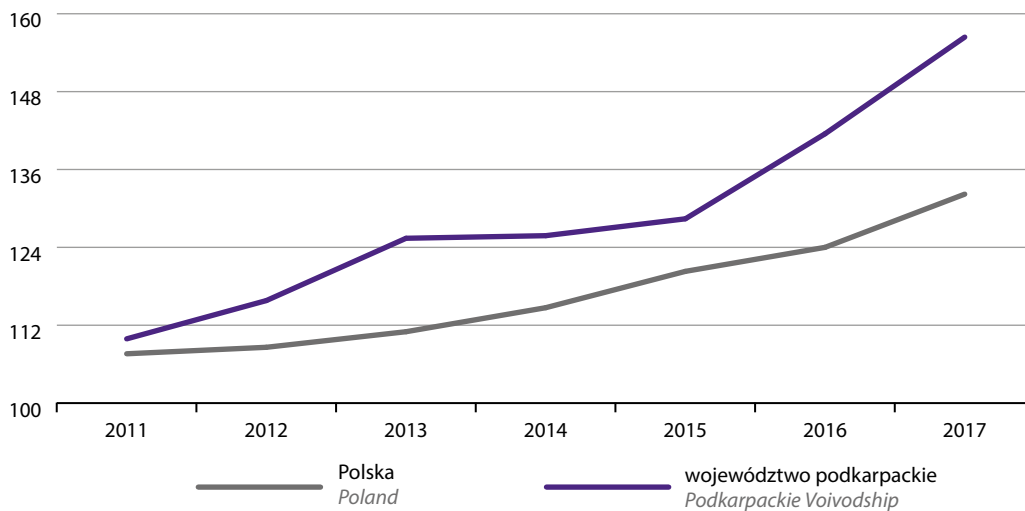
Tabl. 17.
Table 17.

Przemysł (dok.)
Industry (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	29656,2	41049,5	45194,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	91,7	95,7	95,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	118,2	123,6	127,4
MIASTO RZESZÓW <i>CITY OF RZESZÓW</i>			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	3624,9	5189,7	5217,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	76,2	93,6	92,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	16,7	15,3	14,7

Wykres 46. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
2010 = 100

Chart 46. Indices of sold production of industry (constant prices)
2010 = 100

Dane o **wartości produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Decydujący wpływ na ogólną dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu miała sekcja przetwórstwo przemysłowe, której udział w produkcji całkowitej wyniósł 95,8% (w kraju 87,2%) i utrzymał się na zbliżonym poziomie poprzedniego roku. W sekcji tej produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 43283,5 mln zł i w stosunku do 2016 r. wzrosła o 10,7%. Wzrost produkcji wystąpił również w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 5,7%). W 2017 r. wzrost produkcji sprzedanej wystąpił w 22 działach przemysłu (spośród 31 badanych). Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu najwyższy wzrost wystąpił w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (o 24,1%). Szybciej niż przed rokiem zwiększyła się produkcja artykułów spożywczych (o 22,8%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 21,4%), wyrobów z metali (o 20,3%), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 19,2%). Czwarty rok z rzędu wzrosła produkcja maszyn i urządzeń (o 14,3%). Niższą dynamikę wzrostu niż przeciętna dla województwa odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 8,2%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 7,6%) oraz pozostałego sprzętu transportowego (o 6,4%). Po wzroście notowanym w 2016 r. obniżyła się produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 12,3%) oraz metali (o 11,2%).

Największy udział w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu miała produkcja: pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (13,6% wobec 12,3% w 2016 r.), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (12,5% wobec 12,2%), pozostałego sprzętu transportowego (11,1% wobec 11,4%) oraz wyrobów z metali (10,9% wobec 10,0% w poprzednim roku). Produkcja przemysłu stanowiła, podobnie jak przed rokiem, 3,3% przychodów krajowych. Pod względem wartości produkcji sprzedanej przemysłu, województwo podkarpackie uplasowało się, podobnie jak w ubiegłym roku, na 9. miejscu w kraju, natomiast dynamikę wzrostu produkcji sprzedanej, w stosunku do 2016 r., mieliśmy trzecią pośród wszystkich województw.

Tabl. 18.
Table 18.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim (ceny stałe)
Indices of sold production of industry in Podkarpackie Voivodship (constant prices)

Sekcje i działy <i>Sections and divisions</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	107,5	108,9	110,4	110,2	110,5	107,9	107,9	110,5
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	107,6	109,1	110,7	110,5	110,9	108,1	108,0	110,7
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	111,4	116,0	116,2	112,7	116,5	113,1	115,1	122,8
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	113,8	118,2	115,9	114,0	107,2	106,6	106,6	108,2
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	100,3	117,5	117,8	120,1	130,3	110,0	108,7	108,7

Tabl. 18.
Table 18.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim (ceny stałe) (dok.)
Indices of sold production of industry in Podkarpackie Voivodship (constant prices) (cont.)

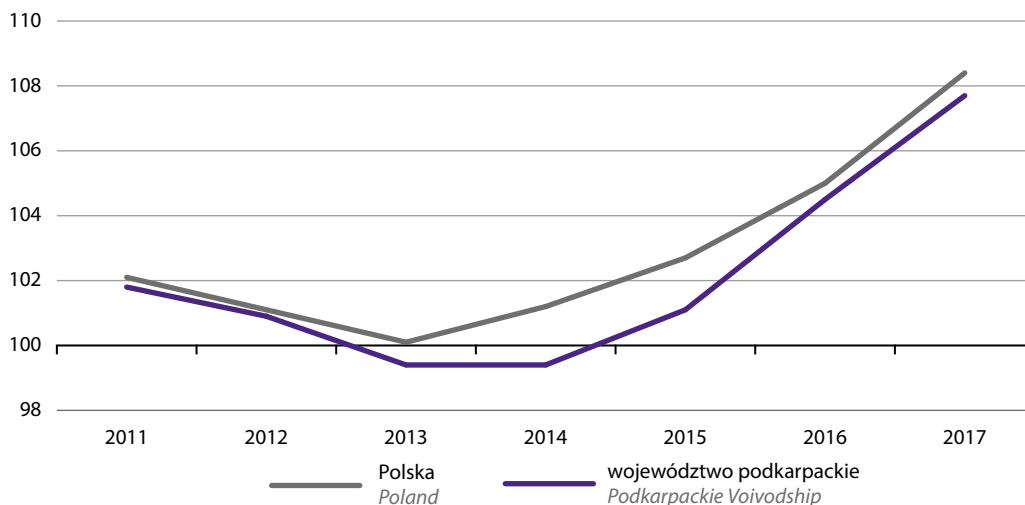
Sekcje i działy <i>Sections and divisions</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	99,3	101,8	111,5	113,2	107,9	87,3	86,1	87,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	104,3	98,5	100,4	101,5	113,5	116,5	113,9	119,2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	83,4	84,4	102,8	103,4	116,3	115,5	121,3	121,4
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	110,9	119,9	118,0	119,2	92,8	87,3	88,6	88,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	108,6	111,5	114,5	116,8	118,7	124,1	117,2	120,3
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	175,1	184,1	169,4	163,0	135,5	120,5	110,6	107,6
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	111,6	127,9	128,2	114,0	54,2	53,1	54,8	58,8
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.^Δ</i>	97,8	106,9	107,3	104,0	126,4	111,2	113,0	114,3
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers^Δ</i>	106,4	101,5	99,1	101,5	118,5	121,2	124,1	124,1
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	117,1	119,9	121,0	122,7	104,4	102,0	103,7	106,4
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	120,0	121,5	118,7	115,3	108,5	103,3	103,9	105,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>	104,7	105,9	106,7	111,1	110,3	108,6	107,6	105,7
w tym: <i>of which::</i>								
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery^Δ</i>	100,2	101,2	102,3	105,7	116,4	115,5	115,2	116,6

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2017 r. wyniosło 127,4 tys. osób i wzrosło o 3,1% w odniesieniu do ubiegłego roku (w 2016 r. wzrosło o 3,4%), w tym w przetwórstwie przemysłowym o 3,2%. W kraju zatrudnienie ogółem w przemyśle zwiększyło się o 3,2% (po wzroście o 2,2% rok wcześniej).

W 2017 r. wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących wyniosła 354,8 tys. zł i zwiększyła się (w cenach stałych) w stosunku do poprzedniego roku o 7,2% (w kraju o 3,2%) przy jednoczesnym wzroście wynagrodzeń o 5,9%. W przetwórstwie przemysłowym, podobnie jak w całym przemyśle, wydajność pracy w stosunku rocznym wzrosła o 7,2%.

Wykres 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle
2010 = 100

Chart 47. *Indices of average employment in industry*
2010 = 100

Budownictwo

Construction

W 2017 r. produkcja sprzedana budownictwa w województwie podkarpackim (po dwóch latach spadku) była wyższa niż przed rokiem, wyższa była również produkcja budowlano-montażowa. We wszystkich kwartalnych okresach narastających wystąpiły wzrosty produkcji budowlano-montażowej w stosunku do analogicznych okresów ub. roku. W odniesieniu do 2016 r. wzrosła wydajność pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana budownictwa w 2017 r. (w cenach bieżących) osiągnęła wartość 6028,6 mln zł i była o 24,3% wyższa niż w 2016 r., kiedy notowano spadek o 23,8%. W kraju w stosunku rocznym zwiększyła się o 11,8% (wobec spadku o 6,0% w 2016 r.). Udział produkcji sprzedanej budownictwa w województwie podkarpackim wyniósł 3,2% produkcji krajowej i wzrósł w stosunku do ub. roku o 0,4 p. proc. Nasze województwo pod względem wartości produkcji sprzedanej budownictwa uplasowało się na 10. miejscu w kraju (przed rokiem na 9.).

Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19.
Table 19.

Budownictwo

Construction

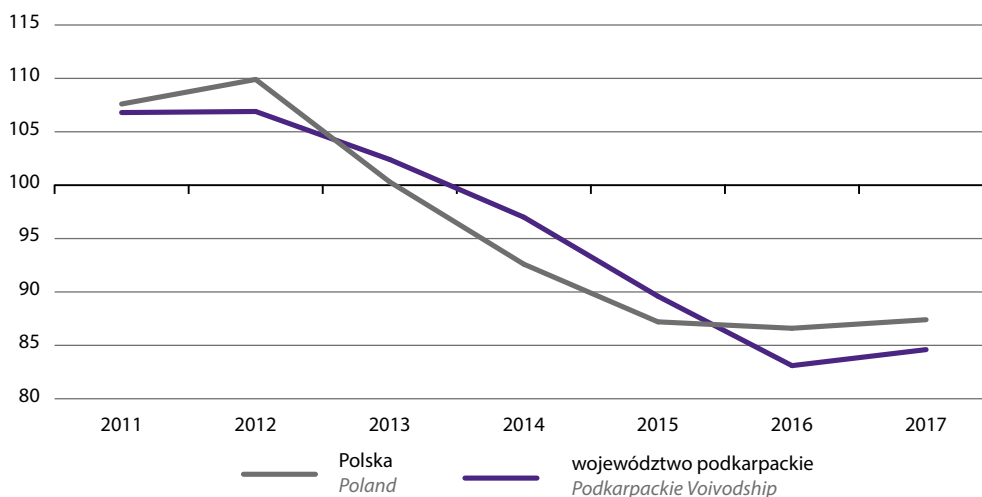
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	160403,9	171042,0	191257,1
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	51,5	43,6	44,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	442,8	383,4	387,0

Tabl. 19. Budownictwo (dok.)
Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	5175,7	4848,9	6028,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	64,3	52,6	53,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	19,8	16,5	16,8
MIASTO RZESZÓW CITY OF RZESZÓW			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	64,3	52,6	53,1
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	62,2	45,7	45,2
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	5,6	4,5	4,7

Wykres 48. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie 2010 = 100

Chart 48. Indices of average employment in construction 2010 = 100

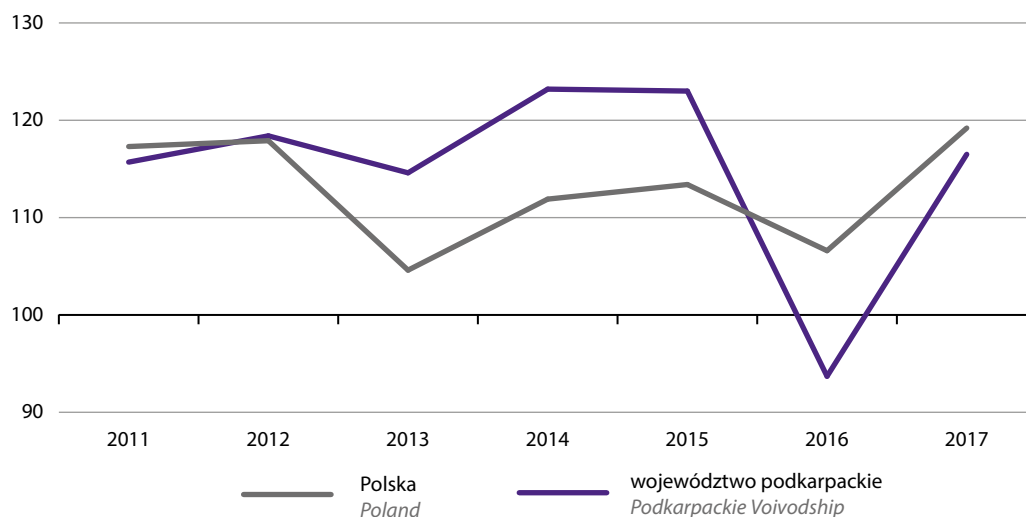

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia, które w 2017 r. wyniosło 16,8 tys. osób i zwiększyło się o 1,8% w stosunku do 2016 r. (w kraju o 0,9%).

W 2017 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących ukształtowała się na poziomie 359,7 tys. zł i była o 22,1% wyższa w porównaniu z ubiegłym rokiem (wobec spadku o 17,9% w 2016 r.), przy wyższym wynagrodzeniu o 3,7%.

Wykres 49. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2010 = 100

Chart 49. *Indices of sold production of construction (current prices)*
2010 = 100

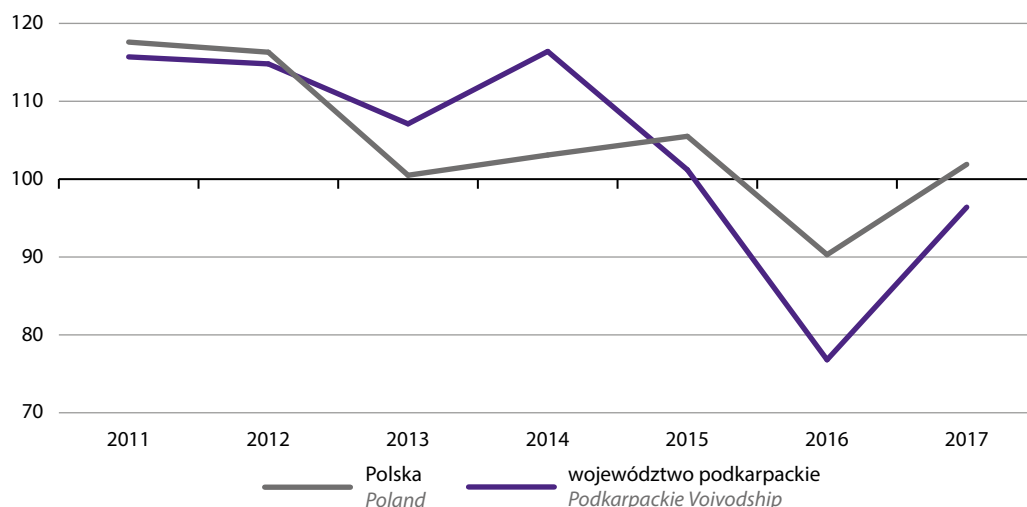

Dane o **sprzedaży produkcji budowlano-montażowej** dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zleceniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.

Wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej, zrealizowanej przez przedsiębiorstwa zaliczane do sekcji budownictwo, wyniosła 3201,7 mln zł i była (w cenach bieżących) o 25,5% wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem (podczas gdy w 2016 r. zmniejszyła się o 24,1%). W omawianym okresie produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju była o 12,9% wyższa (wobec spadku o 14,4% przed rokiem). W województwie podkarpackim produkcja budowlano-montażowa stanowiła 53,1% przychodów ogółem osiągniętych przez jednostki w sekcji budownictwo. Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich trzech działach budownictwa, największy w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 27,4%), a nieco mniejszy w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 25,2%) oraz zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 23,7%). Pod względem wartości produkcji budowlano-montażowej nasze województwo zajmowało 9. lokatę w kraju, podobnie jak rok wcześniej, ale wskaźnik dynamiki w odniesieniu do ub. roku ukształtował się na wysokim 4. miejscu (przed rokiem na 14.).

Wykres 50. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
2010 = 100

Chart 50. Indices of construction and assembly production (current prices)
 2010 = 100

W strukturze produkcji budowlano-montażowej, w porównaniu z 2016 r., zwiększył się udział podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 0,5 p. proc. do 34,8%), Zmniejszył się natomiast udział jednostek zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 0,5 p. proc. do 33,0%). W jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej pozostał na poziomie ubiegłego roku.

Tabl. 20.
 Table 20.

Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie podkarpackim (ceny bieżące)
 Indices of construction and assembly production in Podkarpackie Voivodship (current prices)

Działy Divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem Total	64,3	68,9	71,2	75,9	128,1	121,1	123,5	125,5
Budowa budynków ^Δ Construction of buildings ^Δ	65,2	73,5	66,5	69,4	143,8	126,1	133,7	127,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ Civil engineering ^Δ	33,2	49,1	67,4	73,5	185,4	122,2	113,8	125,2
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	96,4	85,3	81,0	86,7	94,1	115,3	122,1	123,7

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

Uzyskane w 2017 r. w województwie podkarpackim efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze niż rok wcześniej. Zwiększyła się liczba i powierzchnia ogółem mieszkań oddanych do użytkowania, liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz ilość rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem.

Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

W 2017 r. w województwie podkarpackim oddano do użytkowania 8131 mieszkania, tj. o 3,3% więcej niż rok wcześniej i o 63,8% więcej w porównaniu z liczbą mieszkań oddanych w 2010 r. W kraju oddano o 9,2% więcej mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim i o 31,3% więcej w odniesieniu do 2010 r. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych w województwie podkarpackim wyniosła w 2017 r. 866,2 tys. m² i była o 2,7% większa niż przed rokiem.

Tabl. 21.
Table 21.

Budownictwo mieszkaniowe
Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2016	2017
POLSKA POLAND			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,5	4,3	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	106,1	94,5	92,7
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1000 population</i>	4,5	5,5	6,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings whose construction started per 1000 population</i>	4,1	4,5	5,4

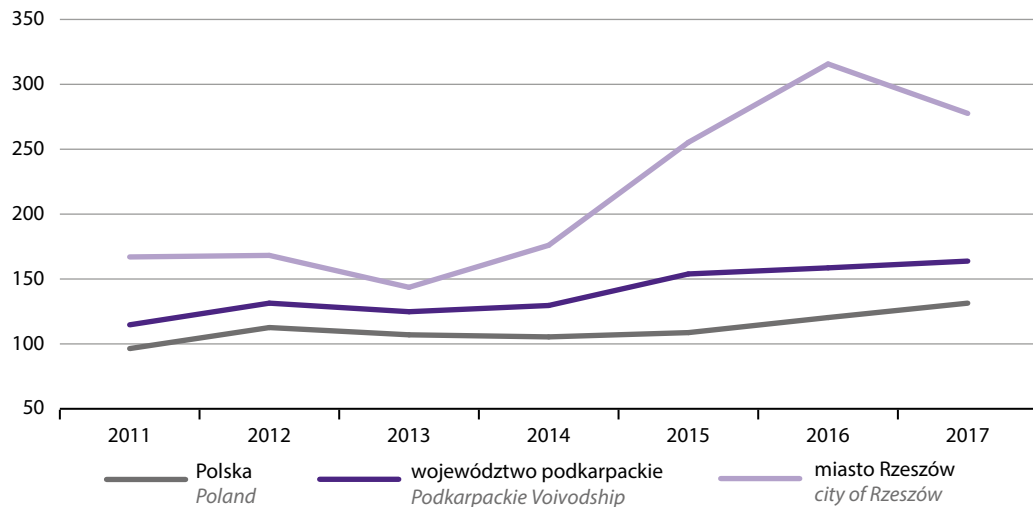
Tabl. 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)
 Table 21. Residential construction (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	2,3	3,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	118,5	107,1	106,5
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1000 population</i>	3,9	4,4	5,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings whose construction started per 1000 population</i>	3,6	3,8	4,4
MIASTO RZESZÓW <i>CITY OF RZESZÓW</i>			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	5,2	15,8	13,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	82,0	64,9	65,3
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1000 population</i>	7,0	18,4	20,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings whose construction started per 1000 population</i>	8,4	16,9	18,9

W 2017 r., podobnie jak w latach poprzednich, w województwie podkarpackim największy udział w strukturze mieszkań oddanych do użytkowania miało budownictwo indywidualne (65,2%), pomimo, że odnotowano w nim spadek (o 1,3 p.proc.) liczby oddanych mieszkań w porównaniu z 2016 r. Również w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, którego udział w liczbie ogółem mieszkań oddanych do użytkowania stanowił 29,2% zanotowano wzrost liczby oddanych mieszkań o 13,8%.

**Wykres 51. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania
2010 = 100**

Chart 51. Indices of the number of dwellings completed
2010 = 100

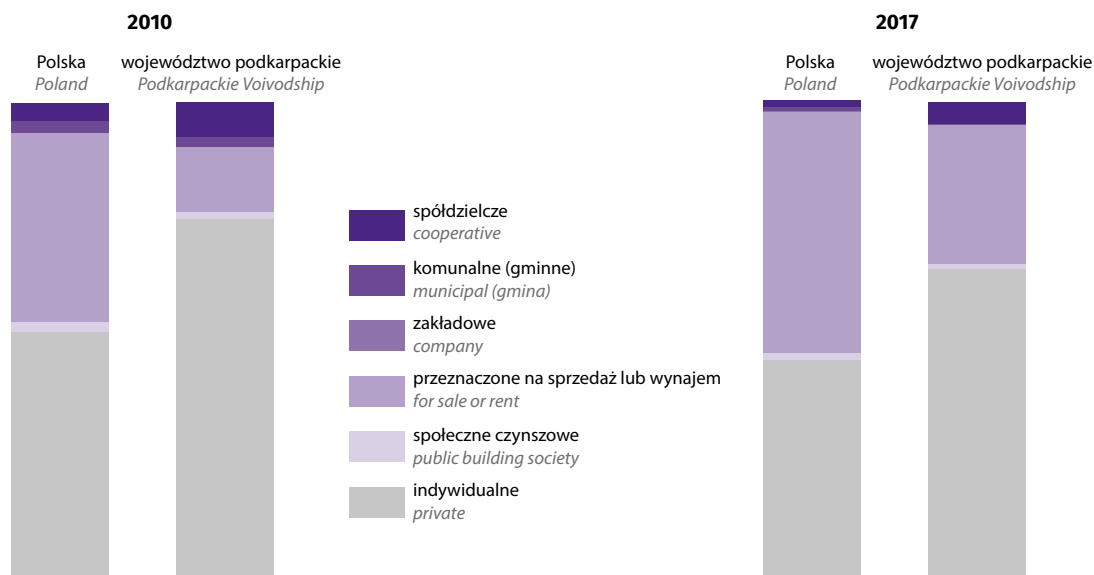
Tabl. 22.
Table 22.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim
Dwellings completed in Podkarpackie Voivodship

Formy budownictwa Construction forms	2016				2017			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2015 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2016 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²
Ogółem Total	7875	100,0	103,1	107,1	8131	100,0	103,3	106,5
w tym: of which:								
indywidualne private	5237	66,5	97,0	133,4	5299	65,2	101,2	133,2
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem for sale or rent	2090	26,5	123,1	55,8	2377	29,2	113,7	57,4
spółdzielcze cooperative	524	6,7	139,7	52,5	356	4,4	67,9	53,8
komunalne (gminne) municipal (gmina)	24	0,3	34,3	35,3	15	0,2	62,5	36,3
społeczne czynszowe public building society	-	-	x	-	84	1,0	x	49,4

Wykres 52. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

Chart 52. Structure of the number of dwellings completed by construction form

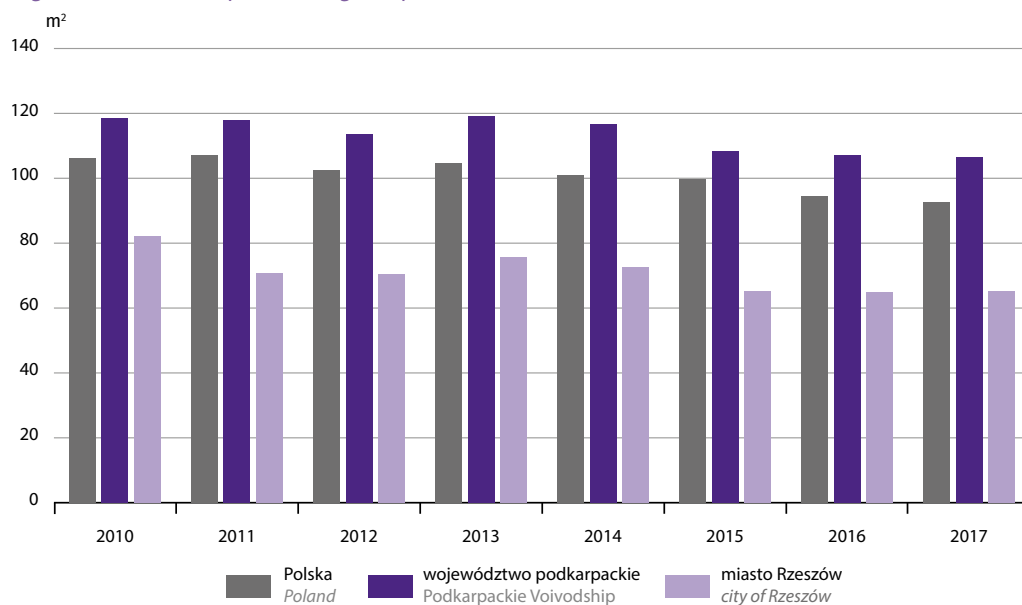

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie podkarpackim w 2017 r. wyniosła 106,5 m² (w kraju – 92,7 m²) i zmniejszyła się o 0,6 m² w porównaniu z powierzchnią z roku poprzedniego (w kraju o 1,8 m²). W porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w województwie podkarpackim zmniejszyła się o 12,0 m², a w Polsce o 13,4 m².

Wykres 53. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

Chart 53. Average useful floor area per dwelling completed

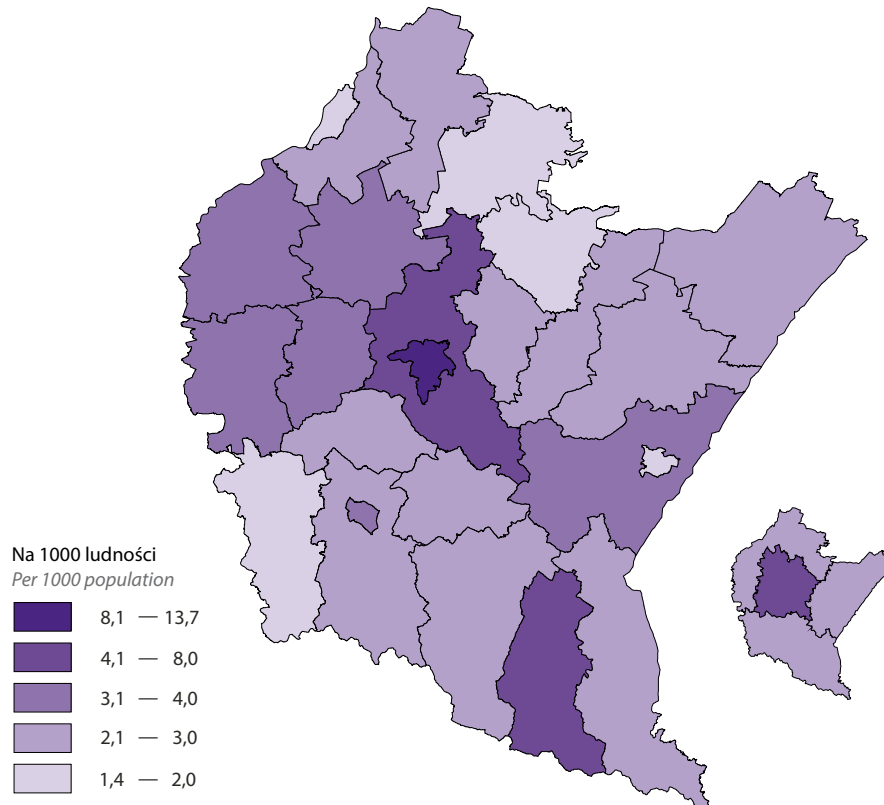

Najwyższa średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wystąpiła w budownictwie indywidualnym – 133,2 m², a najmniejszą charakteryzowały się mieszkania komunalne – 36,3 m².

W 2017 r. największe mieszkania budowano w powiecie sanockim (przeciętna powierzchnia użytkowa wyniosła 148,0 m²), leskim (140,6 m²) i brzozowskim (139,2 m²), a najmniejsze w Rzeszowie (65,3 m²) i Krośnie (89,4 m²).

Wykres 54. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Chart 54. Dwellings completed in Podkarpackie Voivodship by subregions and powiats in 2017

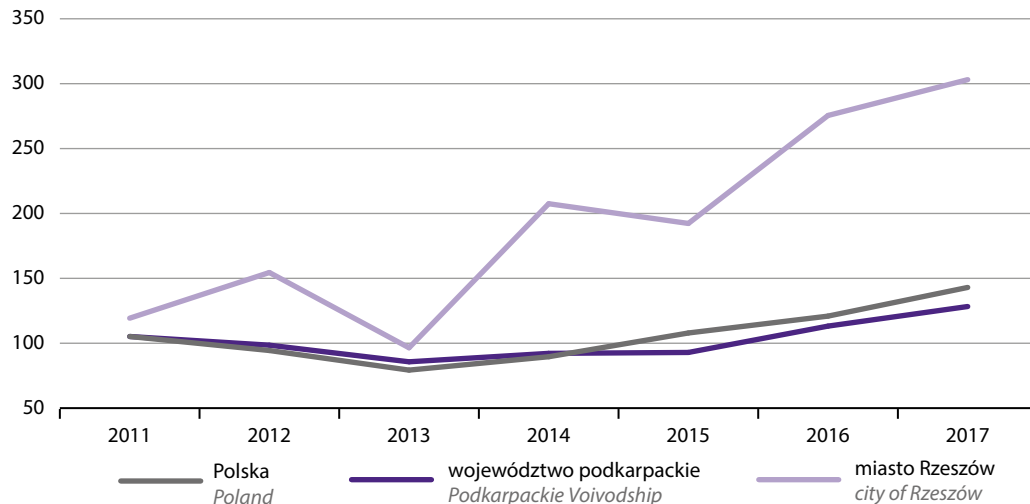

W ciągu 2017 r. w województwie podkarpackim wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 10575 mieszkań, tj. o 13,3% więcej niż przed rokiem i o 28,3% więcej niż w 2010 r. (w kraju wydano o 18,3% więcej pozwoleń niż przed rokiem i o 43,0% więcej w odniesieniu do 2010 r.).

Najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań w 2016 r. wydano inwestorom indywidualnym (78,6% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (19,5%). Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w skali roku wzrosła w budownictwie indywidualnym – o 34,7%. W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem i w budownictwie komunalnym odnotowano spadek – odpowiednio o 30,8% i o 64,4%. Ponadto w 2017 r. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę mieszkań w budownictwie spółdzielczym (85) i społecznym czynszowym (54). Natomiast w 2017 r. (podobnie jak w 2016 r.) nie wydano żadnego pozwolenia na budowę mieszkań zakładowych.

Wykres 55. Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym
2010 = 100

Chart 55. Indices of the number of dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project
2010 = 100

Tabl. 23.

Mieszkania^a, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie podkarpackim

Table 23. Dwellings^a which received construction permits or which were registered with a construction project in Podkarpackie Voivodship

Formy budownictwa Construction forms	2016			2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2015 = = 100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2016 = = 100
Ogółem Total	9331	100,0	121,8	10575	100,0	113,3
w tym: of which:						
indywidualne private	6168	66,1	103,9	8307	78,6	134,7
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem for sale or rent	2989	32,0	176,7	2067	19,5	69,2
spółdzielcze cooperative	-	-	-	85	0,8	x
komunalne (gminne) municipal (gmina)	174	1,9	6-krotnie	62	0,6	35,6
społeczne czynszowe public building society	-	-	-	54	0,5	x

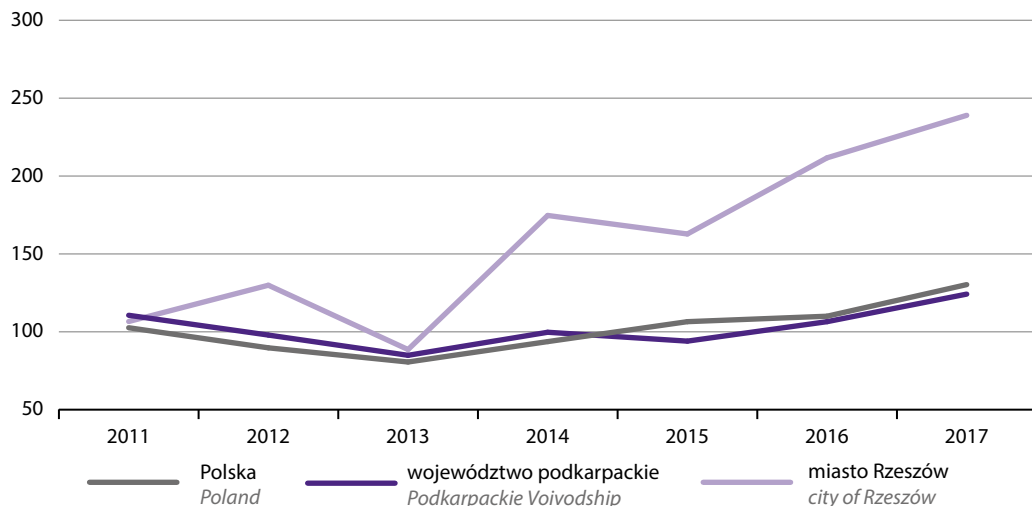
a Dane meldunkowe.
a Registration data.

Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na budowę lokali mieszkalnych wydano w 19 powiatach województwa, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w powiecie bieszczadzkim (blisko 4-krotny) oraz w Krośnie (prawie 2,5 krotny), natomiast największy spadek zaobserwowano w Tarnobrzegu (o 54,0%), powiecie stalowowolskim (o 25,0%) i leskim (o 13,6%).

W 2017 r. rozpoczęto budowę 9457 mieszkań, tj. o 16,6% więcej niż w 2016 r. (w skali kraju zanotowano wzrost o 18,3%). W porównaniu z 2010 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się w województwie podkarpackim o 24,2% (w kraju wzrosła o 30,3%).

Wykres 56. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2010 = 100

Chart 56. *Indices of the number of dwellings whose construction started*
2010 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2017 r. w województwie podkarpackim, zanotowano w budownictwie indywidualnym – 6553 oraz w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 2382. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto w budownictwie komunalnym o 33,3%, w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem o 19,5%, a w budownictwie indywidualnym o 19,3%. Spadek odnotowano jedynie w budownictwie spółdzielczym o 36,0%. Ponadto rozpoczęto budowę 104 mieszkań w budownictwie społecznym czynszowym (przed rokiem w tej formie budownictwa nie rozpoczęto budowy żadnego mieszkania).

W przekroju powiatowym, w porównaniu z 2016 r. największy wzrost odnotowano w Przemyślu (ponad 2,5-krotny), w Krośnie (ponad 2-krotny) oraz powiecie tarnobrzeskim (o 75,0%), znacząco wzrosła także liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto w powiecie stalowowolskim (o 60,4%) oraz brzozowskim (o 51,2%). Spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto wystąpił w 4 powiatach, z czego największy w przemyskim (o 23,2%) i strzyżowskim (o 16,0%).

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2017 r. w województwie podkarpackim wartość sprzedaży detalicznej w sektorze przedsiębiorstw była (po raz pierwszy od trzech lat) niższa niż przed rokiem. Wzrosła natomiast sprzedaż hurtowa zarówno w jednostkach handlowych, jak i hurtowych.

Dane o **sprzedaży detalicznej** towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w 2017 r. była (w cenach bieżących) o 2,8% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,8% w 2016 r.). W kraju sprzedaż detaliczna wzrosła o 8,4% w porównaniu z poprzednim rokiem (w 2016 r. wzrosła o 4,0%). W województwie w kwartalnych okresach narastających sprzedaż była niższa w porównaniu z analogicznymi okresami ub. roku, oprócz I półrocza kiedy odnotowano wzrost o 1,6%.

Tabl. 24.
Table 24.

Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)
Indices of retail sales^a (current prices)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>		
POLSKA <i>POLAND</i>			
Ogółem <i>Total</i>	105,5	104,0	108,4
w tym: <i>of which:</i>			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Road vehicles, motorcycles, parts</i>	107,9	107,1	105,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gas fuels</i>	113,1	96,8	112,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco</i>	101,2	107,2	107,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	113,6	103,6	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	117,2	110,7	112,7

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007), classifying the enterprise to a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase/decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organizational changes (e.g. mergers of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in general.

Tabl. 24.
Table 24.

Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)
Indices of retail sales^a (current prices) (cont.)

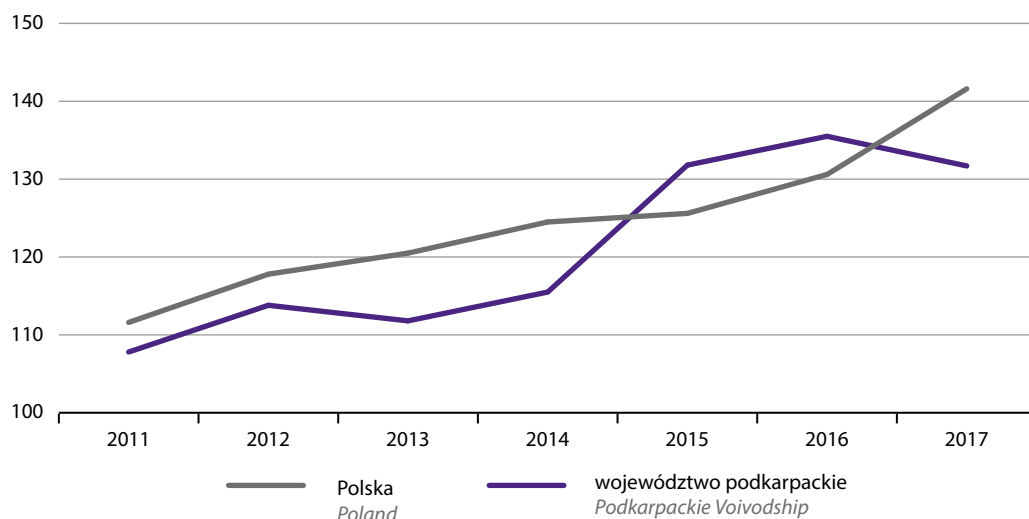
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>		
POLSKA (dok.) <i>POLAND (cont.)</i>			
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	113,1	111,5	112,8
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	123,0	108,6	109,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	83,6	105,4	109,4
Pozostałe <i>Others</i>	95,9	91,7	105,0
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Ogółem <i>Total</i>	102,6	102,8	97,2
w tym: <i>of which:</i>			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Road vehicles, motorcycles, parts</i>	103,3	129,0	88,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco</i>	106,4	109,3	102,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	105,9	95,2	99,7
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	117,1	102,2	162,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	108,4	100,6	104,3
Pozostałe <i>Others</i>	106,5	105,0	105,8

a Patrz notka do tabl. 24 na str. 88.
a See note to Table 24 on page 88.

W 2017 r. spadek sprzedaży detalicznej w skali roku odnotowano w trzech grupach przedsiębiorstw na dziesięć badanych. Duży spadek wystąpił m.in. w jednostkach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 11,2% po wzroście o 29,0% w ub. roku), a mniejszy w pozostałej sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach (o 0,3%). Najwyższy wzrost, notowany od 2014 r., wystąpił w sprzedaży tekstyliów, odzieży, obuwia (o 62,7%). Utrzymał się obserwowany przed rokiem wzrost sprzedaży detalicznej w przedsiębiorstwach z grupy pozostałe (o 5,8%), prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 4,3%) oraz żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 2,0%).

Wykres 57. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)
2010 = 100

Chart 57. Indices of retail sales (current prices)
 2010 = 100

Tabl. 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie podkarpackim (ceny bieżące)
 Table 25. Indices of retail sales^a in Podkarpackie Voivodeship (current prices)

Działy Divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem Total	118,6	109,1	112,3	102,8	94,6	101,6	98,7	97,2
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Road vehicles, motorcycles, parts	114,1	130,6	130,1	129,0	94,6	92,4	90,1	88,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco	127,0	108,1	108,4	109,3	84,8	101,8	102,1	102,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewy- specjalizowanych sklepach Other retail sales in non-specialized stores	90,3	89,2	94,6	95,2	97,7	99,2	99,0	99,7
Tekstylnia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	108,0	100,9	105,1	102,2	177,4	167,8	159,4	162,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Press, books, other sales in specialized stores	103,7	105,7	102,0	100,6	111,8	109,4	104,6	104,3
Pozostałe Others	100,0	101,3	103,4	105,0	111,3	109,7	107,8	105,8

^a Patrz notka do tabl. 24 na str. 88.
^a See note to Table 24 on page 88.

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2017 r. największy udział miały przedsiębiorstwa: zajmujące się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (30,7% wobec 29,3% w 2016 r.), a mniejszy należące do grupy pozostałe (21,1% wobec 19,4%) oraz zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (10,5% wobec 11,5% w poprzednim roku).

W 2017 r. sprzedaż hurtowa w cenach bieżących w przedsiębiorstwach handlowych była o 43,4% wyższa niż przed rokiem (w kraju o 12,9%), w tym w jednostkach hurtowych wzrosła o 40,2% (w Polsce o 11,9%). W województwie podkarpackim najwyższy wzrost sprzedaży hurtowej zanotowano w grupie półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 62,3%). Udział tej grupy w sprzedaży hurtowej ogółem był największy i wyniósł 74,0%. Wzrosła również sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana (o 45,3%), a udział tej grupy wynosił 3,2%. W ujęciu rocznym zmniejszyła się sprzedaż hurtowa agd, rtv, artykułów użytku domowego (o 18,5%) o udziale wynoszącym 5,4%. Obniżyła się również sprzedaż realizowana na zlecenie (o 13,5%), ale udział tej grupy stanowił zaledwie 0,6%.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2017 r. w województwie podkarpackim wyniki finansowe osiągnięte przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były mniej korzystne niż uzyskane w poprzednim roku. Niższy wzrost przychodów z całokształtu działalności, przy nieco wyższym wzroście kosztów ich uzyskania wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Niższe były zarówno wskaźniki rentowności, jak i płynności finansowej.

Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1047, z późniejszymi zmianami).

Przychody z całokształtu działalności osiągnęły w 2017 r. wartość 98701,6 mln zł i były o 6,7% wyższe niż w 2016 r., natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 93974,5 mln zł i zwiększyły się o 8,8%. Niższy wzrost przychodów z całokształtu działalności przy wyższym wzroście kosztów ich uzyskania wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w skali roku o 1,8 p. proc. do poziomu 95,2% (w kraju obniżył się o 0,2 p. proc. i wyniósł 94,8%).

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2017 r. w województwie podkarpackim przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnęły wartość 96292,5 mln zł i były wyższe niż w ubiegłym roku o 8,9%, a koszty ich uzyskania wyniosły 92095,5 mln zł i zwiększyły się w skali roku o 9,2%.

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 4197,0 mln zł i był o 2,1% wyższy niż w poprzednim roku (jest to najwyższy wynik w ujęciu wartościowym od 2010 r.). Spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (z 2254,6 mln zł w 2016 r. do 193,7 mln zł w 2017 r.) oraz wzrost wyniku na operacjach finansowych (z minus 215,9 mln zł do 336,4 mln zł) ukształtowało wynik finansowy brutto na poziomie 4727,1 mln zł, tj. o 23,1% mniej niż w 2016 r.

Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego podatkiem dochodowym wzrosły w skali roku o 37,4% do 526,6 mln zł, co skutkowało zamknięciem 2017 roku wynikiem finansowym netto na poziomie 4200,5 mln zł (o 27,2% niższym niż w 2016 r.).

Wykres 58. Wskaźnik poziomu kosztów

Chart 58. Cost level indicator

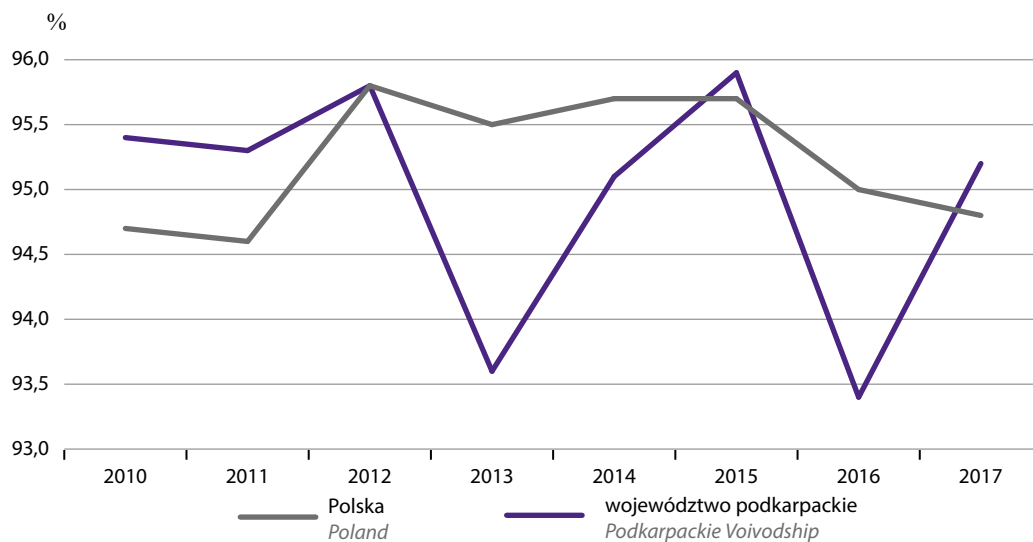
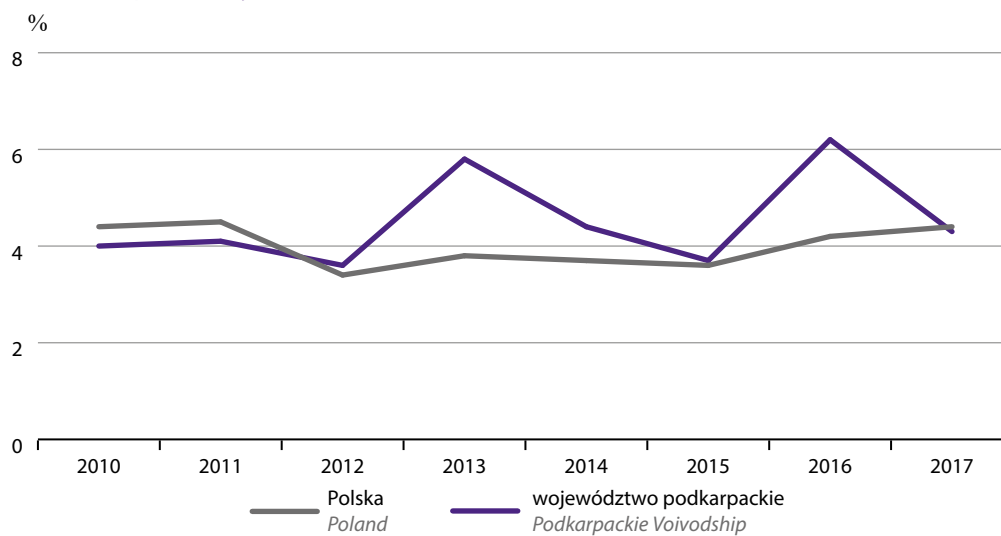
Wykres 59. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Chart 59. Net turnover profitability indicator

W 2017 r. zysk netto wykazało 84,3% badanych przedsiębiorstw wobec 84,2% przed rokiem, a udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności zwiększył się z 76,4% w 2016 r. do 93,9%

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W skali roku odnotowano pogorszenie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych województwa podkarpackiego. Niższe w stosunku do 2016 r. były zarówno wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 4,5 p. proc. i o 7,9 p. proc.), jak i wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,2 p. proc.) oraz wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto (odpowiednio o 1,8 p. proc. i o 1,9 p. proc.). W kraju, w stosunku do 2016 r., odnotowano spadek wskaźnika płynności I stopnia (o 0,4 p. proc.) oraz wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,1 p. proc.), natomiast wzrósł wskaźnik płynności II stopnia (o 0,2 p. proc.) oraz wskaźniki rentowności obrotu brutto i obrotu netto (po 0,2 p. proc.).

Tabl. 26.
Table 26.

Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
	w % <i>in %</i>		
POLSKA <i>POLAND</i>			
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	94,7	95,0	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Return on sales of products, goods and materials</i>	5,2	5,0	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	5,3	5,0	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,4	4,2	4,4
Wskaźnik płynności I stopnia <i>Liquidity ratio of the first degree</i>	39,7	38,8	38,4
Wskaźnik płynności II stopnia <i>Liquidity ratio of the second degree</i>	105,5	102,0	102,2

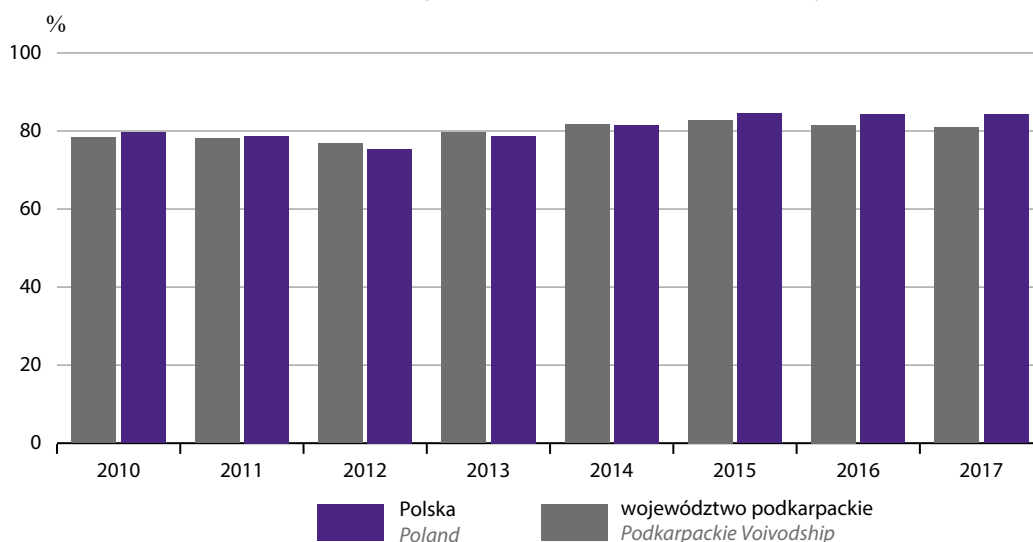
Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych (dok.)

Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
	w % <i>in %</i>		
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	95,4	93,4	95,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Return on sales of products, goods and materials</i>	4,2	4,6	4,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	4,6	6,6	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,0	6,2	4,3
Wskaźnik płynności I stopnia <i>Liquidity ratio of the first degree</i>	29,1	33,5	29,0
Wskaźnik płynności II stopnia <i>Liquidity ratio of the second degree</i>	105,9	114,2	106,3

Wykres 60. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw

Chart 60. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed enterprises

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

W 2017 r. nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa podkarpackiego były wyższe niż w poprzednim roku. W porównaniu z 2016 r. wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy wyższej liczbie nowych inwestycji.

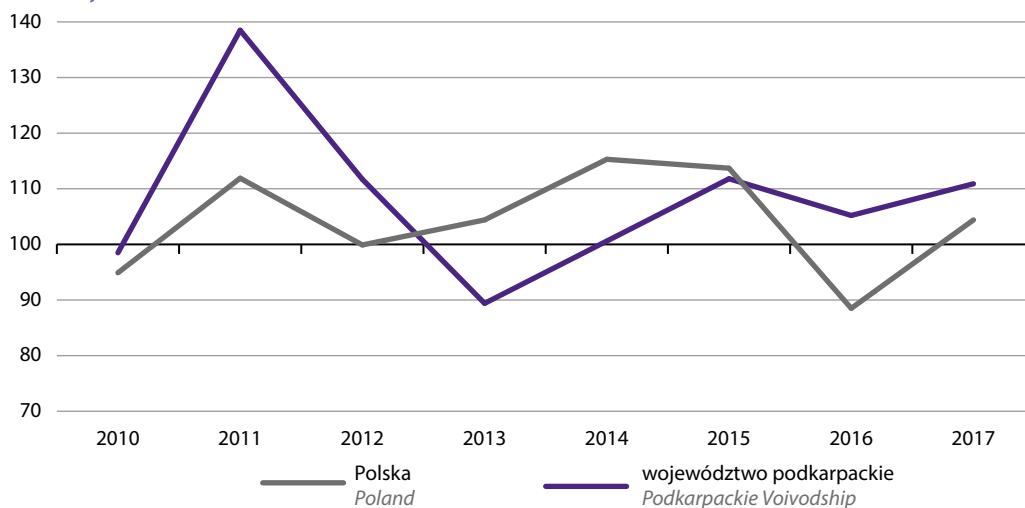
Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa województwa podkarpackiego osiągnęły wartość 3479,5 mln zł i były (w cenach bieżących) wyższe od zrealizowanych rok wcześniej o 10,9%. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła (w cenach bieżących) w skali roku o 4,4%.

Wykres 61. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Chart 61. Indices of total investment outlays (current prices)

Previous year = 100

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady

Tabl. 27.
Table 27.

Nakłady inwestycyjne
Investment outlays

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2016	2017
POLSKA <i>POLAND</i>			
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	89236,8	120825,1	126186,5
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % - outlays on:</i>			
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	42,1	35,3	34,7
Zakupy <i>Purchase of</i>	56,8	63,4	64,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	45,5	51,0	50,3
środków transportu <i>transport equipment</i>	11,3	12,4	14,1
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>			
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	1916,7	3138,0	3479,5
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % - outlays on:</i>			
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	30,9	27,5	24,4
Zakupy <i>Purchase of</i>	68,4	72,4	74,3
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	58,6	66,1	67,1
środków transportu <i>transport equipment</i>	9,8	6,3	7,2

W 2017 r. z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez podkarpackie przedsiębiorstwa na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia przeznaczono 2334,5 mln zł (o 12,6% więcej niż rok wcześniej), na środki transportu – 251,5 mln zł (o 27,4% więcej) a na budynki i budowle 847,7 mln zł (o 1,7% mniej). Wartość zakupów inwestycyjnych wyniosła 2586,0 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 13,8%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem zwiększył się w skali roku o 1,9 p. proc.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych

Wyższe nakłady, w porównaniu z 2016 r., odnotowano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (3-krotnie), transporcie i gospodarce magazynowej (o 75,6%), budownictwie (o 35,1%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 23,0%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 11,3%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,9%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 5,5%).

W omawianym roku w województwie podkarpackim inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 75,0% ogółu poniesionych nakładów), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (9,2%), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (4,0%), dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (2,5%) transportu i gospodarki magazynowej oraz obsługi rynku nieruchomości (po 2,1%).

W ciągu 2017 roku w województwie podkarpackim rozpoczęto 1962 nowe inwestycje o łącznej wartości kosztorysowej 1429,0 mln zł, podczas gdy w poprzednim roku rozpoczęto 1616 nowych inwestycji o wartości kosztorysowej 987,2 mln zł. W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła o 2,2%, a ich wartość kosztorysowa zwiększyła się o 10,2%. W regionie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 22,0% wartości kosztorysowej wszystkich rozpoczętych inwestycji (przed rokiem 14,5%). Wzrosła w skali roku wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez przedsiębiorstwa działające w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 79,1%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 74,8%), oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 57,7%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-ukraińską

Expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad, who crossed polish-ukrainian border

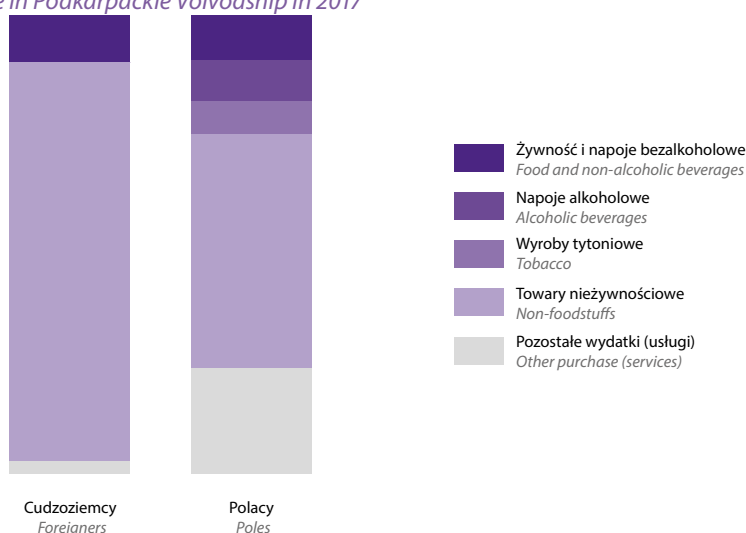
Długość granicy Polski z Ukrainą przebiegająca w województwie podkarpackim wynosi 239 km. Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2017 r. wyniosła ok. 4,3 mld zł, natomiast w poprzednim roku – 4,0 mld zł. Cudzoziemcy na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyli w 2017 r. ok. 87% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ok. 10%, a na pozostałe wydatki (usługi) ok. 3%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 38% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 26%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ok. 9%).

Szacunkowa wartość zakupionych za granicą towarów i usług przez mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2017 r. wyniosła około 126,4 mln zł, a rok wcześniej – 128,3 mln zł. Mieszkańcy Polski, przekraczający omawianą granicę na terenie województwa podkarpackiego w 2017 r., ok. 51% wydatkowanych za granicą środków przeznaczyli na zakup towarów nieżywnościowych, głównie na zakup paliwa.

Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki są wynikiem integracji kilku badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”). Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski prowadzone jest w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski. Badaniu (ankietyzacji) nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badanie uczestnictwa mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej.

Wykres 62. Struktura wydatków poniesionych przez cudzoziemców w Polsce i mieszkańców Polski za granicą przekraczających granicę lądową z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w 2017 r.

Chart 62. Structure of expenses incurred by foreigners in Poland and by Poles abroad who crossed the land border with Ukraine in Podkarpackie Voivodship in 2017

Znaczny udział w strukturze wydatków mieszkańców Polski przekraczających granicę zewnętrzną lądową w województwie podkarpackim miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 23%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 10%.

Tabl. 28. Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł

Table 28. Average expenses incurred by one foreigner in Poland who crossed the land border with Ukraine in Podkarpackie Voivodship in zł

Wyszczególnienie Specification	2016	2017
Wydatki ogółem Total expenses	780	782
w tym: of which:		
zakup żywności i napojów bezalkoholowych purchase of food and non-alcoholic beverages	74	81
zakup towarów nieżywnościowych purchase of non-foodstuffs	685	681
pozostałe wydatki (usługi) other purchase (services)	20	21

Cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-ukraińską w województwie podkarpackim, jako główny cel wizyty w 2017 r. deklarowali dokonanie zakupów – 90%. Udział obcokrajowców, przybywających do Polski przez lądową granicę z Ukrainą w województwie podkarpackim w celach służbowych/zawodowych wyniósł w 2017 r. ok. 3%. Nierezydenci podróżujący przez Polskę tranzytem, którzy przekraczali omawiany odcinek granicy w 2017 r. stanowili ok. 1%.

Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Polski były związane w dużej mierze również z zakupami – 78%. Cel odwiedzin u krewnych i znajomych deklarowało – ok. 10% respondentów, a wypoczynek, rekreację, wakacje – ok. 4%, natomiast cel zawodowy – ok. 2% mieszkańców Polski przekraczających granicę lądową z Ukrainą.

Tabl. 29. Średnie wydatki poniesione przez 1 mieszkańca Polski za granicą przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł

Table 29. Average expenses incurred by one resident of Poland abroad who crossed the land border with Ukraine in Podkarpackie Voivodship in zł

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016	2017
Wydatki ogółem <i>Total expenses</i>	176	181
w tym: <i>of which:</i>		
zakup żywności i napojów bezalkoholowych <i>purchase of food and non-alcoholic beverages</i>	17	18
zakup towarów nieżywnościowych <i>purchase of non-foodstuffs</i>	89	92
pozostałe wydatki (usługi) <i>other purchase (services)</i>	42	42

Przystąpienie Polski do strefy Schengen zapewniło swobodę przepływu osób na granicy RP z państwami członkowskimi Unii Europejskiej, ale spowodowało także pewne utrudnienia w przekraczaniu granicy przez cudzoziemców z za wschodniej granicy (konieczność posiadania wiz). W celu ułatwienia przekraczania granicy polsko-ukraińskiej została podpisana umowa o zasadach małego ruchu granicznego z Ukrainą, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2009 r.¹ W okresie od 4 lipca do 2 sierpnia 2016 r. umowa o MRG była zawieszona przez stronę polską i ukraińską. Obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE został zniesiony 11 czerwca 2017 r

Strefa przygraniczna – strefa, która nie sięga dalej niż 30 kilometrów od granicy. Jednostki podziału administracyjnego, które mają być uznane za strefę przygraniczną, są określane przez zainteresowane państwa w umowach dwustronnych. Jeżeli część którejkolwiek takiej jednostki jest położona między 30 a 50 kilometrem od linii granicy, uznaje się ją mimo to za część strefy przygranicznej.²

Na Podkarpaciu w strefie przygranicznej z Ukrainą, objętej umową o MRG, znajdują się 43 gminy położone w 8 powiatach (bieszczańskim, brzozowskim, jarosławskim, leskim, lubaczowskim, przemyskim i sanockim) oraz miasto na prawach powiatu – Przemyśl. W 2017 r., według danych Komendy Głównej Straży Granicznej, w ramach małego ruchu granicznego odnotowano 4,5 mln przekroczeń lądowej granicy polsko-ukraińskiej na terenie województwa podkarpackiego (o 6,2% mniej niż w 2016 r.). Stanowiło to 40,1% przekroczeń cudzoziemców tego odcinka granicy.

1 Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisana w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokół, podpisany w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (Dz.U. z 2009 r. nr 103, poz. 858), Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o ratyfikacji Drugiego Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy zmieniającego Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisaną w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, podpisanego w Warszawie dnia 17 grudnia 2014 r. (Dz.U. z 2015 r., 1178).

2 Rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.Urz. UE nr L 405 z dnia 30 grudnia 2006 r.), z późn. zm.

1 The Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on the rules of local border traffic, signed in Kiev on 28 March 2008, and the Protocol, signed in Warsaw on 22 December 2008 between the Government of Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine amending the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on local border traffic, signed in Kiev on 28 March 2008 (Journal of Laws of 2009 no. 103, item 858), the Act of 25 June 2015 on ratification of the Second Protocol between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine amending the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on local border traffic, signed in Kiev on 28 March 2008, signed in Warsaw on 17 December 2014 (Journal of Laws of 2015, item 1178).

2 Regulation (EC) No 1931/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 laying down rules on local border traffic at the external land borders of the Member States and amending the provisions of the Schengen Convention (Official Journal of the European Union L 405, 30 December 2006) with later amendments.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym kraju. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2017 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2017 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano metodą przedsiębiorstw.

5. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.

6. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wod-

ną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

12. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2017 r. – z lat 2016 i 2017;

2) produkcji sprzedanej przemysłu:

- ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to administrative division of the country in a given period. In the description of the voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 December 2016.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socioeconomic Situation of Podkarpackie Voivodship in 2017”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “Industry” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”

4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the enterprise method.

5. Data are compiled according to the respective organizational status of units of the national economy.

6. The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term economic entities is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

1) average paid employment and average monthly gross wages and salaries cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) sold production of industry and construction concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) financial results of nonfinancial enterprises as well as investment outlays and newly started investments refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities;

administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (under the specified thresholds).

12. Constant prices were adopted as follows:

1) agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2017 – the prices from 2016 and 2017, are assumed;

2) sold production of industry:

- 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,

- 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chainbase index method.

14. When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of the year, the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas for data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

<i>Abbreviation</i>	<i>Full name</i>
<i>sections</i>	
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
<i>divisions</i>	
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistics Poland.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
Ludność ^{ab} (w tys.)	2127,9	2127,7	2127,7	2129,1	Population ^{ab} (in thous.)
Na 1000 ludności:					Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	6,21	5,10	5,23	5,16	marriages contracted
urodzenia żywe	10,34	9,20	9,53	10,31	live births
zgony	8,60	9,13	8,98	9,08	deaths
przyrost naturalny	1,74	0,07	0,54	1,22	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,91	-1,27 ^c	-0,77	-0,84	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d (w tys.)	225,2	223,9	226,1	235,8	Average paid employment in the enterprise sector ^e (in thous.)
rok poprzedni = 100	102,6	99,9	101,0	104,3	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	142,3	123,5	107,6	91,0	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	15,4	13,2	11,6	9,7	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	85,5	88,3	87,4	86,5	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	148	84	51	50	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e (w %)	56,6	54,2	55,9	56,5	Activity rate by LFS ^d (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e (w %)	50,0	48,0	50,6	51,8	Employment rate by LFS ^d (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^e (w %)	11,6	11,7	9,6	8,4	Unemployment rate by LFS ^d (in %)

a Stan w końcu roku. b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. c Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok, w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. e Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.

a As of the end of the year. b Since 2010 data was prepared on the basis of the results of NSP 2011. c The calculation of net migration included: in the case of internal migration – data for 2015, in the case of international migration – data for 2014. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e Annual average; data are not fully comparable with the results from years preceding 2010.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (cd.)

SELECTED DATA ON PODKARPACIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2777,74	3399,62	3555,89	3750,01	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	472,2	451,7	452,0	451,3	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	98,1	99,8	100,1	99,8	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1351,01	1720,93	1755,86	1811,81	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	106,7	103,6	102,0	103,2	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	925,13	1150,49	1156,19	1177,41	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	105,0	103,2	100,5	101,8	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):					Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	103,2	98,9	99,1	102,1	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,8	98,6	100,3	104,7	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	100,7	96,7	96,5	95,5	clothing and footwear
mieszkanie	103,6	100,0	98,7	101,0	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	31,9	32,3	32,7	34,9	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu):					Farm animals stock per 100 ha agricultural land (as of June):
bydło	18,7 ^b	16,6	15,2	15,7	cattle
trzoda chlewna	48,6 ^b	29,1	29,1	30,1	pigs

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b Data of Agricultural Census as of 30 June.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (cd.)

SELECTED DATA ON PODKARPACIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):					Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	125,2	100,0	88,7	112,4	cereal grain (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) .	103,9	102,4	100,2	108,3	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	84,5	87,9	107,1	112,1	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:					Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	7,4	7,1	7,6	7,4	per kg of rye
1 kg jęczmienia	5,8	5,8	6,4	6,6	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^{bc} (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	118,8	102,1	110,2	110,5	Sold production of industry ^{bc} (previous year = 100; constant prices) ^c
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	118,2	119,5	123,6	127,4	Average paid employment in industry ^b in thous.
rok poprzedni = 100	99,7	101,7	103,4	103,1	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	107,5	99,8	76,2	124,3	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	114,2	86,9	75,9	125,5	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	19,8	17,7	16,5	16,8	Average paid employment in construction ^b in thous.
rok poprzedni = 100	109,0	92,4	92,8	101,8	previous year = 100

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c W roku 2010 – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.), od 2011 r. – ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c In 2010 – 2005 constant prices (2005 average current prices), since 2011 – 2010 constant prices (2010 average current prices).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (cd.)

SELECTED DATA ON PODKARPACIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):					Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	125,2	100,0	88,7	112,4	cereal grain (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) .	103,9	102,4	100,2	108,3	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	84,5	87,9	107,1	112,1	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:					Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	7,4	7,1	7,6	7,4	per kg of rye
1 kg jęczmienia	5,8	5,8	6,4	6,6	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^{bc} (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	118,8	102,1	110,2	110,5	Sold production of industry ^{bc} (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	118,2	119,5	123,6	127,4	Average paid employment in industry ^b in thous.
rok poprzedni = 100	99,7	101,7	103,4	103,1	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	107,5	99,8	76,2	124,3	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	114,2	86,9	75,9	125,5	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	19,8	17,7	16,5	16,8	Average paid employment in construction ^b in thous.
rok poprzedni = 100	109,0	92,4	92,8	101,8	previous year = 100

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c W roku 2010 – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.), od 2011 r. – ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^c In 2010 – 2005 constant prices (2005 average current prices), since 2011 – 2010 constant prices (2010 average current prices).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (dok.)

SELECTED DATA ON PODKARPACIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	4965	7640	7875	8131	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	90,8	118,7	103,1	103,3	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	2,3	3,6	3,7	3,8	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	118,5	108,4	107,1	106,5	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	102,6	114,1	102,8	97,2	<i>Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	152618	165155	167749	171070	<i>Entities of the national economy ^b</i>
rok poprzedni = 100	105,3	101,6	101,6	102,0	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	7452	11846	13402	14719	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	106,4	113,3	113,1	109,8	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	973	1687	2041	2205	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	106,6	111,6	121,0	108,0	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c (w %)	95,4	95,9	93,4	95,2	<i>Cost level indicator in enterprises ^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c (w %):					<i>Turnover profitability rate in enterprises ^c (in %):</i>
brutto	4,6	4,1	6,6	4,8	<i>gross</i>
netto	4,0	3,7	6,2	4,3	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	1916,7	2982,6	3138,0	3479,5	<i>Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	98,5	111,8	105,2	110,9	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a (w tys.) <i>Population^a (in thous.)</i>	A	x	x	x	x	x	2126,8	x	x	x	x	x	2127,7
	B	x	x	x	x	x	2127,7	x	x	x	x	x	2129,1
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.) <i>Average paid employment in the enterprise sector^b (in thous.)</i>	A	225,1	225,1	226,0	225,4	225,9	226,9	227,4	227,5	227,8	228,4	228,2	227,2
	B	233,5	233,9	234,5	235,2	234,5	235,1	235,5	235,8	236,3	236,6	237,4	237,9
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	100,3	100,0	100,4	99,7	100,2	100,4	100,2	100,0	100,1	100,3	99,9	99,6
	B	102,7	100,2	100,2	100,3	99,7	100,2	100,2	100,1	100,2	100,1	100,3	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	100,4	100,4	100,9	100,6	100,9	101,6	101,9	102,4	102,4	102,3	102,0	101,3
	B	103,7	103,9	103,7	104,3	103,8	103,6	103,5	103,6	103,7	103,6	104,0	104,7
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.) <i>Registered unemployed persons^a (in thous.)</i>	A	144,0	144,1	139,9	133,9	126,5	120,6	119,5	119,4	118,3	117,8	120,2	123,5
	B	111,9	110,8	105,9	100,1	95,6	92,0	91,4	91,8	90,3	88,5	89,4	91,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %) <i>Registered unemployment rate^a (in %)</i>	A	13,7	13,7	13,3	12,6	12,1	11,7	11,5	11,6	11,4	11,3	11,4	11,5*
	B	11,8	11,7	11,2	10,6	10,2	9,9	9,8	9,8	9,7	9,5	9,6	9,7
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca <i>Job offers declared during a month</i>	A	3548	6464	7969	7500	6492	6644	5856	6459	7168	5766	5072	3472
	B	4370	6513	9097	6804	8187	6509	6013	6521	6681	6211	5160	3770
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a <i>Registered unemployed persons per job offer^a</i>	A	63	40	36	33	29	27	32	27	22	29	33	51
	B	40	33	23	27	18	23	24	21	23	24	28	50
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł) <i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^b (in zł)</i>	A	3358,01	3457,49	3563,54	3543,20	3490,50	3495,50	3536,17	3544,01	3518,80	3538,50	3585,78	3783,56
	B	3580,52	3580,02	3762,48	3681,79	3668,80	3656,07	3763,45	3745,56	3769,17	3813,28	3865,00	3950,90
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	92,4	103,0	103,1	99,4	98,5	100,1	101,2	100,2	99,3	100,6	101,3	105,5
	B	94,6	100,0	105,1	97,9	99,6	99,7	102,9	99,5	100,6	101,2	101,4	102,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	104,8	105,6	103,0	105,7	103,5	106,0	103,1	106,5	103,8	103,2	104,9	104,1
	B	106,6	103,5	105,6	103,9	105,1	104,6	106,4	105,7	107,1	107,8	107,8	104,4

^a Stan w końcu okresu. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a As of the end of the period. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	A	x	x	98,7 ^a	x	x	98,7 ^b	x	x	98,9 ^c	x	x	100,1 ^d
	B	x	x	102,1 ^a	x	x	101,9 ^b	x	x	101,9 ^c	x	x	102,4 ^d
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain ^e :													
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A	99,0	95,8	96,4	100,1	104,1	100,2	92,8	94,9	102,7	100,0	102,8	108,0
	B	104,8	96,1	104,7	103,7	102,4	105,3	89,0	95,5	102,4	101,4	102,7	100,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	97,0	92,2	94,9	96,7	102,9	106,5	93,7	90,8	92,3	89,6	90,4	95,7
	B	101,2	101,6	110,4	114,3	112,5	118,3	113,5	114,2	113,9	115,5	115,4	107,5
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves) ^e :													
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A	100,5	104,7	96,9	97,9	101,6	102,5	96,5	102,0	97,5	98,7	102,6	106,3
	B	99,7	98,5	96,5	102,7	101,4	100,2	96,7	100,7	103,0	102,2	97,3	108,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	98,9	97,3	100,0	98,7	100,5	102,5	104,2	103,3	99,6	100,9	103,7	107,5
	B	106,5	100,2	99,8	104,8	104,5	102,1	102,4	101,1	106,8	110,6	104,9	106,8
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter ^e :													
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A	101,6	104,4	100,5	98,8	106,2	105,4	113,1	101,0	101,6	94,8	96,8	106,5
	B	95,5	98,8	103,8	104,8	103,3	101,9	98,9	100,9	98,4	92,8	95,0	96,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	94,2	96,0	92,1	93,3	102,2	105,6	118,4	118,2	117,1	113,6	119,5	133,6
	B	125,6	118,8	122,7	130,2	126,5	122,3	106,9	106,8	103,5	101,2	99,4	90,2

a-d Dane dotyczą okresów (miesiące): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Ceny bieżące bez VAT.

a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Current prices excluding VAT.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON PODKARPACIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A	6,1	6,9	7,2	6,9	7,1	7,5	8,5	8,9	8,5	8,1	7,6	8,5
	B	7,6	7,5	8,0	8,7	7,4	8,2	7,5	7,3	7,7	6,4	6,5	6,6
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b(constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	96,7	107,7	110,8	98,7	95,0	109,0	90,3	102,5	111,5	97,3	99,3	91,4
	B	97,8	105,2	121,3	84,3	108,0	104,6	90,5	100,6	110,3	108,3	96,6	92,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	107,2	110,2	104,6	111,0	108,2	112,5	98,5	118,0	111,4	106,6	112,7	107,5
	B	108,7	106,2	116,3	99,4	113,0	108,4	108,6	106,5	105,5	117,3	114,2	115,1
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	50,3	80,8	106,5	106,8	106,1	161,0	78,3	136,4	88,3	134,9	83,8	135,5
	B	42,9	92,6	173,6	76,3	120,3	119,0	85,0	112,8	129,7	91,7	111,6	117,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	92,2	69,5	61,1	75,7	59,7	82,0	60,4	93,4	69,3	116,0	90,3	114,2
	B	97,3	111,6	181,7	129,9	147,3	108,9	118,3	97,9	143,7	97,7	130,1	112,8
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	612	1292	1977	2420	3047	3454	3838	4490	5187	6084	7040	7875
	B	490	1042	1717	2133	2628	3240	4400	5146	5789	6364	7152	8131
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	106,4	117,2	87,8	86,3	95,6	95,5	90,1	88,4	93,5	96,7	101,6	103,1
	B	80,1	80,7	86,8	88,1	86,2	93,8	114,6	114,6	111,6	104,6	101,6	103,3

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	76,4	106,7	113,5	96,2	102,1	103,3	107,0	103,3	99,9	96,8	97,6	109,6
	B	86,2	87,3	111,9	100,3	105,0	101,2	100,4	102,8	95,7	102,3	95,1	107,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	103,8	117,8	114,1	104,0	107,0	105,3	110,4	121,1	123,6	114,7	108,9	107,3
	B	121,1	99,1	97,7	101,9	104,9	102,8	96,4	95,9	91,8	97,0	94,5	93,0
Podmioty gospodarki narodowej ^b <i>Entities of the national economy^b</i>	A	165315	165395	165572	165948	166455	166131	166476	166731	167029	167273	167288	167749
	B	167807	167850	168503	168986	169708	170463	170674	170966	170510	170659	170998	171070
w tym spółki handlowe <i>of which commercial companies</i>	A	11966	12081	12210	12357	12461	12587	12681	12794	12952	13098	13232	13402
	B	13534	13621	13711	13766	13895	14087	14181	14272	14382	14485	14597	14719
w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participation</i>	A	1771	1779	1803	1846	1864	1894	1911	1926	1939	1979	1999	2041
	B	2068	2087	2103	2113	2119	2125	2151	2158	2174	2183	2196	2205
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises^c:</i>													
brutto (w %) <i>gross (in %)</i>	A	x	x	5,5	x	x	4,7	x	x	7,6	x	x	6,6
	B	x	x	6,0	x	x	5,1	x	x	4,5	x	x	4,3
netto (w %) <i>net (in %)</i>	A	x	x	4,9	x	x	4,2	x	x	7,1	x	x	6,2
	B	x	x	5,4	x	x	4,6	x	x	4,5	x	x	4,3
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące) <i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>	A	x	x	573,2	x	x	1335,1	x	x	2096,9	x	x	3138,0
	B	x	x	652,1	x	x	1372,4	x	x	2339,9	x	x	3479,5
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące) <i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	A	x	x	116,2	x	x	111,7	x	x	108,3	x	x	105,2
	B	x	x	113,8	x	x	102,9	x	x	111,6	x	x	110,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.